

Z Á M E R

Vypracovaný v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

„ZHODNOCOVANIE ODPADOV MOBILNÝM ZARIADENÍM“

**C B R s.r.o. Hollého 29, 083 01 Sabinov
prevádzka Rožkovany**

Január 2022

OBSAH

	strana
I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	5
I.1 Názov	5
I.2 Identifikačné číslo	5
I.3 Sídlo	5
I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	5
I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie	5
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	5
II.1 Názov	5
II.2 Účel	5
II.3 Užívateľ	6
II.4 Charakter navrhovanej činnosti	6
II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti	6
II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	9
II.7 Termín začatia a skončenia prevádzky navrhovanej činnosti	10
II.8 Opis technického a technologického riešenia	10
II.8.1. Technologický proces úpravy – materiálového zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením	10
II.8.2. Zoznam druhov odpadov , ktoré budú na mobilných zariadeniach Zhodnocované podľa vyhl. č. 365/2015Z.z.	16
II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	17
II.10 Celkové náklady	17
II.11 Zoznam dotknutých obcí	17
II.12 Dotknutý samosprávny kraj	18
II.13 Dotknuté orgány	18
II.14 Povoľujúci orgán	18
II.15 Rezortný orgán	18
II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	18
II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	18
III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	19
III.1 Charakteristika prírodného prostredia	19
III.1.1 Geomorfologické pomery	19
III.1.2 Horninové prostredie	21
III.1.2.1 Geologická stavba	21
III.1.2.2 Inžinierskogeologická charakteristika	22
III.1.2.3 Geodynamické javy	23
III.1.2.4 Ložiská nerastných surovín	23
III.1.2.5 Hydrogeologické pomery	25
III.1.3 Klimatické pomery	25
III.1.4 Voda	29
III.1.5 Pôda	31

III.1.6	Flóra a fauna	32
III.2	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana krajiny, scenéria	36
III.2.1	Krajinný obraz, charakteristické črty a scenéria	37
III.2.2	Prvky územného systému ekologickej stability	37
III.2.3	Chránené oblasti prírody a krajiny	39
III.3	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra a kultúrnohistorické hodnoty územia	45
III.3.1	Obyvateľstvo	45
III.3.2	Doprava	50
III.4	Súčasný stav kvality životného prostredia	53
III.4.1	Ovzdušie	56
III.4.2	Povrchové a podzemné vody	57
III.4.3	Horninové prostredie	59
III.4.4	Odpady	60
III.4.5	Hluk a radónové riziko	62
III.4.6	Zdravotný stav obyvateľstva	63
IV.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE	65
IV.1	Požiadavky na vstupy	65
IV.1.1	Záber pôdy	65
IV.1.2	Požiadavky na energie a surovinové zdroje	65
IV.1.3	Dodávka vody	66
IV.1.4	Nároky na pracovné sily	68
IV.1.5	Dopravná a iná infraštruktúra	68
IV.2	Údaje o výstupoch	68
IV.2.1	Zdroje znečisťovania ovzdušia	68
IV.2.2	Odpadové vody	69
IV.2.3	Odpady	70
IV.2.4	Zdroje hluku a vibrácií	71
IV.2.5	Žiarenia a iné fyzikálne polia	72
IV.2.6	Iné očakávané vplyvy	72
IV.3	Hodnotenie predpokladaných vplyvov a ich posúdenie z hľadiska významnosti a časového priebehu pôsobenia	72
IV.3.1	Vplyv na obyvateľstvo	72
IV.3.2	Vplyv na prírodné prostredie	73
IV.3.2.1	Vplyv na kvalitu podzemných a povrchových vôd	73
IV.3.2.2	Vplyv na ovzdušie	73
IV.3.2.3	Vplyv na pôdu	74
IV.3.2.4	Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy	74
IV.3.2.5	Vplyv na územný systém ekologickej stability	74
IV.3.3	Vplyvy na krajinu	74
IV.3.4	Vplyv na urbánny komplex a využívanie krajiny	74
IV.3.5	Vplyv na kultúru a pamiatky	74
IV.4	Hodnotenie zdravotných rizík	75
IV.5	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia	75
IV.6	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	75

IV.7	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	77
IV.8	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	77
IV.9	Riziká spojené s realizáciou činnosti	77
IV.10	Zmierňujúce opatrenia	78
IV.11	Posúdenie očakávaného vývoja, ak by sa činnosť nerealizovala (Nulový variant)	79
IV.12	Posúdenie súladu činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi	79
IV.13	Ďalší postup hodnotenia vplyvov	80
V.	POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU	80
V.1	Nulový variant	80
V.2	Návrh optimálneho variantu realizácie	81
VI.	MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA	81
	Zoznam príloh	
	Príloha č.1 Fotodokumentácia	
	Príloha č.2 Doklady - stanoviská dotknutých orgánov	
VII.	DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU	81
VII.1	Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer	81
VII.2	Zoznam hlavných použitých materiálov	81
VII.3	Zoznam vyžiadaných vyjadrení a stanovísk	82
VII.4	Doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov	82
VIII.	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU	82
IX.	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	83
1	Spracovateľ zámeru	83
2	Potvrdenie správnosti údajov	83

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1 Názov

C B R s. r. o.

I.2 Identifikačné číslo

45 562 776

I.3. Sídlo

Hollého 29, 083 01 Sabinov

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Runčák Peter – výrobný riaditeľ spoločnosti C.B.R. s.r.o.

Hollého 29, Sabinov

Telefón: +421 0915 814 024

Mobil: runcak@cbr.sk

I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Ing. Ľubica Nagyová

Juhoslovanká 3, Košice

Telefón: +421 0917 885 367

Mobil: lubka.nagyova@gmail.com

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

II.1 Názov

Zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením

II.2 Účel

Účelom navrhovanej činnosti je zhodnocovanie stavebných odpadov skupiny 17 Katalógu odpadov vznikajúcich pri stavebných činnostiach a podobných odpadov iných skupín Katalógu odpadov podobného charakteru. Mobilné zariadenie na zhodnocovanie odpadov slúži na recykláciu stavebných odpadov metódou R5 – Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov s cieľom výroby recyklátu /stavebného materiálu/. Stavebný odpad je triedený, drvený s následnou výrobou recyklátu, ktorý je následne využívaný v stavebníctve. Cieľom činnosti zariadenia je spätné využitie odpadov a zníženie množstva ukladaných odpadov na skládky, s cieľom šetrenia primárnych zdrojov. Návrh zariadenia využíva osvedčené environmentálne prijateľné technológie a postupy pre zhodnocovanie ostatných stavebných odpadov. Predpokladaná ročná kapacita zariadenia je do 100 000 t/rok.

II.3 Užívateľ

C B R s. r. o.
Hollého 29, Sabinov
IČO: 45 562 776

II.4 Charakter navrhovanej činnosti

Podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení (ďalej len „zákon EIA“), navrhovaná činnosť je uvedená v prílohe č. 8 citovaného zákona :

„Zoznam navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie“ ako:

Oblasť : 9. Infraštruktúra

Rezortný orgán: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Tab. č. 1

Položka číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		časť A (povinné hodnotenie)	časť B (zist'ovacie konanie)
11.	Zariadenie na zhodnocovanie ostatného stavebného odpadu	Od 100 000t/rok	Od 50 000t/rok do 100 000 t/rok

II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Prešovský
Okres: Sabinov
Obec: Rožkovany
Katastrálne územie: Rožkovany
Parcelné číslo: 663/3

Prevádzkovanie mobilného zariadenia na zhodnocovanie stavebných odpadov bude vykonávané na území celého Slovenska, podľa požiadaviek zákazníkov . Avšak pre potreby posudzovania mobilných zariadení podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie bola zvolená prvá lokalita umiestnenia v intraviláne obce Rožkovany, v existujúcej priemyselnej časti v severnej časti obce , osadená na rovinatom pozemku medzi železničnou traťou na východe a korytom rieky Torysa na západ od areálu.

Jedná sa o bývalý areál triedeného štrku s existujúcim priestorom na dočasné uskladnenie stavebného odpadu o rozmere cca 1836m², existujúcim priestorom na zhodnocovanie o rozmere cca 3050m/, existujúcimi kójami na recyklát, existujúcou administratívnou budovou , existujúcim prístreškom pre zariadenie mechanizácie, mostovou váhou, spevnenými plochami, oplatením, s vybudovanou infraštruktúrou / voda z jestvujúcej studne, el. energia z vlastnej el. prípojky z areálovej trafostanice, odkanalizovanie cez existujúcu ČOV s výtokom do recipientu a areálovým osvetlením/. Vjazd a výjazd do areálu je zabezpečený výjazdom z areálu na obecnú komunikáciu na južnej strane areálu./ vid'. obr.č1/

Tab. č.2 - parcela registra k. ú. Rožkovany

Parcela	Druh a spôsob využitia pozemku	Výmera parcely v m ²
C-KN č. 633/3	Ostatná plocha	12 709

Dotknutým územím navrhovanej činnosti je uzavretý areál existujúcej prevádzky v k. ú. Obce Rožkovany, parcelné čísla 633/3 o ploche 12 709 m². Širším dotknutým územím je katastrálne územie obce Rožkovany, Prešovského samosprávneho kraja. Pozemkový fond nezasahuje do chránených a ochranných pásiem. Je vedený ako „ostatná plocha“ na LV č. 804.

Obr. č. 1- Umiestnenie mobilného zariadenia v jestvujúcej prevádzke zhodnocovania stavebných odpadov v obci Rožkovany

Na uvedenom území je so súhlasom príslušných orgánov štátnej správy vykonávaná činnosť „Prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov „ v súlade s ustanovením §97/2015 odst.1 písm. c/ a h/ zákona č. 79/2015Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre činnosti:

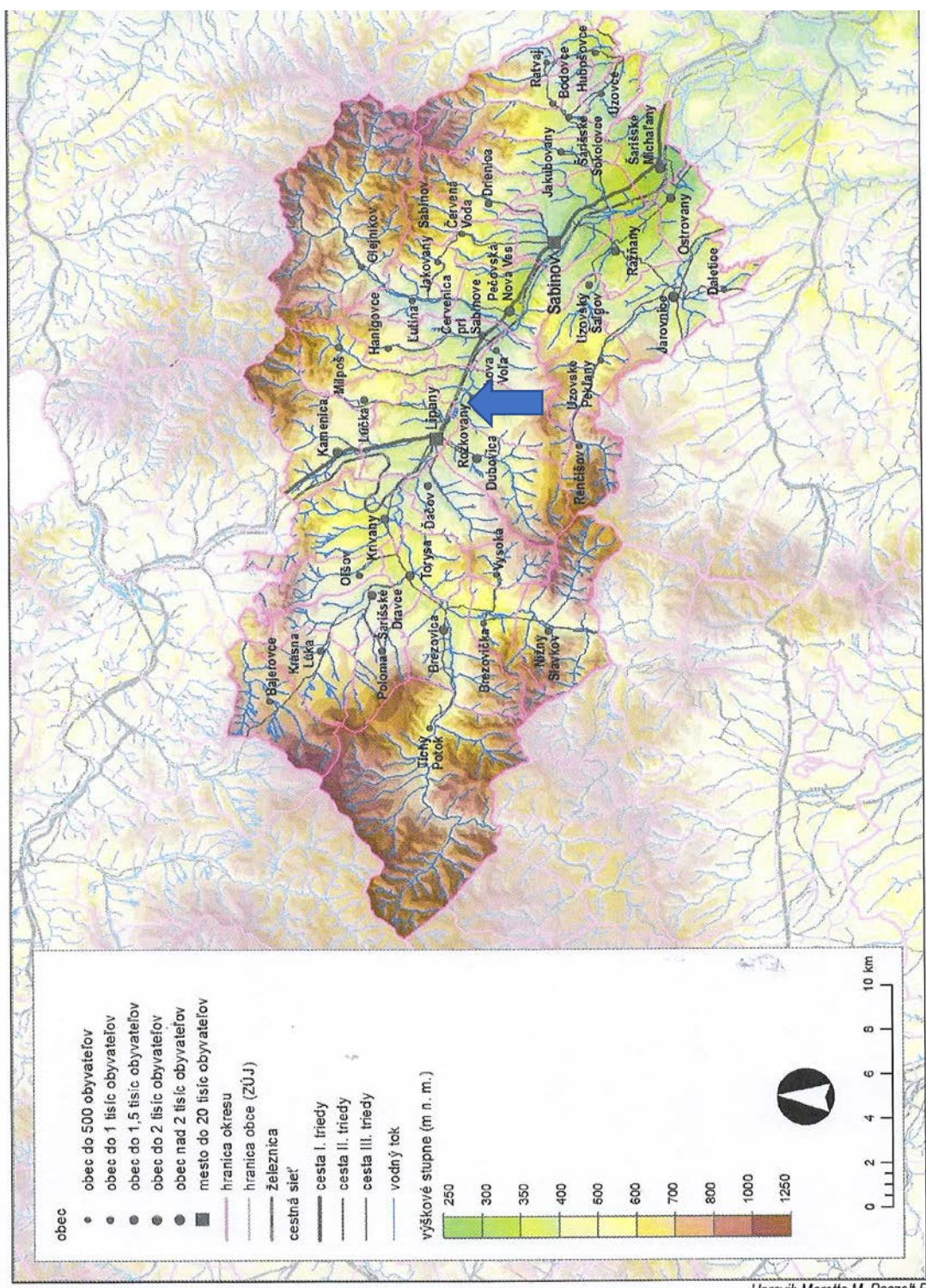
**R12 – úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11 a
R13 – skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12
R5 – Recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov**

Zariadenie bude možné využívať aj na zhodnocovanie ostatných stavebných odpadov priamo na mieste vzniku odpadu pre jednotlivých zákazníkov. Je konštrukčne a technicky prispôsobené na častý presun z miesta na miesto, nie je pevne spojené so zemou ani so stavbou a nevyžaduje ani stavebné povolenie ani ohlásenie podľa stavebného zákona.

Mobilné zariadenie je zariadenie na zhodnocovanie odpadov, ak je prevádzkované na jednom mieste kratšie ako šesť po sebe nasledujúcich mesiacov./ §5 odst. 4 zákona o odpadoch/.

Na ploche záujmového územia sa nenachádzajú žiadne chránené prírodné plochy a neprichádza k záberu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu.

II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

II.7 Termín začatia a skončenia prevádzky navrhovanej činnosti

Termín začatia prevádzky	Po obdržaní potrebných súhlasov
Termín ukončenia prevádzky	bez časovo ohraničenej doby

II.8 Opis technického a technologického riešenia

Predmetom navrhovanej činnosti je do jestvujúcej prevádzky na zhodnocovanie stavebných odpadov umiestniť prídavné mobilné zariadenie **MB drvič**, ktoré bude zhodnocovať vybrané druhy stavebných odpadov na úroveň umožňujúcu ich opätovného využitia napr. v stavebníctve. Plánovaná kapacita mobilného zariadenia bude do 100 000 t/rok.

Nakoľko posudzované prídavné mobilné zariadenie **MB drvič** bude umiestnené pre jeho posúdenie v jestvujúcej prevádzke - v zariadení na zhodnocovanie odpadov v obci Rožkovany a jeho činnosť bude súvisieť s jestvujúcimi zariadeniami ako: bager VOLVO, nakladač, nákladné autá, v ďalšom opise technologického riešenia budeme uvádzať aj jestvujúce technologické zariadenia. Pre zhodnocovanie bitúmenových zmesí je na prevádzke mobilné zariadenie BAGELA BA.

Mobilné zariadenie na účely zákona NR SR č. 79/2015Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov je zariadenie na zhodnocovanie odpadov alebo zariadenie na zneškodňovanie odpadov, ak je prevádzkované na jednom mieste kratšie ako šesť po sebe

nasledujúcich mesiacov, ktoré :

- a) je konštrukčne a technicky prispôsobené na častý presun z miesta na miesto,
- b) vzhľadom na jeho konštrukčné riešenie nemá byť a ani nie je pevne spojené so zemou alebo stavbou
- c) je určené na zhodnocovanie odpadov alebo na zneškodňovanie odpadov, najmä v mieste ich vzniku
- d) nevyžaduje stavebné povolenie ani ohlásenie podľa osobitného predpisu.

II.8.1 Technologický proces úpravy – materiálového zhodnocovania odpadov mobilným zariadením

Celý proces zhodnocovania stavebných odpadov nepozostáva iba zo samotného drvenia odpadu, ale z viacerých krokov, ktoré majú významný vplyv na celkový proces z pohľadu kvality výstupu a celej ekonomiky daného procesu. Zároveň obidve zariadenia môžu pracovať samostatne.

Proces zhodnotenia pozostáva zo:

a/ **zhromažďovania odpadov s následným skladovaním** – pozostáva s dovozu odpadu, jeho vyseparovania podľa druhu a uloženia na mieste na to určenom

b/ **predúprava odpadov** – pred samotným zhodnotením na mobilnom zariadení je nutné odseparovať nežiadúce materiály / drevo, plasty a pod/ a nadrozmerne odpady upraviť napr.

pomocou hydraulického kladiva

c/ **premiestnenia odpadu do technologického zariadenia** - pomocou kolesového nakladača sa vyseparované odpady nakladajú do drviča .

d/ **spracovanie odpadov na drviči** - v samotnom drviči prebieha drvenie vstupného odpadu, ktorého výstupom je drť viacrozmernej frakcie podľa nastavenia v samotnom drviči.

e/ **uloženie recyklátu** - podľa typu a frakcií na vopred vyčlenený priestor na dočasné uskladnenie pred odvozom k odberateľovi.

f/ **odvoz recyklátu** na miesto ďalšieho nakladania s ním na základe zmluvných vzťahov so subjektami oprávnenými na vykonávanie ďalšej činnosti na základe príslušných povolení

A/Výstupným produktom zhodnocovania odpadov pomocou MB drviča je recyklát:

- **Zásypový materiál určený na spätné zásypy a rekultivácie** - zapĺňanie priestorov v oblastiach výkopov alebo na inžinierske účely pri úprave krajiny alebo stavebných činnostiach namiesto iných materiálov, ktoré nie sú odpadmi, a ktoré by sa inak použili na tento účel.
- **Betónový recyklát** sa používa pri spevňovacích stavebných prácach ako kamenivo. Je možné ho použiť ako náhradu štrkopieskov v obsypoch inžinierskych sietí, alebo ako podsypy ciest, mostov, parkovísk a betónových konštrukcií, alebo ako plnivo v protipovodňových hrádzach. Detailne upravený recyklovaný betón je možné použiť ako kamenivo do nových betónov tzv. nižších tried. Pri rozhodovaní o použití betónového recyklátu vždy rozhoduje jeho kvalita, ktorá je priamo závislá od kvality pôvodného betónu a prítomnosti, resp. neprítomnosti nevhodných častíc.
- **Tehlový a suťový recyklát** je možné použiť ako vstupný materiál do stavebných konštrukcií a prefabrikátov. Tehlová múčka sa využíva na výrobu antukového povrchu, alebo do pestovateľských substrátov, ale najviac nájde uplatnenie ako zásypový materiál.
- **Asfaltový recyklát** sa získava oddelene od predošlých recyklátov v podobe úlomkov alebo po frézovaní a prechádza len drvičom. Podmienkou drvenia je veľmi chladné počasie, aby sa materiál nelepil. Recyklát sa využíva pri výstavbe málo vyťažených ciest alebo cyklotrás.
- **Kovy** sú po vytriedení odovzdávané subjektu, ktorý má oprávnenie s nimi nakladať.

Navrhovateľ je povinný povoliujúcemu orgánu predložiť pri povolení činnosti R5 protokoly o skúškach/certifikát výrobku, vyhlásenie o parametroch výrobku podľa zákona č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a iné náležitosti podľa § 5 zák. č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, musí spĺňať parametre ustanovené STN 72 1510 - Kamenivo na stavebné účely. Názvoslovie a klasifikácia, STN EN 13 242 +A1 /72 1504/ Kamenivo do nestmelených a hydraulicky stmelených materiálov používaných v inžinierskom staviteľstve a pri výstavbe ciest.

B/Výstupným produktom zhodnocovania odpadov na mobilnom zariadení BAGELA BA 10 000 je bitúmenová zmes, ktorej kvalita sa kontroluje a podľa potreby sa dopĺňa asfalt s vyšším obsahom živice.

Predpokladaná kapacita a fond pracovnej doby:

Predpokladaná pracovná doba prevádzky mobilného zariadenia na zhodnocovanie odpadov bude max. 5hod, ostatný pracovný čas 3hodiny v rámci 8hodinového pracovnej doby pripadá na prípravné práce, servis zariadenia a pracovné prestávky. Predpokladá sa práca počas 5 pracovných dní v čase od 7-16hod.

Tab.č.2a - Fond pracovnej doby.....125dní/6mesiacov, 250dní/rok x5hod

Kapacita zariadenia	počet dní 6mes/rok		počet hodín za deň /h/	spolu t / 6 mesiacov	Spolu t/rok
MB drvič 48,3 t/ hod	125/250		5	30187	60375
BAGELA 10t/hod	125/250		5	6250	12 500
Spolu 58,3t/hod				36 437,5	72 875

Technologické zariadenia a ich technické parametre :

1/Prídavné zariadenie – MB drvič -model BF 60.1 S4 – seriové číslo 22604

2/ BAGER Volvo EC 240 BLC

3/Vysokovýkonné zariadenie BAGELA BA 10 000

4/Nakladač

5/ Nákladné autá

1/Prídavné zariadenie – MB drvič -model BF 60.1 S4 – seriové číslo 22604

Toto prídavné zariadenie bude umiestnené na jestvujúci bager s pásovým podvozkom . Je určený na drvenie stavebných sutí, betónu, železobetónu, zeminy a asfaltu.

Tab.č.3 - technické údaje

Doporučené rýpadlo	viac ako 8 menej ako 18 ton
Hmotnosť:	1,65t
Objem nákladu	0,55m ³
Tlak	viac ako 220 barr
Prietok oleja	viac ako 120 menej ako 180 l/min
Šírka vstupného otvoru	610 mm
Výška vstupného otvoru	500mm
Produktivita:	od 7 do 23m ³ /h podľa nastavenia vstupného otvoru

Obr. č. 2 - MB drvič -model BF 60.1 S4 –

2/ BAGER Volvo EC 240 BLC

Tab.č.4 – technické parametre

Typ motora - diesel	CAT 3126 DITA
Výkon	170 kW
Otáčky	1 800 ot./min.
Obsah nádrže	200 l
Užitočný obsah	180 l
Spotreba nafty	8 l/hod

Obr. č.3 - BAGER Volvo EC 240 BLC

3/Vysokovýkonné zariadenie BAGELA BA 10 000

Predmetné zariadenie je určené na zhodnocovanie bitúmenových zmesí zakategorizovaných pod katalógovým číslom 17 02 03

Tab. č. 5 -Mobilné zariadenie BAGELA BA 10 000

Výkon stroja	8 – 10t/h
Max hmotnosť náplne bubna	2000kg
Dĺžka	6750mm
Šírka	2450mm
Výška	2450mm
Hmotnosť stroja	5000kg
Podvozok	dvojnápravový
Max. prepravná rýchlosť	80km/h
Typ motora - diesel	KUBOTA D 1403 E
Výkon	22 kW
Otáčky	1 800 ot./min.
Hlučnosť naprázdno	61dB
Hlučnosť pri max. výkone	74dB
Spotreba nafty	8 l/hod
Horák typ	EO-B 45 Z/H/400kW
Palivo na horák	nafta
Spotreba paliva	Cca5kg/t

Obr. č.4 - BAGELA BA 10 000

4/Nakladač CAT 432F2

Tab.č.6 – Technické údaje o zariadení

Typ nakladača	CAT 432F2
Hmotnosť	8479kg
Užitočné zaťaženie	3402kg
Pracovná hĺbka	5690mm
Max. rýchlosť	40km/h
Polomer otáčania	7670mm
Typ motora	CAT C4.4ACERT
Výkon	112 hp
Objem valcov	4400cc
palivo	nafta

Obr. č. 5- Nakladač CAT 432F2

4/ Nákladné automobily budú podľa potreby využívané z vlastného vozového parku , ktorý je súčasťou jestvujúceho zariadenia na zhodnocovanie odpadov v obci Rožkovany.

Obr. č. 6 - Nákladný automobil

Mobilné zariadenie je možné prepravovať na miesto zhodnocovania na nákladnom aute resp. ťahači. Zariadenie je na pásovom podvozku, pomocou ktorého sa pohybuje na spevnenej ploche zabezpečené proti posunutiu, prevráteniu alebo inému neželanému pohybu. Zariadenie bude obsluhované zaškolenou osobou.

II.8.2 Zoznam druhov odpadov, ktoré budú na mobilných zariadeniach zhodnocované, zaradené podľa Vyhlášky č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov

Tab. č. 7

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
17 01 01	Betón	O
17 01 02	Tehly	O
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 03 02	Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 08	Štrk zo železničného zvršku iný ako uvedený v 17 05 07	O
20 03 08	Drobný stavebný odpad	O

II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Slovenská republika patrí dlhodobo na chvost v miere recyklácie stavebných odpadov, pričom stavebné odpady a odpady z demolácií predstavujú dlhodobo najvýznamnejší odpadový prúd. Zároveň sú špecifické svojím vysokým potenciálom opätovného použitia a recyklácie, vrátane nahradzovania veľkého množstva primárnych surovín, čo môže mať významné výhody z hľadiska udržateľného rozvoja a kvality života.

Hlavným cieľom reformy nakladania so stavebným materiálom je zvýšiť potenciál obehovej ekonomiky v oblasti stavebného odpadu v sektore stavebníctva, čo bude viesť k vyššej miere recyklácie a predchádzaniu vzniku stavebného odpadu.

Na základe Protokolu EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácií, ktorý bol vypracovaný v mene Európskej komisie, členské štáty EÚ majú prijať opatrenia na podporu selektívnej demolácie s cieľom umožniť odstránenie a bezpečné zaobchádzanie s NL a uľahčiť opätovné použitie a recykláciu vysokej kvality selektívnym odstraňovaním materiálov **a zabezpečiť vytvorenie systémov triedenia stavebného a demolačného odpadu**. Dôkazom naplňania tohto opatrenia je aj v súčasnosti návrh zmeny zákona o odpadoch, týkajúci sa nakladania so stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií.

Stavebné odpady predstavujú zdroj druhotných surovín. Využívaním stavebných odpadov ako druhotných surovín v stavebníctve sa šetria prírodné zdroje čo výraznou mierou prispieva k ochrane životného prostredia.

Navrhované mobilné zariadenia umožňujú zhodnocovanie odpadov na mieste ich vzniku resp. na inom mieste u pôvodcu, čo najbližšie k miestu vzniku týchto odpadov, vyhovujúcim podmienkam realizácie navrhovanej činnosti.

Oproti stacionárnym zariadeniam, do ktorých je nutné stavebný odpad na zhodnotenie dopraviť sa touto navrhovanou činnosťou znižujú nároky na prepravu. Znížená frekvencia dopravy znižuje uhlíkovú stopu a má významný pozitívny vplyv na ovzdušie.

Pozitívny faktor navrhovanej činnosti sa prejaví aj z hľadiska trvania negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti, nakoľko po zhodnotení vzniknutých odpadov táto činnosť v danom území skončí, t.j. negatívne vplyvy na dotknuté územie majú len dočasný charakter./max. 6 mesiacov/.

Medzi dočasné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti zaraďujeme predovšetkým hlučnosť pri drvení a triedení odpadu a emisie prachu. Pri umiestňovaní mobilného zariadenia je preto potrebné zvažovať miestne podmienky, hlavne z hľadiska dostatočnej odstupovej vzdialenosti od obytných zón resp. iných chránených území.

II.10 Celkové náklady

Predpokladané náklady na plánovanú činnosť cca 100 000 EUR a budú spresnené výberovým konaním dodávateľa stavby.

II.11 Zoznam dotknutých obcí

Obec Rožkovany

II.12 Dotknutý samosprávny kraj

Prešovský samosprávny kraj

II.13 Dotknuté orgány

Okresný úrad Sabinov, Odbor starostlivosti o životné prostredie , príslušné odbory
Okresný úrad odbor krízového riadenia
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Sabinove

II.14 Povoľujúci orgán

Okresný úrad v sídle kraja , Odbor starostlivosti o životné prostredie Prešov

II.15 Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia SR

II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

- Súhlas na zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením podľa §97 odst. 1 písm.“h“ zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov/ďalej len zákon o odpadoch/
- Súhlas na vydanie prevádzkového poriadku mobilného zariadenia na zhodnocovanie ostatných odpadov podľa §97 odst.1 písm. “e“ bod 3 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov/ďalej len zákon o odpadoch/
- Prevádzkovateľ mobilného zariadenia je povinný v zmysle § 17 ods. 1, písm .g), najneskôr sedem dní vopred písomne ohlásiť orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva, v ktorého územnom obvode bude zhodnocovať alebo zneškodňovať odpady, miesto, kde bude túto činnosť vykonávať, druh, kategóriu a predpokladané množstvo odpadu, ktorý bude zhodnocovaný alebo zneškodňovaný a predpokladaný čas výkonu činnosti.

II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Navrhovaná činnosť nemá nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice a nenaplnuje podmienky „Štvrtej časti“ zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení a kritériá, uvedené v prílohách č. 13 a č. 14 citovaného zákona.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III.1 Charakteristika prírodného prostredia

Riešené územie obce Rožkovany sa nachádza v Prešovskom kraji, v okrese Sabinov, ktorý svojou rozlohou 484 km² sa zaraďuje medzi menšie okresy. Leží na východnom Slovensku obklopený 5 okresmi Prešovského kraja - Bardejov, Prešov, Levoča, Kežmarok a Stará Ľubovňa. Sídla aj hospodárstvo okresu sú sústredené hlavne v Spišsko-šarišskom medzihorí, ktoré z juhu lemuje Bachureň a Šarišská vrchovina, zo severu Čergov. Najvyšší bod územia je na chrbte Čergova vo výške 1128 m nad morom. Najnižší bod vo výške 185 m nad morom, je v katastri obce Daletice.

Rožkovany ležia pod severovýchodnými svahmi Šarišskej vrchoviny, v údolí Torysy, 9 km na severozápad od Sabinova a 2 km juhovýchodne od Lipian. Majú pahorkatý, až členitý hornatý povrch, ktorého väčšiu časť odlesneného chotára tvorí centrálno- karpatský flyš. Chotár má hnedé lesné oglejené, kyslé hnedozemné a nivné karbonátové pôdy. Riešené územie obce Rožkovany patrí z prevažnej časti do Šarišského podolia, ktoré na juhu ohraničuje pohorie Bachureň a na severe Spišskošarišské medzihorie do Sabinovskej kotliny, ktorú na juhu, juhozápade ohraničuje Šarišská vrchovina a na severe, severovýchode Čergovské pohorie. Celá oblasť má charakter pahorkatiny prechádzajúcej do rovinatej časti v údolí rieky Torysy.

Matematicko – geografická poloha obce Rožkovany je daná súradnicami 49°08'17'' severnej geografickej šírky a 20°59'24'' východnej geografickej šírky, v nadmorskej výške v strede obce 370 m n. m. a v chotári 356 - 874 m n .m."Obcou preteká rieka Torysa, do ktorej ústi Rožkovanský potok. Obec je známa rybníkmi.

Celková plocha katastra : 1405 ha

Počet obyvateľov: 1346 obyvateľov

Hustota obyvateľstva: 95,8 obyvateľov/km

Dotknutým územím navrhovanej činnosti je uzavretý areál existujúcej prevádzky v k. ú. Obce Rožkovany, parcelné čísla 633/3 o ploche 12 709 m². Širším dotknutým územím je katastrálne územie obce Rožkovany, Prešovského samosprávneho kraja. Pozemkový fond nezasahuje do chránených a ochranných pásiem. Je vedený ako „ostatná plocha “ na LV č. 804.

III.1.1 Geomorfologické pomery

Na základe členenia, podľa geomorfologických jednotiek podľa Mazúr E., Lukniš M., 1986: Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Časť Slovensko. Slovenská kartografia, Bratislava patrí záujmové územie z hľadiska geomorfologického do jednotiek:

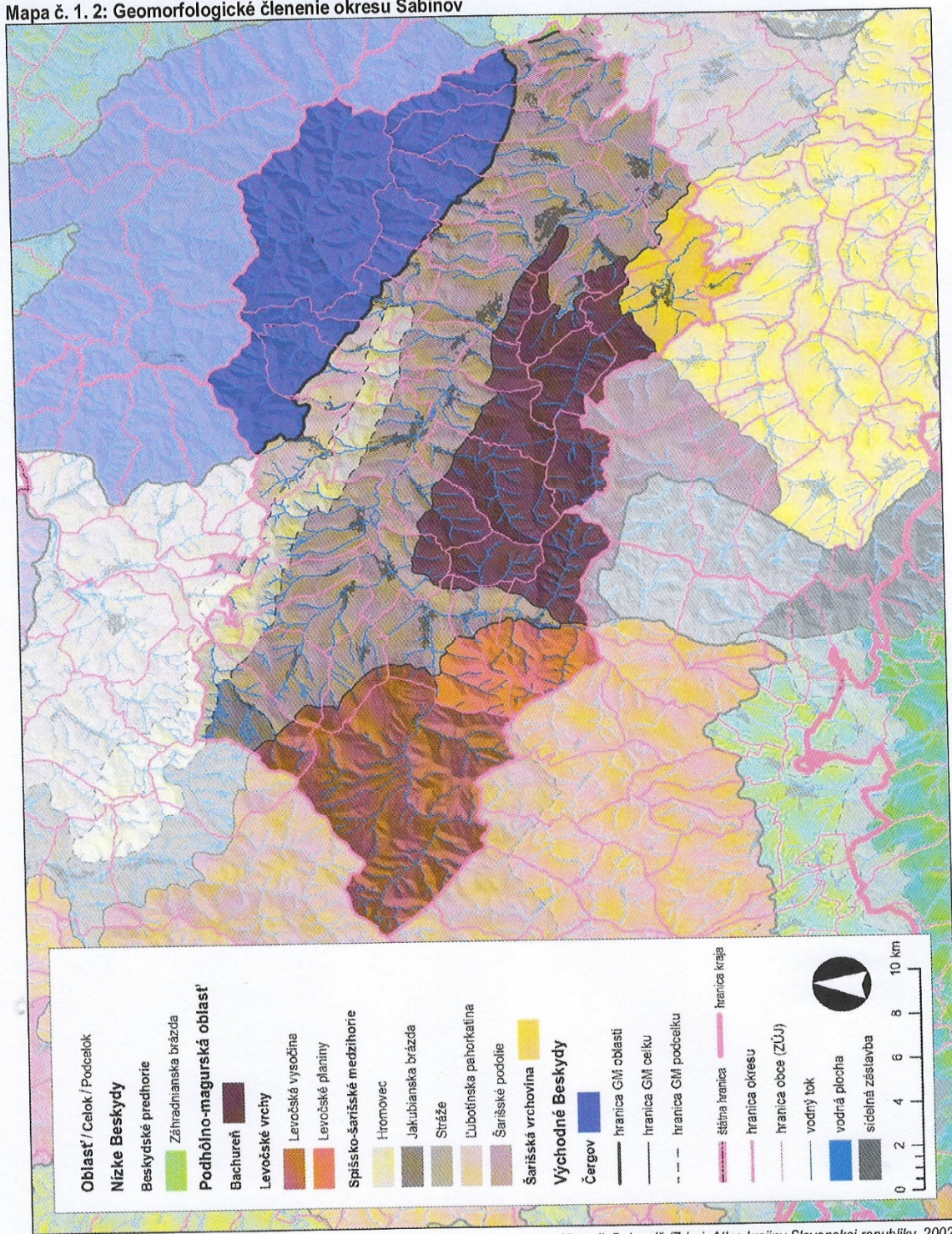
Tab. č. 8 - Geomorfologické jednotky na území okresu Sabinov

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok
Alpsko-himalájska	Karpaty	Východné Karpaty	Vonkajšie Východné Karpaty	Nízke Beskydy	Beskydské predhorie	Záhradnianska brázda
		Západné Karpaty	Vonkajšie Západné Karpaty	Východné Beskydy	Čergov	–
				Podhôľno-magurská oblasť	Spišsko-šarišské medzihorie	Jakubianska brázda
						Stráže
						Šarišské podolie
						Ľubotínska pahorkatina
						Hromovec
					Levočské vrchy	Levočské planiny
						Levočská vysočina
					Bachureň	–
					Šarišská vrchovina	–

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Uvedené členenie je podmienené geologickou stavbou, vývinom reliéfu v závislosti od tektonického vývoja a odolnosti zvetrávania horninových komplexov a vodopriepustnosti súvrství budujúcich riešené územie.

Mapa č. 1. 2: Geomorfologické členenie okresu Sabinov

Upravil: B. Ivanič (Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002)

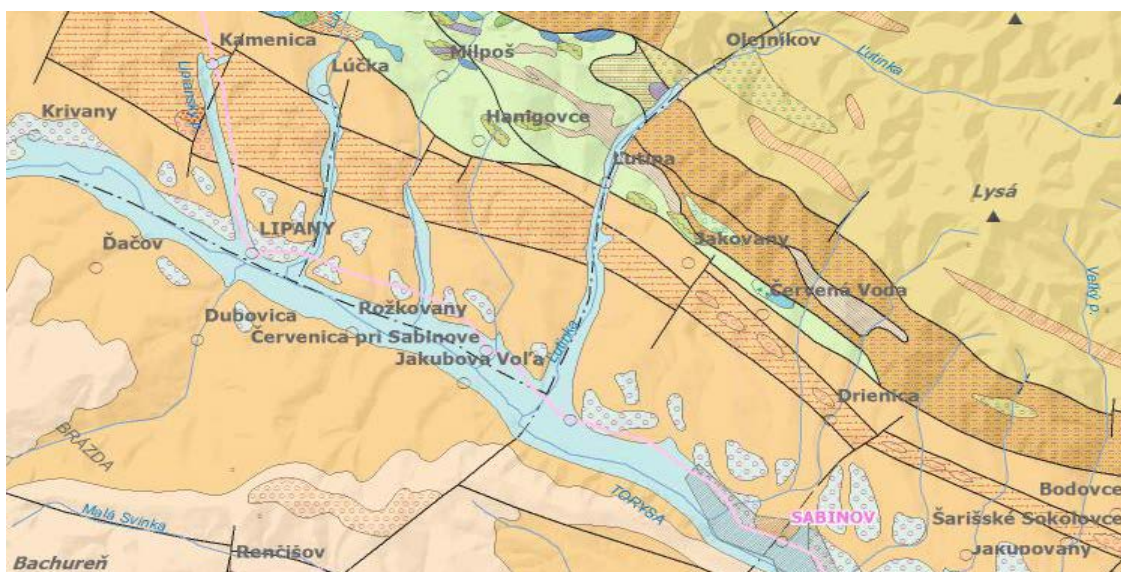
III.1.2 Horninové prostredie

III.1.2.1 Geologická stavba

Geologická stavba katastra je značne monotónna a tvoria ju prevažne horniny hutianskeho súvrstvia (ílovce, ílosiltovce v absolútnej prevahe nad nevápnitými pieskovecami). V severnej a severovýchodnej časti katastra vystupujú šambronské vrstvy (drobnorytmický flyš alebo ílovce v prevahe nad pieskovecami a s výskytom decimetrových až maximálne 10 m

hrubých polôh polymiktných zlepencov), ktoré budujú tzv. hromoško-šambronský chrbát a chápu sa ako hruboklastická proximálna fácía vyvinutá vnútri hutianskeho súvrstvia.

Hutianske súvrstvie je tvorené desiatky až stovky metrov hrubým komplexom premenlivo vápnitých ílovcov, ílovcami s lamínami siltovcov alebo ílosiltovcov, ktoré sú vo výraznej prevahe nad tenkými, niekoľko cm až dm hrubými lavicami prevažne jemnozrnných, homogénne zvrstvených pieskovcov, polohami pelokarbonátov alebo do 50 cm hrubými lavicami jemnozrnných polymiktných zlepencov. Paleogénne súvrstvia sú zväčša pokryté kvartérnymi sedimentmi (v riešenom území ich predstavujú prevažne deluviálne, fluviálne, v malej miere aj proluviálne sedimenty). V južnej polovici katastra sa v smere Z – V tiahne údolie rieky Torysy, ktorého aluviálna niva je tvorená fluviálnymi nivnými sedimentmi (prevažne hlinité alebo hlinito-štrkovité), tvoriacimi pokryv štrkového súvrstvia dnovej akumulácie alebo samostatnú výplň dna dolín. Úpätie doliny rieky Torysa je pokryté prevažne svahovinami vcelku (spravidla ide o zmes svahovín a sutín, od kamenitých, piesčito-kamenitých a piesčitých cez hlinito-kamenité a hlinito-piesčité až po výlučne hlinité), lokálne sa vyskytujú štrkové terasy. Uvedené členenie je podmienené geologickou stavbou, vývinom reliéfu v závislosti od tektonického vývoja a odolnosti zvetrávania horninových komplexov a vodopriepustnosti súvrství budujúcich riešené územie.

Obr.č.7 – Geologická mapa územia

III.1.2.2 Inžinierskogeologická charakteristika

Podľa Inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR 2002) sa na Území okresu Sabinov vyskytujú 2 základné rajóny:

Rajóny predkvartérnych hornín:

- Rajón flyšoidných hornín
- Rajón pieskovcovo – zlepencových hornín
- Rajón ílovcovo – prachovcových hornín
- Rajón vápencovo – dolomitických hornín

Rajóny kvartérnych sedimentov:

- Rajón údolných riečnych náplavov
- Rajón deluviálnych sedimentov
- Rajón náplavov terasových stupňov

III.1.2.3 Geodynamické javy

Geodynamické javy a procesy, ako významné zložky inžinierskogeologických faktorov sú rozdelené na endogénne a exogénne. Z endogénnych procesov majú význam neotektonické pohyby a seizmicita. Z exogénnych procesov, ktoré sa najčastejšie uplatňujú na morfolologickej tvárnosti záujmovej oblasti, sú zastúpené zvetrávanie hornín, výmoľová erózia a svahové deformácie. Zvetrávanie, ktoré spôsobuje nakyprenie skalného podkladu vo flyšových horninách dosahuje hĺbku cca 40 m. V dôsledku zvetrávania a soliflukčných procesov sa na úpätiach a v lokálnych depresiách nahromadili svahové hliny o priemernej hrúbke 2 až 3 m. Soliflukčné procesy, ktoré zasiahli rozvetrané časti flyšového podkladu spôsobili tzv. hákovanie vrstiev. Výmoľová erózia sa uplatňuje najmä na odlesnených územiach a postihuje menej odolné pieskovcové horniny a ílovcové súvrstvia. Zo svahových deformácií, ktoré sú častým javom v oblasti flyšových hornatín, prevládajú rozsiahle blokové rozpadliny, blokové polia a skalné zosuvy, sprevádzané množstvom zemných prúdov a plošných prúdových zosuvov. V oblasti flyšových vrchovín svahové pohyby majú charakter povrchového plazenia delúvií, zosúvania a stekania vodou nasýtených pokrývných útvarov.

Rozšírené sú tu plošné, frontálne a prúdové zosuvy, zemné prúdy. V menšej miere sa vyskytujú i kryhové zosuvy a skalné zrútenia. Dôležitým faktorom vzniku zosuvov je miestna erózia tokov, bočné podomieľanie svahov a výmoľová erózia.

Seizmicita územia

Skúmané územie podľa „Mapy seizmických oblastí“ patrí do pásma, v ktorom maximálna intenzita seizmických otrasov nepresiahne hodnotu 6° stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64.

III.1.2.4 Ložiská nerastných surovín

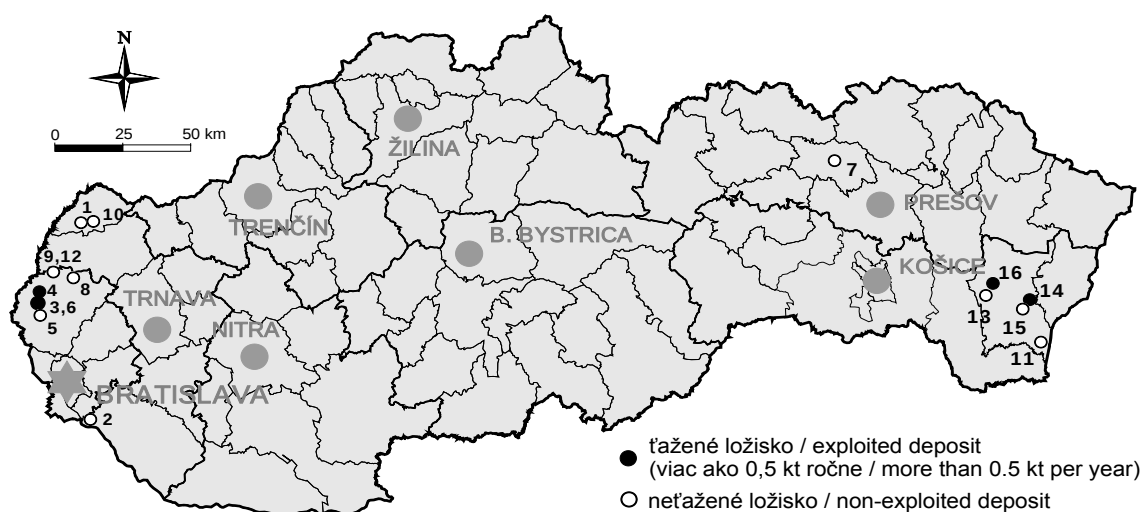
Územie PSK je chudobné na nerastné suroviny, surovinové zdroje, resp. zásoby rudných surovín, predstavuje však významnú surovinovú základňu nerudných surovín a stavebných materiálov (ktoré zásoby potenciálne umožňujú rozvoj hlavne stavebného priemyslu). Nachádzajú sa tu najmä ložiská bentonitu a zeolitu, cementárske suroviny, stavebné suroviny – andezity a ich suroviny. Významne sú ložiská kamennej soli na ploche cca 25 km² v hĺbke 150-800 m (v minulosti ťažba soli bola významná v tejto lokalite, podzemná ťažba soli sa začala v roku 1570, avšak v roku 2009 bola ukončená). Evidované ložiská kamennej soli okrem lokality Prešov – Solivar sa nachádzajú ešte v obciach Poša a Sol' (neŕažené ložiská).

Na základe údajov z Geofondu – ŠGÚDŠ Bratislava sa v širšom území nachádzajú len ložiská tehliarskej suroviny na SZ okraji mesta Sabinov a ropa a zemný plyn v okolí mesta Lipany, severozápadne od obce Rožkovany sa ťaží a spracováva štrk.

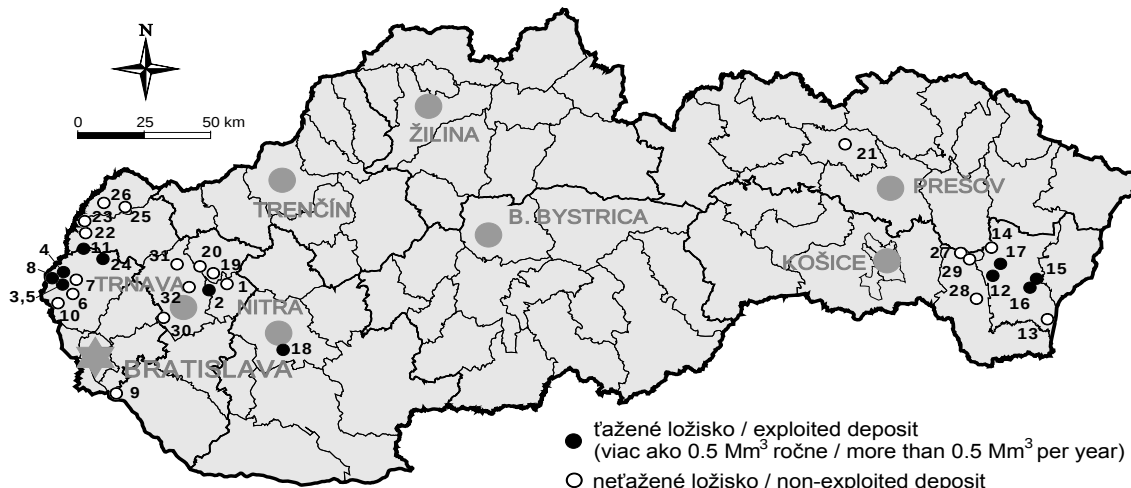
Tab.č.9 - Chránené ložiskové územia v širšom okolí mesta Lipany

Okres	Miesto	Nerast
Sabinov	Sabinov	Tehliarske hlíny
Sabinov	Lipany	Ropa poloparafínická
Sabinov	Lipany	zemný plyn
Sabinov	Brezovica	tehliarske suroviny

Obr.č.8 – Ropa/ crude oil

Obr.č. 9 - Zemný plyn / natural gas

Na lokalite navrhovanej činnosti nie sú evidované žiadne ložiská nerastných surovín, ani tam neprebíha žiadna ťažba.

III.1.2.5 Hydrogeologické pomery

Charakteristiku hydrogeologických pomerov, dôležitých vo vzťahu k hodnoteniu územia z hľadiska svahových deformácií na jednotlivých lokalitách, poskytli predovšetkým výsledky dokumentácie vrtných prieskumných prác. Nimi sa overovala prítomnosť, hĺbka a úroveň narazenej a ustálenej hladiny podzemnej vody. Následne v širších priestorových súvislostiach bol interpretovaný priebeh úrovne hladín podzemnej vody a hydraulická spojitosť podzemnej vody s povrchovým tokom, prípadne medzi zvodnenými horizontmi. Geologické prostredie svahových deformácií, zastúpené vysokým podielom jemnozrnnej frakcie zosuvných kvartérnych zemín, je charakterizované nízkymi hodnotami hydraulických parametrov. Napríklad na lokalite Rožkovany sa z kriviek zrnitosti výpočtami zistili koeficienty filtrácie podľa Hazena a Bayera, resp. Koženého, pohybujúce sa v prípade jemnozrných zemín triedy F6 rádovo od 10–10 až do 10–9 m . s–1 a v prípade zemín triedy F2 rádovo 10–9 m . s–1. Obdobie, ktoré predchádzalo realizácii prieskumov na lokalitách, bolo charakterizované nízkym úhrnom atmosférických zrážok. Napríklad priemerný ročný úhrn atmosférických zrážok na zrážkomernej stanici Jakubovany (v blízkosti lokalít Krivany a Rožkovany) bol v porovnaní s rokmi 2010 a 2013 až 2017 v roku 2018 najnižší. Táto skutočnosť sa odrazila aj na hodnotení hydrogeologických pomerov prieskumných lokalít. V rámci prieskumov na lokalitách bol zaznamenaný veľmi nízky stav úrovni hladín podzemnej vody v prieskumných vrtoch. Na viacerých lokalitách na niektorých vrtoch nebola zaznamenaná hladina podzemnej vody, a to na lokalitách Liptovská Štiavnica, Mojšova Lúčka, Lipovany 2, Matysová a Rožkovany.

III.1.3 Klimatické pomery

Slovensko leží na západe euroázijského kontinentu, kde majú na podnebie vplyv jednak vzduchové hmoty prichádzajúce od Atlantiku, ako aj vzduchové hmoty, vytvárajúce sa nad východoeurópskymi rovinami a nad vnútrom ázijského kontinentu. Východná časť Slovenska je viac pod vplyvom kontinentálnych vzduchových hmôt. Z hľadiska celosvetového členenia patrí Slovensko do pásu vzduchu miernych šírok t. j. mierneho klimatického pásma, konkrétnejšie do jeho európsko – kontinentálnej časti.

Novšia klimatická regionalizácia Slovenskej republiky bola spracovaná v Atlase krajiny Slovenskej republiky 2002 autormi: Lapin, Faško, Melo, Šťastný, Tomlain. Vychádza z regionalizácie spracovanej vyššie uvedenými autormi v roku 1958, ale je dôslednejšia. Tento fakt vyplýva z vyhodnotenia klimatických prvkov dlhšieho časového radu pozorovaní, ktoré umožnilo spracovať klimatické pomery nášho územia precíznejšie.

Mierne teplá oblasť M (Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002)

Klimatická oblasť (M) – priemerne menej ako 50 letných dní (LD) za rok s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$, júlový priemer teploty vzduchu $\geq 16^{\circ}\text{C}$

Okrsk	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky
M6	mierne teplý, vlhký, vrchovinový	júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$, LD < 50, Iz = 60 až 120

Tab.10 - Množstvo emisií zo stacionárnych zdrojov – okresy Prešovského kraja/rok 2018

Okres	TZL	SO2	NO2	CO	TZL	SO2	NO2	CO
Bardejov	10,906	2,477	109,854	25,210	0,01	0,00	0,12	0,03
Humenné	7,263	23,751	50,779	31,958	0,01	0,03	0,07	0,04
Kežmarok	6,196	1,622	37,220	36,131	0,01	0,00	0,06	0,06
Levoča	3,918	4,353	8,500	27,588	0,01	0,01	0,02	0,07
Medzilaborce	6,158	0,006	9,710	2,054	0,01	0,00	0,02	0,00
Poprad	17,042	1,473	93,339	153,392	0,02	0,00	0,08	0,14
Prešov	29,262	5,534	153,272	508,551	0,03	0,01	0,16	0,54
Sabinov	3,068	0,359	14,166	10,664	0,01	0,00	0,03	0,02
Snina	12,761	0,207	33,032	65,928	0,02	0,00	0,04	0,08
Stará Ľubovňa	2,737	0,239	20,445	6,732	0,00	0,00	0,03	0,01
Stropkov	0,354	0,070	3,147	1,216	0,00	0,00	0,00	0,01
Svidník	3,858	2,014	7,961	7,177	0,01	0,00	0,00	0,01
Vranov/Topľou	84,580	313,629	795,053	381,661	0,11	0,41	1,03	0,50

Zdroj: NEIS

Zrážky

Prevažná časť zrážok, ktoré spadnú na sledované územie, pripadá na letný polrok, zima je najchudobnejšia na zrážky, pomerne suchá. Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 600 mm, maximum zrážok zvyčajne pripadá na jún, júl (okolo 1000 mm) a minimum na február, marec. Zrážkových dní sa počas roka vyskytuje vždy viac ako 140.

Pre ilustráciu zrážkových pomerov v širšom dotknutom území uvádzame i údaje zo zrážkomerných staníc v meste Lipany a v obci Torysky.

Tab.č.11 -Priemerné mesačné (ročné) úhrny zrážok a úhrny letného polroka v mm

Zrážkomerná stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok

Lipany	32	30	28	45	65	91	88	75	43	39	40	35	611
Torysky	34	32	30	50	79	107	95	86	55	48	46	39	700

Zdroj: SHMÚ

Veterné pomery

Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami patrí širšie dotknuté územie medzi priemerne inverzné polohy plošne zahŕňajúce predovšetkým široké údolia riek Torysa a strednú časť Spišsko-šarišského medzihoria.

Z údajov prezentovaných v nasledujúcej tabuľke sú z najbližšej klimatickej stanice Prešov merania veterných pomerov zrejme dominantné vetry severných a južných smerov, pričom v porovnaní s inými oblasťami Slovenska má oblasť okolia Prešova pomerne nízke % bezvetria. Inverzné polohy sú v nízko položených miestach v okolí Torysy. Na ich formovaní sa podieľajú stekajúce prúdy chladného vzduchu, najmä z okolitých svahov.

Tab.č. 12 - Početnosť smerov vetra v % v klimatickej stanici Prešov

Smer vetra	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezv.
%	23	13	2	10	19	5	2	19	7

Zdroj: SHMÚ

Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami patrí širšie dotknuté územie medzi mierne inverzné polohy plošne zahŕňajúce predovšetkým Bachureň, Hromovec a Levočské vrchy. Spišsko-šarišské medzihorie radíme medzi priemerne inverzné polohy. V prípade dotknutého územia je určujúcim faktorom veterných pomerov predovšetkým Z – V priebeh údolia rieky Torysa a V – Z orientácia hlavných hrebeňov pohoria Bachureň, južného okraja pohoria Čergov a severného okraja pohoria Branisko.

Široké údolie vodného toku Torysa vytvára možnosti pre dlhodobejšie stagnácie chladného vzduchu a podmienky pre tvorbu prízemných mrazov. Inverzné polohy sú v nízko položených miestach najmä v okolí vodných tokov. Na ich formovaní sa podieľajú stekavé prúdy chladného vzduchu, najmä z okolitých svahov Levočských vrchov, Hromovca a Bachurne. V dlhodobom priemere prevláda v dotknutom území mierny výskyt severozápadného vetra, a to v údolí Torysy.

V priebehu roka maximum bezvetria pripadá na august – október a najmenej sa bezvetrie vyskytuje v mesiacoch február až apríl. Počas roka sú najsilnejšie vetry v priemere na konci zimy a na začiatku jari (február až apríl) a minimum sily vetra pripadá na niektorý letný alebo jesenný mesiac. Vetry severných smerov v tejto oblasti sú všeobecne chladnejšie ako vetry južných smerov. Výnimku tvoria niektoré prípady v zime, kedy bývajú i južné vetry studené.

Za teplotných inverzných situácií, kedy steká studený vzduch údolím Torysy je územie stále pod hladinou studeného vzduchu i keď ostatné oblasti údolia sú len čiastočne alebo pod pomerne tenkou vrstvou studeného vzduchu.

III.1.4 Voda

Povrchové vody

Územím okresu Sabinov prechádza rozvodnica dvoch čiastkových povodí - povodia rieky Poprad a rieky Hornád. Rieku Poprad spolu s prítokmi radíme k úmoriu Baltického mora, rieky Visly. Hornád a jeho prítoky radíme k úmoriu Čierneho mora, rieky Dunaj. Hydrologickou osou okresu Sabinov je rieka Torysa so svojimi významnými ľavostrannými prítokmi Kučmanovský potok, Ľutinka a pravostranným prítokom Slavkovský potok. Západosevernou časťou okresu preteká rieka Ľubotínka. Ide o pravostranný prítok rieky Poprad.

Torysa je významný ľavostranný prítok Hornádu. Pramení v Levočských vrchoch pod Škapovou (okres Levoča), asi 5 km severozápadne od obce Torysky, v nadmorskej výške okolo 1 080 m n. m. Meria 129 km a ústi do rieky Hornád (okres Košice-okolie). Odvodňuje povodie veľké 1 349 km², je vrchovinovo-nížinným typom rieky. Priemerný prietok v ústí je 8,2 m³/s. Okresom tečie najprv severným smerom, neskôr na východ, pri Lipanoch opúšťa Levočské vrchy, postupne sa stáča na juhovýchod a pokračuje údolím medzi Čergovom a Bachurňou.

Z hydrologického hľadiska takmer celé územie okresu patrí do čiastkového povodia Hornád (číslo hydrologického povodia 4-32). Väčšia časť záujmového územia spadá do základného povodia Torysa (číslo hydrologického poradia 4-32-04), menšia časť na juhu okresu do povodia Hornád od Hnilca po Torysu (číslo hydrologického poradia 4-32-03). Malá severozápadná časť okresu spadá do čiastkového povodia rieky Poprad a Dunajec (číslo hydrologického povodia 3-01), základného povodia Poprad od Ľubotice po štátnu hranicu / číslo hydrologického povodia 3-01.03/

Nasledujúce údaje sú čerpané z Hydrologickej ročenky – povrchové vody 2015, vydanej SHMÚ v roku 2016.

Tab.č. 13 - Zoznam a charakteristika vodomerných staníc v okrese Sabinov

DB číslo	stanica	tok	Hydrolog.číslo	Riečny km	Plocha povodia
8740	Brezovica	Slávkovský potok	4-32-04-026-01	0,35	83,5
8755	Torysa	Torysa	4-32-04-030-01	99,60	265,69
8768	Ľutina	Ľutinka	4-32-04-054-01	5,10	49,20
8770	Sabinov	Torysa	4-32-04-061-01	79,60	495,73

Tab.č. 14 - Priemerné ročné a extrémne prietoky vo vodomerných staniciach v okrese Sabinov

stanica	tok	r. km	Qm 2015 m3.s-1	Q max 2015 m3.s-1	Qmax m3.s-1	Qmin 2015 m3.s-1	Qmin m3.s-1
Brezovica	Slávkovský potok	0,35	0,298	2,06	42,24	0,033	0,000
Torysa	Torysa	99,60	1,222	7,38	201,00	0,212	0,232
Ľutina	Ľutinka	5,10	0,386	4,48	32,79	0,098	0,016
Sabinov	Torysa	79,60	2,463	14,43	268,00	0,457	0,12

Zdroj:SHMU 2016

Na území okresu sa nenachádza rozsiahlejšia vodná plocha, len zopár malých vodných nádrží, napr. Rožkovianske rybníky (jazera) pri meste Lipany, ležiace v katastri obce Rožkovany, ktoré slúžia ako chovné rybníky a obyvatelia ich využívajú na rekreačné účely.

Podzemné vody

Podľa P. Málika : „ Podzemná voda v geologickom priestore „celkové (potenciálne) využiteľné množstvá podzemných vôd sú cca $\approx$ 76 000 l/s (20 000 l/s krasových = 26 %) celkové súčasné využívanie je cca $\approx$ 13 000 l/s (7 000 l/s krasových = 54 %) 85 % celkovej spotreby vody na Slovensku pochádza „z podzemia“.

Z hľadiska hydrogeologických pomerov v priestore fluviálnych náplavov rieky Torysa i jej najväčších prítokov, tvorených štrkami a pieskami, prevláda mierna prietočnosť a hydrogeologická produktivita ($T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3} \text{ m}^2.\text{s}^{-1}$). Podľa hydrogeologickej regionalizácie Slovenskej republiky mesto Lipany sa nachádza v hlavnom hydrogeologickom rajóne QP 120 Paleogén Spišsko – šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torysy s dominantnou puklinovou priepustnosťou geologického podložia.

V rámci Spišsko - šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torysy prevažujú horniny centrálne – karpatského paleogénu s prevahou ílovcov nad pieskovecami a nepriaznivými podmienkami pre akumuláciu väčšieho množstva podzemných vôd a s plytkým obehom týchto vôd. Významnejší je iba región údolia Torysy (HD-10) s priaznivými podmienkami štrkovo-piesčitých fluviálnych až proluviálnych sedimentov s relatívne vysokou priepustnosťou. Charakteristická je hydraulická spojitosť podzemnej vody riečnej nivy s vodou v rieke.

Minerálne vody

V okrese Sabinov je evidovaných 18 prameňov a pramenných oblastí z toho v okolí mesta Lipany -Lipany PV - 28 SÍRNY PRAMEN I, Lipany PV - 29 SÍRNY PRAMEN II

Výskyt prameňov je mimo posudzované územie.

III.1.5 Pôda

Pôda predstavuje dôležitú zložku prírodnej krajiny. Pôdne typy v území korešpondujú najmä s geologickým substrátom, na ktorom sa vytvorili. Vznik, vývoj a vlastnosti pôd sú podmienené spolupôsobením pôdotvorných činiteľov (relief, hydrogeologické pomery, klíma, rastlinstvo, organizmy, činnosť človeka).

Z pôdných typov prevažujú v alúviu rieky Torysa a jej väčších prítokov fluvizeme, na okolitých svahoch pahorkatiny až vrchoviny kambizeme. Prevládajúcim pôdnym druhom sú pôdy hlinité až ílovitohlinné. Vývoj pôd, okrem iných činiteľov, závisí najmä od pôdotvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, vodného režimu, atď. Vzhľadom na svoj potenciál ide v rámci záujmového územia celkovo o stredne až menej produkčné pôdy, čo sa prejavuje aj v ich reálnom využívaní : zväčša ako trvalé trávne porasty, v menšej miere ako orné pôdy. Štruktúra pôdneho fondu v okrese Sabinov, do ktorého spadá hodnotené územie podľa spôsobu jeho využívania je uvedený v tabuľke:

Tab. č. 15 - Výmera druhov pozemkov (ha)

Okres	Poľnohospod. pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastav.plochy	Ostatné plochy	Celková výmera
Sabinov	25 918	17 827	861	1949	1794	48 349

Tab.č.16 -Výmera druhov pozemkov poľnohospodárskej pôdy (ha)

Okres	Orná pôda	Chmeľnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	TTP
Sabinov	12 392	-	-	894	446	12 186

Zdroj : Štatistická ročenka o pôdnom fonde. Bratislava, ÚGKaK SR, 2011

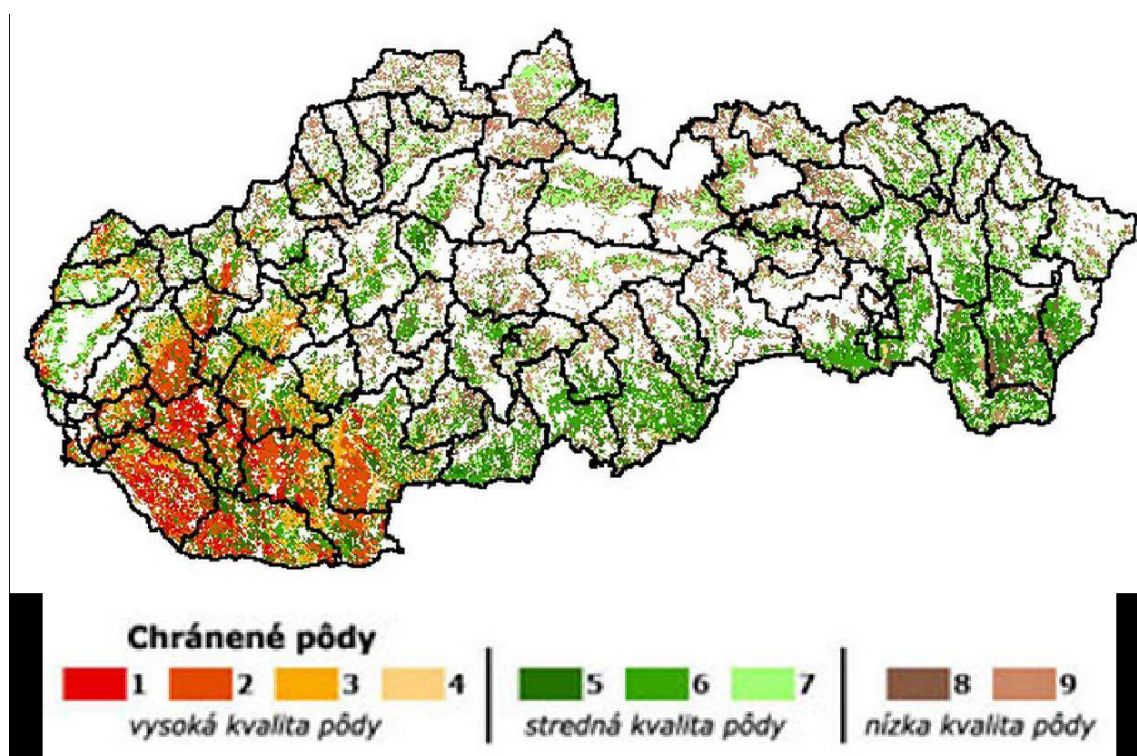
Podľa zákona č.220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny. Prvé 4 skupiny sú chránené podľa § 12 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie.

V dotknutom území podľa bonitovanej pôdnoekologickej jednotky (BPEJ) sa nenachádza poľnohospodárska pôda zaradená do 1.-4. skupiny kvality.Podľa dostupných údajov sa v riešenom území nenachádzajú kontaminované pôdy.

Tab.č.17 - stupne kvality poľnohospodárskych pôd v okrese Sabinov (%)

Okres	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sabinov	-	-	-	-	7,43	13,36	21,58	4,66	32,97

Zdroj : VÚPOP Bratislava

Obr.č.11 - mapa kvality pôd

III.1.6 Flóra a fauna

Flóra

Z hľadiska fytogeograficko – vegetačného členenia, vypracovaného Plesníkom (1995) a kartograficky zobrazeného v Atlase krajiny Slovenskej republiky (2002), spadá západná časť regiónu Sabinov, v ktorej je začlenené aj naše záujmové územie do bukovej zóny, horskej podzóny, flyšovej oblasti okresu Bachureň v rámci geomorfologického celku Bachureň. Juhovýchodná časť regiónu, ktorá patrí do geomorfologického celku Spišskošarišské medzihorie, spadá do dubovej zóny, horskej podzóny, flyšovej oblasti, okresu Beskydské predhorie, západného podokresu a do obvodu Šarišské Podolie. Charakter rastlinstva nevyplýva len z fytogeografickej príslušnosti územia, ale je predovšetkým odrazom zložitosti prírodných pomerov, ktoré určuje klíma, geomorfologické pomery (najmä tvary reliéfu a orientácia voči svetovým stranám), voda, pôda, ale aj iné činitele, v poslednej dobe hlavne človek.

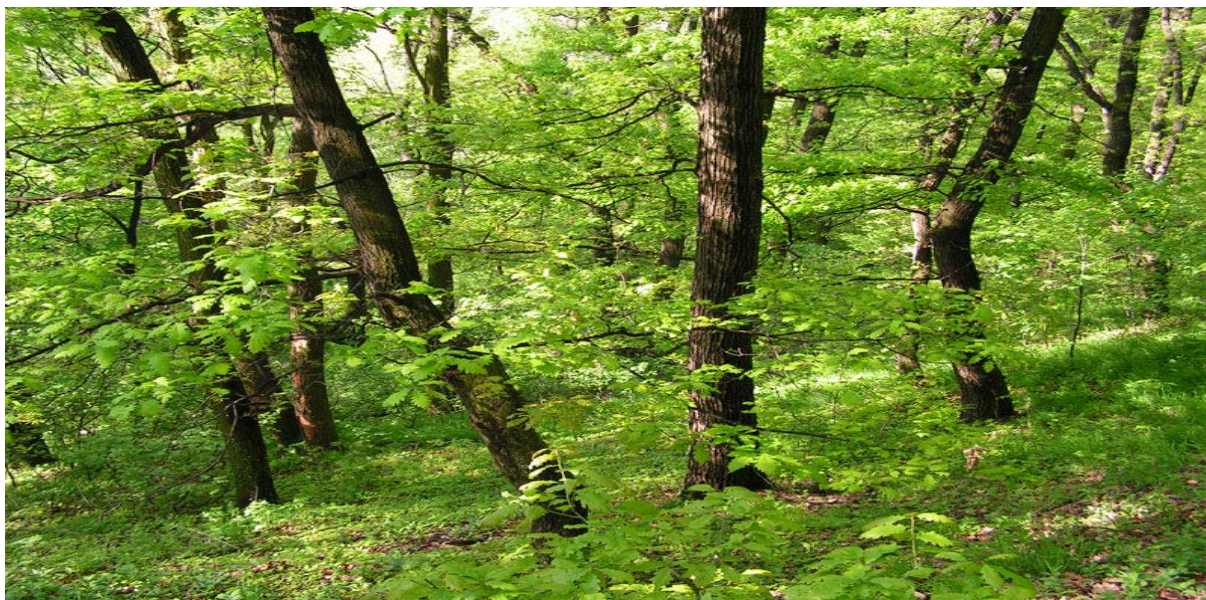
Geobotanická mapa ČSSR (Michalko, 1996) vyjadruje rekonštruovanú prirodzenú vegetáciu, ktorá je predpokladanou vegetáciou, ktorá by sa na danom území vyskytovala bez vplyvu činnosti človeka.

Podľa geobotanickej mapy sa v širšie sledovanom území vyskytujú nasledujúce vegetačné jednotky:

1. Dubovo-hrabové lesy karpatské
2. Lužné lesy podhorské a horské
3. Bukové kvetnaté lesy podhorské

1. Dubovo-hrabové lesy karpatské

Mezofilné zmiešané listnaté lesy sú na území Slovenska najrozšírenejšou lesnou klimaticko-zonálnou formáciou v dubovom stupni. Pôvodne zaberali na Slovensku súvislé rozsiahle plochy najmä v pahorkatinách a vrchovinách až do výšky priemerne 600 m n. m. Vyskytujú sa prevažne na alkalických hlbokých pôdach na rôznorodom geologickom podloží.

Obr.č. 12 - Dubovo – hrabové lesy

2. Lužné lesy podhorské a horské

Spoločenstvá tejto jednotky sú akýmsi pokračovaním vrbovo-topoľových lužných lesov na alúviách v úzkych údolných nivách na stredných a horných tokoch riek, prevažne v extrémnejších klimatických podmienkach najmä na strednom a severnom Slovensku. Ekologicky sa viažu na alúviá potokov podmäčianých prúdiacou podzemnou vodou alebo ovplyvňovaných častými povrchovými záplavami. Pôdy v pahorkatinnom stupni sú viac hlinité, stredne ťažké, v horských údoliach piesočnaté, štrkovité až kamenisté. Krovinné vrbiny sú pionierskymi spoločenstvami na mladých riečnych naplaveninách lemujúcich brehy vodných tokov.

3. Bukové kvetnaté lesy podhorské

Mapová jednotka kvetnatých bučín podhorských zahŕňa mezotrofné spoločenstvá s výraznou prevahou buka, rozšírené v nižších polohách prevažne na nevápencovom podloží s pôdami vlhkostne kolísavými. Z pôd prevládajú trojfázové kambizeme. Základné floristické zloženie podhorských bučín nie je celkom jednotné vzhľadom na rozdielnosť geologického podložia a rozpad jednotlivých hornín, chemizmus, a tým aj štruktúru pôd.

Na karpatské dubovo-hrabové lesy nadväzovali, vo vyššej nadmorskej výške, na svahoch Bachurne bukové kvetnaté lesy podhorské . Sú to mezotrofné spoločenstvá s výraznou prevahou buka lesného. Ich charakteristickým znakom je chýbajúca alebo iba veľmi slabo vyvinutá podhorská etáž, porasty sú jednoetážové. Zo vzácnych rastlín sa v širšom záujmovom území vyskytuje napríklad poniklec slovenský, žltohlav európsky, plavúň sploštený, plavúň alpínsky, zvonček karpatský.

Fauna

Podľa zoogeografického členenia Slovenska (Čepelák, 1980), patrí hodnotené územie na rozhranie juhoslovenského obvodu panónskej oblasti (košický okrsok) a vonkajšieho a vnútorného obvodu Západných Karpát –východného beskydského a nízkobeskydského okrsku. Aj keď v hodnotenom území prevládajú poľnohospodárske pôdy s intenzívnym a extenzívnym využitím, napriek tejto skutočnosti sú tu relatívne rovnomerne zastúpené rôzne formy významných krajinných prvkov, ktoré podmieňujú fytologickú a zoologickú biodiverzitu na území. Na území sa stretávame s rôznymi formami NSKV, biotopmi európskeho významu a líniovou brehovou zeleňou, ktoré podmieňujú bohatý výskyt ornitofauny .

Z hľadiska ornitofauny patrí rieka Torysa medzi staré migračné cesty vtáctva a túto dôležitosť nestratila ani v súčasnej dobe, kedy dochádza k značným antropickým tlakom človeka na samotný tok ako aj brehové porasty a okolie toku.

Z vodného vtáctva sa tu celoročne zdržuje niekoľko jedincov volavky popolavej , hniezdi a zimuje rybárik riečny , vodnár obyčajný , kačica divá , trsteniarik spevavý . V čase miernych zím tu prezimuje trasochvost horský .

V brehových porastoch tu môžeme nájsť hniezdiť svrčiaka riečného , trsteniarika spevavého, d'atľa malého , škorca lesklého , brhlíka lesného , slávika červienku , d'atľa veľkého, krutihlava hnedého , stehlíka pestrého, kolibkárka čipčavého , sýkorku belasú , sýkorku veľkú , vrabca poľného ,orieška hnedého , drozda čvíkotavého , drozda čierného a iné.

Ako lovné teritórium to využívajú – bocian biely , bocian čierny , jastrab krahulec, jastrab lesný , myšiak lesný , sokol myšiár a iné.

Z ďalších živočíšnych druhov tu bola v širšom hodnotenom území za posledných 5 rokov pozorovaná aj vydra riečna, ktorá má svoje hniezdne nory v úseku nad Lipanmi.

Obojživelníky v lesoch zastupuje skokan hnedý , mlok obyčajný a salamandra škvrnitá . Charakteristickým plazom rúbanísk je jašterica obyčajná , vretenica obyčajná.

Najpočetnejšiu triedu stavovcov, vtáky, reprezentuje jariabok hôrny, hrdlička poľná, jastrab veľký, myšiak hôrny, kuvik obyčajný, žlna zelená, ďateľ malý, sýkorka belasá, brhlík obyčajný a stehlík obyčajný.

Z cicavcov, ktoré žijú v lesoch katastra sú najpočetnejšie: jež obyčajný, piskor obyčajný, veverica obyčajná, kuna lesná, lasica obyčajná, mačka divá, líška obyčajná, sviňa divá a srnec hôrny.

Živočíšne spoločenstvá kultúrnej stepi v sledovanom katastri obývajú polia, lúky pasienky a krovité porasty. Prostrediu sa prispôbili svojou prevažne sivohnedou farbou. Ide o oblasti ktoré sú výrazne ovplyvnené poľnohospodárskou činnosťou človeka.

Vtáctvo je tu zasiahnuté najmä kosbou a zberom plodín, drobné hlodavce najmä orbou. Poľnohospodárstvo svojou mechanizáciou, chemizáciou a rekultivačnými zásahmi narúša prirodzený potravinový reťazec, čo vedie k premnožovaniu alebo k vyhynutiu niektorých druhov živočíchov. Existujú však druhy živočíchov, ktoré sú historicky stepnými druhmi a biotop kultúrnej stepi je pre nich v podstate prirodzený.

K stepným druhom zaraďujeme zajaca poľného, syľa obyčajného a hraboša poľného, z vtákov nasledovné druhy: škovránok poľný, jarabica obyčajná, prepelica poľná a vrabec poľný. Medzi pôvodom nestepné vtáky, ktoré žijú na poliach, lúkach a ich okrajoch počítame aj bažanta obyčajného, straku obyčajnú a hrdličku poľnú.

Spoločenstvá močiarov, stojatých a tečúcich vôd sú viazané na vodné prostredie, buď žijú priamo vo vode alebo pri nej. V rybníkoch sa chová kapor obyčajný a karas obyčajný, skúšal sa chov šťuky obyčajnej. Najmä v období rozmnožovania sú na vodné plochy viazané obojživelníky, ktoré sa zdržiavajú aj v kalužiach, močiaroch, rigoloch okolo ciest a mimo obdobia rozmnožovania aj v inom prostredí, napr. v záhradách, parkoch, na poliach a v pásme lesa.

V sledovanom katastri žijú nasledovné druhy: ropucha obyčajná, ropucha zelená, skokan hnedý, rosnička zelená a mlok obyčajný. Veľmi rozšírená v blízkosti rybníkov je užovka obyčajná.

Pri rybníkoch žije najmä vtáctvo, ktoré reprezentuje sliepočka vodná, kačica divá, čorík bahenný, kaňa močiarna, kedysi sa bežne vyskytoval aj bučiacik obyčajný. Vodné prostredie ako zásobáreň potravy slúži aj cicavcom, napr. hlodavcovi kryse vodnej, ktorá žije jednak pri rybníku, ale aj pri potokoch. Pri potoku Šalgov sa vyskytuje trasochvost biely. Z nižších živočíchov sú pre brehy rybníkov typické vážky, podenky a komáre.

Živočíšne spoločenstvo ľudských sídiel, t. j. intravilánu mesta Lipany, má pomerne hojné zastúpenie. Predstavuje skupinu živočíchov, ktoré pôvodne žili v iných podmienkach, ale neskôr sa prispôbili človeku, jeho stavbám a aktivitám. Podľa vzťahu k človeku a jeho aktivitám delí Lauko (2003) stavovce, patriace do spoločenstva ľudských sídiel, do troch základných skupín.

1.Prvú skupinu tvoria tie druhy, ktoré si pri ľudských sídlach a v jeho hospodárstve vyhľadávajú predovšetkým potravu. V študovanom katastri sú to vtáky, napr. hrdlička záhradná , drozd čierny a vrabec domový , z hlodavcov je to potkan obyčajný a myš domová . Tieto živočíchy sa v hospodárskych a obytných budovách, a v ich okolí, tiež rozmnožujú alebo hniezdia.

2.Do druhej skupiny patria vtáky, ktoré využívajú budovy najmä ako hniezdiská a cicavce, ktoré možno stretnúť v čase ich reprodukcie pri ľudských obydliach, ale potravu si zväčša hľadajú inde. V našom prípade ide o lastovičku obyčajnú , plamienku driemavú , kuvika obyčajného , škorca obyčajného a červienku obyčajnú .

3.Do tretej skupiny zaradzujeme tie živočíšne druhy, ktoré sa špeciálne neviažu ani na výživu, ani na hniezdenie alebo reprodukciu, ale vyskytujú sa v budovách a ich okolí (dvory, záhrady), ale aj v iných biotopoch. Dali by sa stotožniť so skupinou živočíchov viazaných na zeleň intravilánov vo vegetačnom období, ktorú vyčlenili Palášthy -Dostál Cibul'ková (1987).

V širšom záujmovom intraviláne je to napr. ropucha obyčajná , skokan hnedý , užovka obyčajná , jež obyčajný , krt obyčajný , veverica obyčajná , zajaca poľného , sporadicky aj líška a sviňa divá. Najväčšie zastúpenie v tejto skupine má vtáctvo: bažant obyčajný, jarabica obyčajná , trasochvost biely , straka obyčajná a mnohé ďalšie.

Osobitnú skupinu tvoria živočíchy, ktoré sa priamo viažu na ľudí, ich obydliach, potraviny a poľnohospodárske kultúry v záhradách a sadoch. V záhradách a sadoch sú to najmä škodcovia, ako napr. voška jabloňová , mlynárik ovocný a obaľovač jablčný . V našich sadoch a záhradách žijú aj iné druhy hmyzu, najmä ucholaky, rovnakokrídlowce, blanokrídlowce, strapky, bzdochy, cikády a molice.

III.2 Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana krajiny, scenéria

III.2.1 Krajinný obraz, charakteristické črty a scenéria

Riešené územie je z geomorfologického hľadiska súčasťou Spišsko-šarišského medzihoria, na rozhraní Hromovca a Ľubotínskej pahorkatiny, leží medzi pohorím Čergov a Bachurňou. Okolité krajina je v rámci širšieho okolia stredne intenzívne až intenzívne využívaná poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Súčasná štruktúra krajiny je výsledkom dlhodobého antropického tlaku na krajinu, kde z pôvodne zalesneného územia bola krajina fragmentovaná na časti urbanizované (sídla, plochy priemyslu a dopravy), poľnohospodársky využívané plochy (orná pôda, lúky, pasienky, ovocné sady), plochy lesa, plochy nelesnej drevinovej vegetácie, ostatné plochy, vodné plochy. Sumárne možno konštatovať, že sa v širšom okolí striedajú prvky poľnohospodárskej, sídelnej a lesnej krajiny.

V rámci širšieho okolia obce Rožkovany v scenérii krajiny dominuje striedanie sa zalesnených častí (najmä hrebeňov a vrcholových polôh) Bachurne, Čergova, vypreparovaných tvrdošov bradlového pásma, ktoré sú v kontraste s hladšie modelovaným a mennej členitým reliéfom Spišsko-šarišského medzihoria so širokým údolím a alúviom rieky Torysa. Pre širšie okolie je z hľadiska scenérie krajiny určujúca veľkobloková štruktúra

poľnohospodárskej pôdy a zalesnené partie okolitých pohorí, rozloženie nelesnej drevinovej vegetácie v krajine je nerovnomerné, viazané najmä na údolné polohy vodných tokov (brehové porasty a sprievodná zeleň), na veľké erózne ryhy a terénne hrany, záhrady a verejnú zeleň.

Na lokálnej úrovni sa strieda poľnohospodársky využívaný typ krajiny s urbanizovanými plochami (sídla, plochy výroby, dopravy a služieb), s komplexmi lesných porastov, ktorý dotvárajú prirodzené brehové porasty a sprievodná vegetácia vodných tokov, umelé výsadby ovocných drevín okolo komunikácií (stromoradia), dreviny na plochách verejnej zelene v zastavanom území sídiel, ovocné dreviny záhrad a ovocných sádov. Samotné územie lokality suchej nádrže predstavuje najmä nevyužívaná niva Lipianskeho potoka s brehovými porastami a sprievodnou vegetáciou vodných tokov, čiastočne sú zastúpené úzkopasové formy hospodárenia na poľnohospodárskej pôde.

III.2.2 Prvky územného systému ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability /ÚSES/charakterizuje jednotlivé krajinné celky z hľadiska existencie a vyváženosti prirodzených a umelých krajinnno-štruktúrnych prvkov a ich schopnosti stabilizovať či revitalizovať priestor v krajine. Za účelom zachovania čo najväčšej miery prirodzenosti a pôvodnosti v krajine sú v územiach jednotlivých okresov významné krajinné priestory vládou SR vyhlásené za oblasti osobitného lokálneho až nadregionálneho významu. V lokalite navrhovanej činnosti a v širšom okolí vystupujú tieto lokality vyhlásené za ekologicky stabilizujúce územie.

Prvky ekologickej stability sú priestorovo a štruktúrne navzájom prepojené systémy, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti genofondu. Základ tvoria biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a lokálneho významu. Prvky územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“), ktoré sa nachádzajú v širšom sú nasledovné:

- **Genofondovo významné plochy**

Predstavujú lokality s výskytom chránených, vzácných a ohrozených druhov alebo celých spoločenstiev a biotopov, v ktorých je zvýraznená ochrana zameraná na ochranu jednotlivých druhov flóry alebo fauny. Sú to bodové, líniové a plošné územia.

Na posudzovanom území patrí k významným plochám alúvium rieky Torysa. Nachádza sa však mimo dotknutého územia.

- **Biocentrum (Bc)**

Záujmové územie je situované medzi dvoma regionálnymi biocentrami a to RBc – Bachureň a RBc - Šarišské medzihorie.

- **Biokoridory**

Reálny hydrický biokoridor regionálneho významu predstavuje tok rieky Torysy (situovaný mimo územia navrhovanej činnosti). Ekologická stabilita dotknutého územia je nízka. Územie je v porovnaní s pôvodným stavom výrazne zmenené, je vystavené intenzívnej

poľnohospodárskej výrobe a urbanizmu. Zastúpenie pôvodných prvkov je minimálne, tieto sa v krajine viažu prevažne na toky, vodné plochy, a skupinky alebo línie lesných porastov.

V bezprostrednej blízkosti, alebo priamo na ploche areálu kde bude navrhovaná činnosť, sa nevyskytuje žiaden prvok kostry ÚSES.

- **Mokrade**

V databáze Centra mapovania mokradí je v súčasnosti evidovaných:

- 22 medzinárodne významných lokalít (z toho 11 ako zapísané Ramsarské lokality),
- 72 národne významných mokradí,
- 467 regionálne významných mokradí a 1050 lokálne významných mokradí.

Medzinárodne významné mokrade sa v rámci územia s posudzovanou činnosťou, ani v širšom okolí nenachádzajú

V tabuľke č. 18 je uvedený prehľad jednotlivých prvkov ÚSES (biocentier a biokoridorov) v okrese Sabinov s identifikačným číslom, názvom a kategóriou prvku v hierarchii :

- BBc - biosférické biocentrum
- PBc - provincionálne biocentrum
- NRBc - nadregionálne biocentrum, RBc
- RBc - regionálne biocentrum
- NRBk - nadregionálny biokoridor
- RBk - regionálny biokoridor

Tab. č. 18 - Prehľad prvkov ÚSES v okrese Sabinov podľa ÚPN VUC PSK

ID	Názov	Kategória	Geomorfologická jednotka	Jadro	Charakteristika
1	Tichý Potok	NRBc	Levočské vrchy	PR Bišár	jedľové bučiny a vrcholové lesy pod silným klimatickým vplyvom
2	Čergov – Minčol (Čergov)	NRBc	Čergov	NPR Hradová hora	komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
3	Solisko	RBc	Čergov	lesný komplex (jedliny, dubobučiny a jedľové bučiny	lesný komplex (jedliny, dubobučiny a jedľové bučiny
4	Bachureň	RBc	Bachureň		komplex lesov (dubové bučiny, jedľové bučiny, so smrekovcom) a

					vrcholových lúk
5	Tri chotáre-Lysá hora	NRBk	Beskydské predhorie		remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívanej krajine
6	Čergov – Minčol (Minčol)	NRBk	Čergov		lesné komplexy bučín a jedľobučín v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami
7	Svinka	RBk	Šarišská vrchovina		aluviálne lúky a zachovalé brehové porasty
8	Torysa	NRBk	Spišsko-šarišské medzihorie		brehové porasty a aluviálne lúky

Zdroj: ÚPN VÚC PSK

III.2.3. Chránené oblasti prírody a krajiny

A. Veľkoplošné chránené územia

Najbližšie veľkoplošné chránené územie od záujmového územia je Čergov. Územie je geologicky budované vonkajším flyšom na juhu čiastočne bradlovým pásom. Územie tvorí tektonicky vyzdvihnutá asymetrická kryha, budovaná prevažne odolnými hrubolavicovitými pieskovecami. Územie patrí do oblasti západokarpatskej flóry a vystupuje ako samostatný fyto geografický podokres Čergov. Má charakter rozsiahleho lesného komplexu sprevádzaného vrcholovými a svahovými horskými lúkami. Predstavuje významný terestrický biokoridor umožňujúci migráciu západokarpatských druhov a zároveň je územím, kde doznievajú mnohé východokarpatské druhy rastlín.

Charakteristickým druhom Čergova sú vrcholové a svahové lúky rozprestierajúce sa od nadmorskej výšky 1000 m takmer po celej dĺžke hlavného hrebeňa. Z lesných spoločenstiev na území oblasti dominujú jedľové bučiny.

Živočíšstvo patrí do oblasti so zachovalou autochtónnou druhovou skladbou, pričom sa odhaduje výskyt asi 350 druhov stavovcov. V území sú zastúpené hodnotné kultúrne pamiatky s historickým typom osídlenia. V území vystupujú 3 NPR, 1 PR a navrhované je 8 PR. Do navrhovaného CHKO spadá viacero prvkov ÚSES.

Podľa Návrhu národnej ekologickej siete Slovenska (NECONET) územím CHKO Čergov prechádza ekologicky koridor európskeho významu a nachádzajú sa tu 2 jadrové územia národného významu (Čergov -Minčol a Čergov -Lysá).

Obr.č. 13 - Čergov -Minčol

B. Maloplošné chránené územia

Z maloplošných chránených území je tu Bradlové pásmo, ďalej tu sú 2 národné prírodné rezervácie: Čergovský Minčol, Hradová hora a 2 prírodné rezervácie: Bišár a Valalská voda.

Tab.č.19 - Prehľad vyhlásených maloplošných chránených území

Identifikačné číslo	Kategória vyhlásenia	Názov	Katastrálne územie	Rok
505	PR	Bišár	Tichý Potok	1979
553	NPR	Hradová hora	Bodovce	1981
700	PR	Valaská voda	Bajerovce	1980
513	NPR	Čergovský Minčol	Sabinov,	1986

			Kyjov –SL,Liv. Huta	
507	PP	Bradlové pásmo	Kamenica	1989
	NPR	Kamenná baba	Sabinov	
	NPR	Fintické svahy	Sabinov	

V dotknutom okrese Sabinov sú vyhlásené tieto chránené územia: NPR Kamenná baba a NPR Fintické svahy .

C. Územia siete NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie (EÚ) a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústavu NATURA 2000 tvoria chránené vtáčie územia a územia európskeho významu.

D. Chránené vtáčie územia

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, spracovaný podľa smernice o vtákoch, bol schválený uznesením vlády SR c. 636/2003 zo dňa 9. júla 2003. Postupne boli navrhované CHVÚ z národného zoznamu prekategORIZOVANÉ (osobitnými vyhláškami MŽP SR) na vyhlásené CHVÚ.

Na území okresu Sabinov sa nenachádza CHVÚ.

E. Územia európskeho významu

Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu, spracovaný podľa smernice o biotopoch, bol schválený uznesením vlády SR c. 239/2004 dňa 17. marca 2004. Dňa 1. augusta 2004 nadobudol účinnosť výnos MŽP SR c. 3/2004-5.1 zo dňa 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

Zoznam ÚEV, ktoré sa nachádzajú na území okresu Sabinov, resp. zasahujú do územia okresu, je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Tab.č.20 -Lokalita UEV:

SKUEV	Názov UEV	Celková výmera v ha
SKUEV0332	Čergov 6063	6063,73
SKUEV0331	Čergovský Minčol 4144	4144,69
SKUEV0322	Fintické svahy 753	9
SKUEV0207	Kamenná Baba 339	98

Tab.č.21- Popis lokality

	Popis lokality
Názov:	Čergov
Kód územia:	SKUEV0332
Kraj:	PREŠOVSKÝ KRAJ
Rozloha:	6063,43 ha
Správca územia:	RSOPK Prešov

Zdroj: SOP SR

Predmetom ochrany sú nasledovné biotopy:

1. **ÚEV Čergovský Minčol** : kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, kyslomilné bukové lesy, bukové a jedľové kvetnaté lesy, javorovo-bukové horské lesy a lipovo-javorové sutinové lesy.

2. **ÚEV Čergov** : lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, nížinné a podhorské kosné lúky, kyslomilné bukové lesy, bukové a jedľové kvetnaté lesy, javorovo-bukové horské lesy a lipovo-javorové sutinové lesy.

Predmetom ochrany sú tiež nasledovné živočíšne druhy:

1. **ÚEV Čergovský Minčol** : kunka žltobruchá, vydra riečna, fúzač alpský, rys ostrovid, roháč obyčajný, podkovár malý, netopier obyčajný, medveď hnedý a vlk dravý.

2. **ÚVE Čergov** : kunka žltobruchá, mlok karpatský, fúzač alpský, rys ostrovid, roháč obyčajný, podkovár malý, netopier obyčajný, medveď hnedý, fúzač veľký, vlk dravý a mlok hrebenatý.

Sústava NATURA 2000 nezasahuje do územia ,kde sa bude nachádzať posudzovaná činnosť..

F. Mokrade

Národne významné mokrade /N/

Zaraďujeme sem mokrade významné z celoslovenského (národného) hľadiska. Sú to mokrade, ktoré významom presahujú jeden okres, kraj alebo geomorfologický celok, lokality charakteristické pre Slovensko z hľadiska botanického, zoologického, limnologického alebo hydrologického, najmä prírodné, prírode blízke mokrade charakteristické pre väčší biogeografický celok (napr. Východné Karpaty). Do tejto kategórie patria tiež mokrade s podstatnou úlohou hydrologickou, biologickou alebo ekologickou v prirodzenom fungovaní veľkého povodia. Patria sem aj špecifické typy mokradí, vzácne alebo neobvyklé na území Slovenska. Za mokrad' národne významnú považujeme aj lokalitu tvoriacu biotop pre dostatočne veľké populácie vzácných rastlín a živočíchov.

Regionálne významné mokrade /R/

Do kategórie mokradí regionálneho významu patria lokality rôznej veľkosti s výraznejším hydrologickým, biologickým a ekologickým ovplyvňovaním okolia (minimálne niekoľkých obcí). Zaraďujeme k nim aj lokality výskytu významných chránených a ohrozených druhov fauny a flóry. Regionálne významné sú aj chránené územia, územia netypické alebo naopak charakteristické pre daný región (okres, kraj, geomorfologický celok – napr. okres Snina, Prešovský kraj, Horný Šariš a pod.) Patria k nim aj významné stanovišťa a miesta rozmnožovania fauny mokradí.

Lokálne významné mokrade (L)

K mokradiam lokálneho významu zaraďujeme menšie lokality ovplyvňujúce najbližšie okolie,

so sústredeným výskytom bežných druhov rastlín a živočíchov viazaných na mokrade. Patria k nim aj mokrade s miestnym hydrologickým významom a lokality významné svojou ekostabilizačnou funkciou, napr. liahniská obojživelníkov, lokality významné produkciou rýb a podobne.

Tab.č.22 – zoznam mokradí

P.č.	Názov mokrade	Plocha	Názov obce	Okres	Kategória
1	Uzovský Šalgov rybníky	100 000	Uzovský Šalgov	SB	L
2	Lipany –ťažobné jamy	10 000	Lipany	SB	L
3	Rožkovanské rybníky		Lipany	SB	

	Pri Lipanoch	230 000			R
--	--------------	---------	--	--	---

G. Chránené stromy

V okrese Sabinov sa na 4 lokalitách nachádza celkovo 5 chránených stromov. Najbližšie sa k záujmovému územiu vyskytuje Sekvojovec mamutí v Uzovskom Šalgove, ktorý rastie v areáli bývalého kaštieľa rodiny Péchy. Za chránený strom bol šalgovský Sekvojovec mamutí prehlásený v roku 1989 a to pre svoj ojedinelý výskyt, vzácnosť druhu, vedecký a estetický význam. Vek sekvojovca sa odhaduje na 130 rokov, obvod kmeňa vo výške 1,3 m je 437 cm, jeho výška je 20 m a priemer koruny 14 metrov. **Sekvojovec mamutí** vyniká súmerným vzrastom a mohutnosťou, jeho mohutný kmeň je rovný a priamy.

V záujmovom území sa chránené stromy nenachádzajú ale v centre mesta Lipany sa nachádza Lipa malolistá, vek : 320 rokov, výška: 23 m, obvod: 536 cm. Podľa historických údajov na mieste, kde boli založené Lipany v 11. storočí, rástol posvätný staroslovanský lipový háj, ako symbol slovanstva. Tento háj bol takmer celý vyrúbaný, ostalo len posledných sedem líp. Do 16. storočia sa mesto volalo "Sedem Líp", latinsky Septemhillis, maďarsky Héthárs. Spojenie medzi Lipanmi a lipami nie je len slovnou hračkou, ale skutočným príbehom, hlbokým vzťahom, ktorý si uvedomí každý vnímavý návštevník tohto malebného mesta. Dodnes má mesto sedem symbolických líp vo svojom erbe. Stovky živých líp rastie priamo v meste, ale aj v širšom okolí. Lipa pri kostole sv. Martina však patrí medzi najkrajšie a ľudia ju majú radi ako svoju "čestnú občianku mesta".

Obr.č.14 - Sekvojovec mamutí

Obr.č. 15- Lipa malolistá

H. Vodohospodársky chránené územia

Priamo v dotknutej lokalite sa nenachádzajú žiadne vodné zdroje, pre ktoré by boli na ich ochranu určené vodohospodárskym orgánom pásma hygienickej ochrany.

V širšom území Sabinova sú 3 ochranné pásma:

Ochranné pásmo (ďalej len „OP“) I. stupňa:

Vodárenský zdroj Sabinov I má už vytvorené nedelené OP I. stupňa pre všetky exploatované studne a zbernú studňu. OP I. stupňa je nepravidelného tvaru pretiahnutého v smere SZ – JV, je oplotené a studne sú situované približne v pozdĺžnom rade. Celé OP I. stupňa je zatravnené. Jednotlivé studne sú chránené vyvýšeným zemným valom a sú uzatvorené. V ochrannom pásme sa nachádza aj účelová komunikácia, ktorú využíva len prevádzkovateľ vodárenského zdroja. OP pre vodárenský zdroj Sabinov I je navrhnuté v pôvodnom rozsahu. Vodárenský zdroj Sabinov II má vytvorené OP I. stupňa delené a to pre územie, v ktorom sa nachádzajú 4 studne, čerpacia stanica a zberná studňa, uvedené OP sú oplotené.

Ochranné pásmo II. stupňa

Ako OP II. stupňa pre vodárenské zdroje Sabinov I a Sabinov II je navrhnuté územie, ktoré je po celej šírke budované fluviálnymi sedimentami, ktoré je tu najvýznamnejším hydrogeologickým kolektorom podzemnej vody v medzizrnovom horninovom prostredí. Navrhuje sa vyčleniť ho na celú šírku aluviálnej nivy od jej morfológického okraja (páta svahu) až po rieku Torysa. Tieto ohraničenia súčasne predstavujú neutrálne prúdnice po stranách vodárenského zdroja, ktorý je charakterizovaný ako zdroj s voľnou hladinou podzemných vôd. Juhovýchodné, resp. severozápadné ohraničenia sú vedené tak, že spĺňajú podmienku čistiaceho efektu pôd vo vertikálnom smere prevzdušnenej zóny a v horizontálnom smere vo zvodnenom horninovom prostredí, ako aj zohľadňujú obsahy depresných kužeľov.

Ochranné pásmo III. stupňa

Do OP III. stupňa vodárenských zdrojov Sabinov I a Sabinov II sa navrhuje zahrnúť územie potoka Ginec, čiže východné ohraničenie tvorí rozvodnica Krakovského potoka a potoka Ginec, západné ohraničenie rozvodnica Ľutinky a potoka Ginec a južné ohraničenie tvorí rieka Torysa.

Lokalita záujmového územia nezasahuje ani do jedného z uvedených ochranných pásiem.

III.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra a kultúrohistorické hodnoty územia

III.3.1 Obyvateľstvo

Obec Rožkovany v dlhodobom vývoji počtu obyvateľov patrila k stagnujúcim resp. k pomaly rastúcim sídlam, ale v poslednej dobe je zo strany obyvateľov Rožkovian zvýšený záujem o výstavbu rodinných domov. Mladí ľudia, ktorí chodili za prácou mimo región, alebo mimo štát sa začínajú vracieť a prejavujú záujem o pozemky a výstavbu RD.

Národnostná skladba v % :

Slovenská	99,0
Rómska	0,4
Česká	0,3
iná	0,3

Konfesionálna skladba v % :

Rímskokatolícka	94,0
Gréckokatolícka	1,2
Evanjelická	0,2
bez vyznania	0,6

Zamestnanosť

Podľa údajov obecného úradu je ekonomicky aktívnych osôb cca 49,5% z celkového počtu obyvateľov. Pomer počtu ekonomicky aktívnych osôb vo vzťahu k počtu obyvateľov v produktívnom veku činil 82,4%. V návrhovom období sa predpokladá vplyvom priaznivého demografického vývoja zvýšenie % osôb v produktívnom veku vo vzťahu k celkovému počtu obyvateľov, tým pádom aj zvýšenie ekonomicky aktívnych osôb vo vzťahu k počtu osôb v produktívnom veku. Zvýšený počet zamestnaných ľudí predpokladáme v oblasti stavebníctva, zároveň by mal byť kladený dôraz na rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka.

Výsledná prognóza zamestnanosti k návrhovému roku 2030 by mohla vyzeráť nasledovne:

- počet osôb v produktívnom veku 850 (50% z celkového počtu obyv.)
- počet ekonomicky aktívnych osôb 720 (85% z počtu osôb v produkt. Veku)

Podľa štatistického úradu z r. 2001 bolo v Rožkovanoch registrovaných 274 domov z toho 29 neobývaných a s nezaznamenaným počtom bytov. Problém pri sčítaní domov bol v rómskej osade, kde bolo ťažké definovať či ide o rodinný dom, alebo o provizórnu stavbu, navyše ich počet sa v priebehu rozpracovanosti ÚPN-O menil.

V štruktúre obytnej zástavby prevládajú samostatne stojace rodinné domy realizované v poslednom polstoročí, problém je zjavný v rómskej osade, kde je veľa obyvateľov, málo domov a takmer žiadny nevyhovuje po stránke stavebno-technickej a hygienickej. V návrhu je snaha vytvoriť podmienky na revitalizáciu a tvorbu nového bytového potenciálu ako v obci, tak aj v rómskej osade. Predpokladaný vývoj bytového fondu a obložnosti bytov v nadväznosti na počet obyvateľov v návrhovom období:

Tab.č.25 - Počet obyvateľov, bytov

Rok	počet obyv.	počet bytov	obložnosť obyv/byt
2000	1240	274	4,52
2010	1305	280	4,66
2019	1330	316	4,2
2030	1700	410	4,15

Podľa štatistických údajov priemerná obložnosť predstavuje cca 3,5 obyv/byt. Rozdiel v počte bytov a tým aj v obložnosti medzi súčasným stavom a návrhom, je vyvolaný najmä asanáciou množstva nevyhovujúcich objektov v rómskej osade. Obložnosť 4,15 obyv. na 1 byt je za predpokladu, že aj v rómskej osade budú žiť cca 4 až 5 osôb v jednom byte, čo je však málo pravdepodobné. Priestorové predpoklady na novú bytovú výstavbu vnútri súčasnej hranice zastavaného územia sú obmedzené a žiadosti na bývanie rastú. Bytová otázka v návrhovom období je riešená využitím neobývaného bytového fondu, ktorý je ale dosť obmedzený. Významnejším faktorom pre vznik nových bytov sa javia nadrozmerné záhrady, prieluky v uličných zástavbách a nová lokalita mimo hranice intravilánu, ale v dobrej nadväznosti.

Vzhľadom na záujem ľudí o stavebné parcely, je potrebné pripravovať lokality aj v rámci intravilánu, ale aj mimo neho. Preto návrh poskytuje niekoľko možností na rozvoj obce.

Tab.č.26 - Nárast bytového fondu obce je rozdelený na niekoľko lokalít.

lokality	názov	počet
I.	Nezastavané pozemky v intraviláne – prieluky	26
II.	Jeruzalem (rod. domy + byt. dom)	86+6
III.	Asanácia pôvodnej rómskej osady – výstavba novej v intraviláne	30
IV.	Nová rómska osada	12

Spolu: 130

V budúcnosti bude mať obec obmedzené možnosti rozvoja. Preto ďalší rozvoj bývania predpokladáme v zastavanom území hlavne v nadrozmerných záhradách, mimo intravilánu hlavne v lokalitách, kde je dnes intenzívne obrábaná poľnohospodárska pôda, alebo trvalé trávnaté porasty (smerom k Lipanom).

Za predpokladu výstavby protipovodňových opatrení (vodnej nádrže Tichý Potok), to budú lokality medzi súčasnou obcou a riekou Torysa zvané „Vyšné Kamence“, ako aj lokality „Za múrom“ a „Hôrka“.

Školstvo a výchova

R. 2010 boli materská aj základná škola zrekonštruované, rozšírené a na navrhované roky by mali kapacitne vyhovovať. V prípade potreby je možné tieto objekty znova prestavať, dostavať resp. niektoré služby. Pri základnej škole je zriadené CVČ, ŠKD a školská jedáleň.

Kultúra a osвета

Kultúra v obci je zastúpená tradične kostolom, viacúčelovou sálou, ktorá sa nachádza v zrekonštruovanom objekte materskej školy, ďalšie priestory zastupujúce kultúru v obci sú v objekte obecného úradu a v neďalekom kaštieli. Obec pravidelne organizuje viaceré kultúrne – spoločenské podujatia :napr. Deň matiek, stávanie májov, obecné slávnosti spolu

s folklórnou skupinou Jazero a Jazierko pri MŠ Rožkovany. Spoločenský a kultúrny život v obci je ovplyvnený vybudovaním ekofarmy – Gazdovský dvor POD HÁJOM, kde návštevníci môžu využiť jazdu na koňoch. Vyhľadávaným miestom na rekreáciu sú aj Rožkovianske rybníky. Aktívna je aj činnosť členov hasičského zboru.

Telovýchova a šport

V obci sú v súčasnosti tri športové ihriská, jedno je futbalové ihrisko pri železničnej trati, druhé ihrisko je pri Toryse, tretie je viacúčelové ihrisko pri MŠ. Návrh počíta s rozvojom šport. areálu pri trati a s doplnením viacerých malých športových plôch a detských ihrísk po celej obci, najmä pri ZŠ. Obec v súčasnosti reprezentujú tri futbalové mužstvá. V rámci športových aktivít sa do popredia dostáva motokros, pre ktorý v roku 2005 bola vybudovaná motokrosová dráha.

Zdravotníctvo

V obci nie je žiadne zdravotné stredisko, obyvatelia Rožkovian dochádzajú za základným zdravotným ošetrením do najbližšieho mesta Lipany, kde sa nachádzajú praktickí lekári, detskí lekári, zubní lekári, záchranná služba a lekáreň. Poliklinika s odbornými lekármi sa nachádza v Sabinove a Fakultná nemocnica s poliklinikou poskytuje zdravotnícke služby v Prešove.

Maloobchod

V centre obce sa nachádza nákupné stredisko v spoločnom objekte s pohostinstvom. Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci:

- COOP Jednota- potraviny
- Potraviny Pod dubom
- Mezzo bar
- Vývarovňa – Ľubomír Šulík
- Upratovacie služby – Bibiana Petrufová
- Kamenárstvo – sochárstvo – .Lipovský
- Zubná technika – Mária Imrichová
- Stolárske práce – výroba nábytku -Ľubomír Kravec
- Výroba nití – Ing. Marián Girašek
- Marduňa – poľnohosp. Výroba
- SHR – farma KOVA – M.Varga
- SHR -Marián Gira
- SHR – Samuel Gira

História obce Rožkovany

Farnosť Rožkovany sa v schematizmoch uvádza ako starobylá farnosť , ktorej pôvod siaha do 13. storočia .Prvý kostol stál na kopci , severne oproti dnešnému kostolu na starom cintoríne , v lokalite zvanej Kostolisko. Prvý priamy záznam o kostole s vežou je z roku 1636, o ktorom sa hovorí, že bol postavený z kameňa.

V minulosti boli v obci štyria zemepáni – veľkostatkári, ktorí bývali vo vlastných kaštieloch, ktoré boli pomenované podľa mien vlastníkov : Roskovanyiho, Czabalayiho, Bánov , Pechyiho.

-Czabaláyího kaštieľ, ktorý do užívania zobrala rodina Roskovanyiho a neskôr Szentivanyiova. Je barokovo-klasicistický, pochádza z roku 1770. Tento kaštieľ od roku 1946 patril pod správu MNV v Rožkovanoch. Od roku 1951 bol v budove zriadený obecný úrad, knižnica, kultúrna sála pre kino, divadlo, schôdze a slávnosti. V roku 1993 bol kaštieľ odovzdaný s príslušným pozemkom vlastníkovi Ing. Szentivanyimu. Od roku 1996 je v prenájme. Tento kaštieľ je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu 346/0 ako Národná kultúrna pamiatka.

-kaštieľ Péchyiovcov pochádzajúci z roku 1750 bol odkúpený obcou a v súčasnosti je v ňom zriadená škola.

-drevená kaplnka so sochou sv. Jána Nepomuckého, bola postavená v roku 1787 v strede dediny pri dome Mikuláša Roskoványiho. V 70-tych rokoch 20. storočia bola celá kaplnka premiestnená ku kostolu na terajšie miesto.

Do kultúrneho dedičstva môžeme zahrnúť barokovo-klasicistický kaštieľ z r. cca 1770 a kostol z r. 1858, ktorý je jednoloďový s rovným uzáverom presbytéria a do štítového priečelia vstavanou vežou. Kostol má klasicisticky upravenú fasádu s lizénami a podstrešnou rímou. Na rohu lode je diagonálne postavený dvojstupňový oporný pilier, na ktorom je epitaf s erbom z roku 1618.

Z urbanistického hľadiska je potrebné v návrhovom období rešpektovať lokality, ktoré majú potenciál ochrany z hľadiska historického. Ide o tieto lokality :

- ☐ územie historického jadra obce – je to územie s evidovanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku. Jedná sa o najstaršiu časť obce - centrum
- ☐ poloha „Koscelisko“ – starý cintorín pri ktorom bol zaniknutý stredoveký kostol (zachytený ešte na starom vojenskom mapovaní, ktorý je navrhovaný KPÚ Prešov na Národnú kultúrnu pamiatku).

III.3.2 Doprava

Nadregionálne dopravné vzťahy

Dopravné siete Slovenskej republiky medzinárodnej úrovne dotýkajúce sa Prešovského kraja sú v rámci hlavnej siete TINA definované:

- multimodálnym koridorom č.Va Bratislava- Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina pre cestné komunikácie a trate železničnej a kombinovanej dopravy,
- multimodálnym koridorom s pracovným názvom „Pobaltský koridor“ vedeným v línii hranica PR-Vyšný Komárnik-Giraltovce-Prešov-Košice-hranica MR (Miskolc-Debrecen)koridor č.IV Constanca/Istanbul pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy v línii hranica PR – Plaveč – Prešov – Košice – hranica MR (Miskolc-Debrecen),

- letiskom pre medzinárodnú dopravu v Poprade

V rámci doplnkovej siete TINA:

- cestným prepojením Rzeszow- Vyšný Komárnik-Prešov-Košice-Milhost' – Miskolc (do doby realizácie multimodálneho „Pobaltského koridoru“), Prešov-Košice-Kechnec-MR.
- Dopravné siete Slovenskej republiky celoštátnej úrovne dotýkajúce sa Prešovského kraja sú definované:
- cestnou komunikáciou v prihraničnom ČR/SR/PR západovo-východne orientovanom cestnom koridore celoštátneho významu na území krajov Žilina a Prešov v línii Spišská Stará Ves – Stará Ľubovňa – Bardejov – Svidník – Stropkov – Medzilaborce – Palota – PR Radoszyce),
- cestnou komunikáciou Poprad - Spišská Belá - Stará Ľubovňa -Mníšek nad Popradom
- cestnou komunikáciou Ľubotín – Sabinov - Prešov,
- cestnou komunikáciou Humenné – Snina – Ubl'a - Ukrajina (Malyj Bereznyj),
- cestnou komunikáciou Vranov nad Topľou – Trebišov - Slovenské Nové Mesto -MR (Sátorajjárhely)/Ukrajina.

Dopravné siete Slovenskej republiky nadregionálnej úrovne dotýkajúce sa Prešovského

kraja sú definované:

Cestné komunikácie:

- Spišský Štvrtok -Spišská Nová Ves – Košice -Veľké Kapušany - Ukrajina,
- Svidník - Stropkov -Medzilaborce -Palota -PR (Radoszyce),
- Humenné -Krásny Brod - Medzilaborce,
- PR - Becherov – Zborov – Bardejov – Kapušany,
- (Bardejov) – Tarnov – Kurov – PR (Muszynka)

Železničné trate:

- Banská Bystrica – Margecany,
- Poprad – Plaveč,
- Prešov – Vranov nad Topľou – Humenné,
- (Trebišov) – Humenné – Medzilaborce – PR (Lupkow)

V rámci dopravných zariadení cestnej dopravy je cesta I/77, III/5445 v úseku Bardejov - Tarnov – Kurov – Muszynka (PR) vedená ako cestný koridor nadregionálnej úrovne.

Regionálneho dopravného systému

Urbanizačnú os okresu Sabinov tvorí koridor cesty I/68, ktorá je vedená jej ťažiskovým priestorom. Cesta v trase Ľubotín – Sabinov – Prešov má celoštátny význam s významným podielom turisticko – rekreačnej dopravy v úseku Prešov – Lipany – Stará Ľubovňa s prepojením do Poľskej republiky cez hraničné priechody Mníšek nad Popradom a Čirč. Cesta III/5439 Sabinov -Jarovnice --Bertotovce tvorí najkratšie prepojenie priestoru Sabinov – Lipany, resp. priestoru Hornej Torysy a diaľnicou D1.

Dopravná infraštruktúra dotknutého územia

Mesto Lipany, vrátane svojho širšieho záujmového územia, má pomerne výhodnú polohu z hľadiska trasovania dopravných koridorov. Mestom prechádza štátna cesta **I/68** v trase štátna hranica PR/SR – Stará Ľubovňa – Ľubotín – Prešov – Košice – štátna hranica SR/MR s nadregionálnym významom najmä pre turisticko – rekreačnú dopravu, pričom z regionálneho hľadiska plní funkciu regionálnej dopravy v urbanizačnej osi Lipany – Sabinov – Prešov – Košice. V zmysle Závaznej časti územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja - Závazných regulatívov funkčného a priestorového usporiadania územia v oblasti dopravy je navrhovaná úprava cesty v kategórii S 11,5/80 s územnou rezervou na jej rozšírenie na kategóriu S22,5/80 v úseku Prešov - hranica s Poľskou republikou s obchvatmi sídiel Šarišské Michalany, Sabinov (obchvat centra), Pečovská Nová Ves, Červenica, Lipany (obchvat centra), Pusté Pole a Plavnica, pričom v úseku prietahu cez mesto Lipany je navrhovaná jej preložka. Sieť regionálnych ciest dopĺňa cesta III/543053 Lipany – Brezovica – Vyšný Slavkov, prepájajúca mesto s regiónom Levočských vrchov a Braniska.

Železničná doprava

Mesto Lipany je napojené na systém celoštátnej železničnej dopravy prostredníctvom železničnej trate č. 188 Kysak – Plaveč – Muszyna PKP s elektrickou trakciou s medzinárodným významom zaradenej do zoznamu trás AGTC a prechádzajúcej územím samotného mesta východo – západným smerom, pričom sa cez obec Krivany oblúkom vracia do katastra mesta a pokračuje severným smerom ponad údolie Lipianskeho potoka, ktorá je v železničnej stanici Kysak napojená na železničnú trať č. 180 Žilina – Košice s medzinárodným významom zaradená medzi medzinárodné trasy kombinovanej dopravy podľa medzinárodných dohôd AGC, AGTC, TEN a TER ako železničná trať C – E 40: ČR – Čadca – Žilina – Poprad – Košice – Čierna nad Tisou.

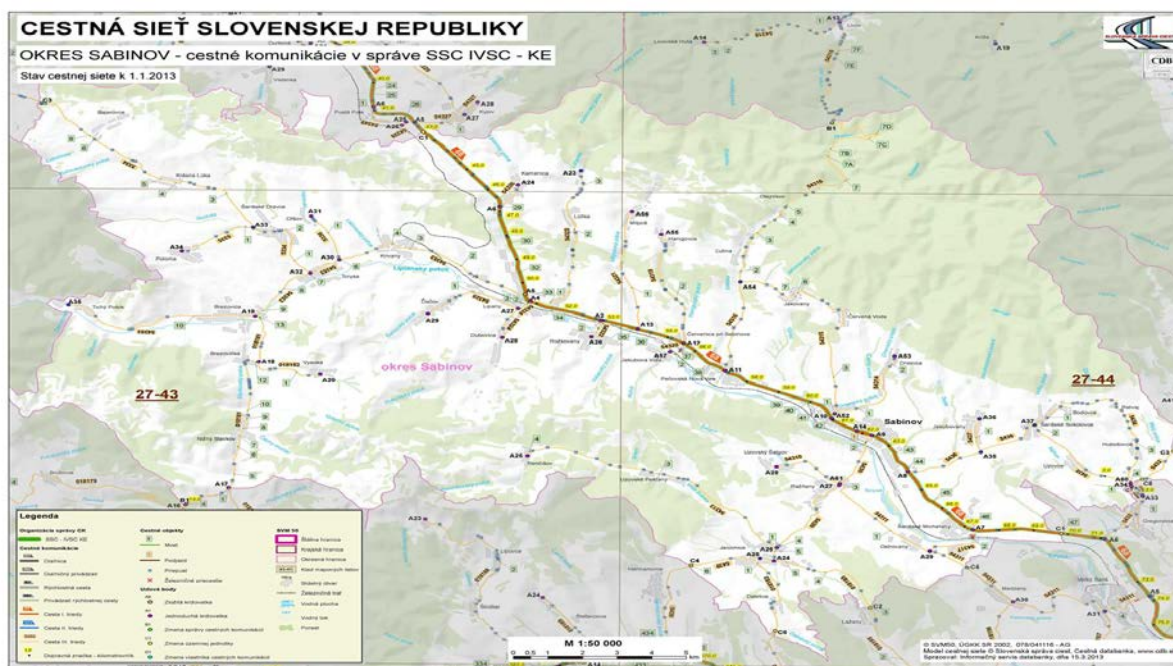
V zmysle Závaznej časti územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja – Závazných regulatívov funkčného a priestorového usporiadania územia v oblasti dopravy je navrhované zdvojkolaženie železničnej trate č. 188 Kysak – Plaveč – Muszyna PKP v úseku štátna hranica PR/SR - Plaveč - Prešov - Kysak s jej modernizáciou na parametre predpísané dohodou AGC na traťovú rýchlosť 80 až 100 km/hod. a rovnako preložka trate mimo mesta Prešov po roku 2015

Letecká doprava

Najbližšie letisko prijímajúce medzinárodnú prepravu je v Košiciach vo vzdialenosti cca 90 km. Pri Ražňanoch sa nachádza letisko, ktoré slúži prevažne na športové lietanie. V katastri Šarišských Michalian je poľné letisko.

Vodná doprava

V záujmovom území ani v jeho okolí sa v súčasnosti nerealizuje.

Obr.č.16 – cestná sieť SR

Doprava obce Rožkovany:

Cestná doprava

Okrajom katastrálneho územia obce prechádza dôležitá dopravná tepna, cesta prvej triedy I/68,

ktorá spája západnú časť kraja s krajským mestom Prešov. Súbežne s touto cestou je umiestnená aj železničná trať, ktorá je využívaná v smere Košice – Plaveč – Muszyna. Na cestu

I. triedy sa napájajú cesty III. triedy, ktoré sa nachádzajú v zastavanom území obce. Niektoré cesty v obci ohraňujú odvodňovacia priekopa a chodník.

Cyklotrasy

Obec má v súčasnosti málo rozvinutú cyklistickú infraštruktúru, avšak katastrálnym územím obce má v budúcnosti prechádzať trasa EuroVelo 11.

Železničná doprava

V severnej časti katastra obce sa nachádza železničná trať, ktorú využívajú obyvatelia obce v smere Muszyna – Plaveč – Košice a opačne. V súčasnosti na železničnom priecestí nie sú umiestnené závery, len svetelná signalizácia, čo obyvatelia obce vnímajú ako absentujúci prvok bezpečnosti.

III.4 Súčasný stav kvality životného prostredia

Vymedzenie regiónov na základe rôznej environmentálnej kvality

Výsledné syntetické mapy 2 až 4 z procesu environmentálnej regionalizácie Slovenska sú podkladom charakterizujúcim úroveň životného prostredia SR v 5 stupňoch.

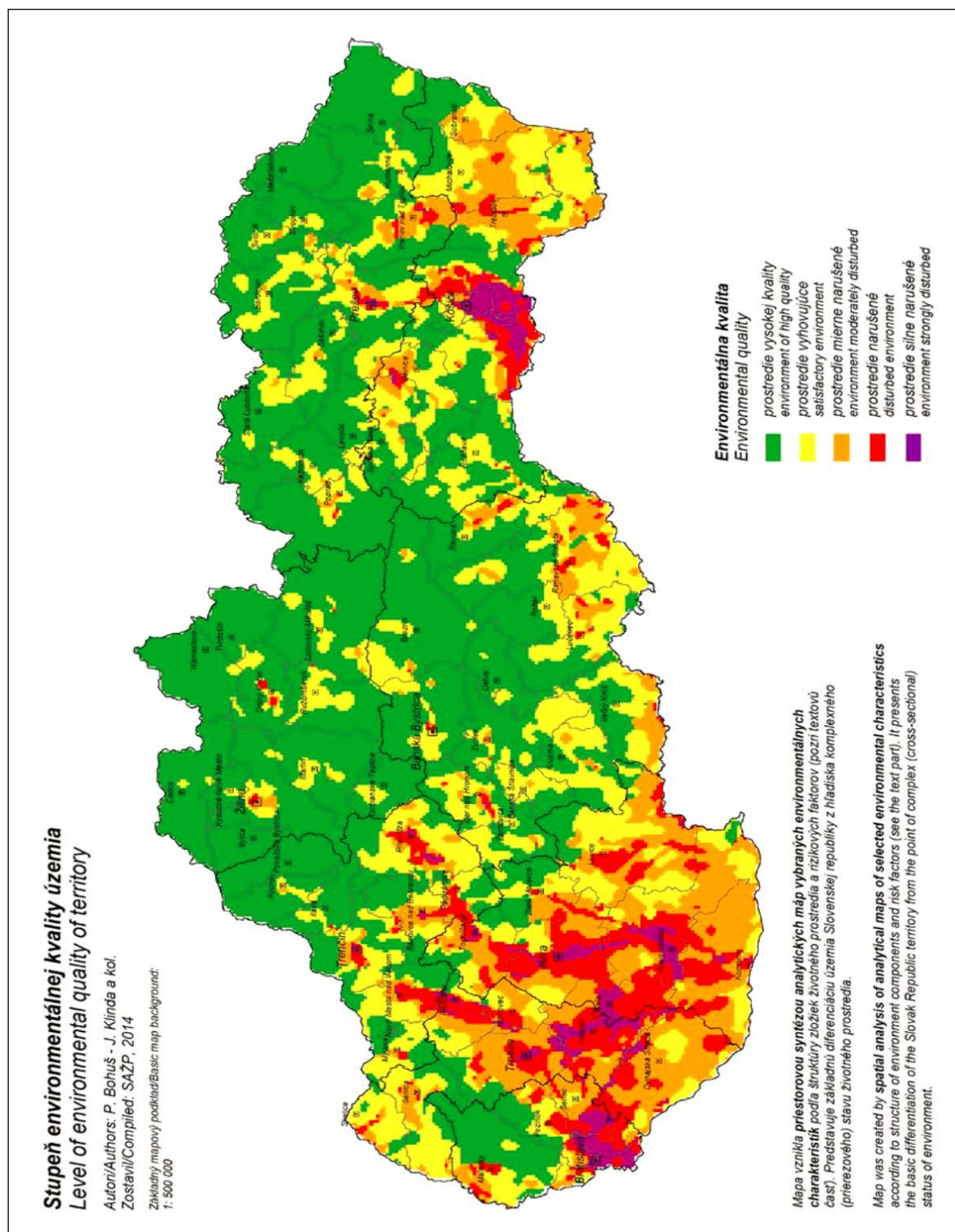
Prvý stupeň (prostredie vysokej kvality) predstavuje stav životného prostredia najmenej ovplyvnený činnosťou človeka. Piaty stupeň (prostredie silne narušené) predstavuje stav

životného prostredia zmenený, silne ovplyvňovaný činnosťou človeka, s najvyšším podielom environmentálnych záťaží. Tretí stupeň predstavuje stredný stav negatívneho ovplyvnenia životného prostredia v území a druhý a štvrtý stupeň je treba chápať ako prechodné hodnoty medzi krajnými stavmi a identifikovaným stredom. V zmysle novšieho prístupu v procese environmentálnej regionalizácie Slovenska boli na základe piatich kvalitatívnych tried životného prostredia, geomorfologických pomerov a niektorých ďalších geografických, historických či administratívnych špecifík územia definované tri typy regiónov environmentálnej kvality:

Regióny 1. environmentálnej kvality pokrývajú predovšetkým prostredie vysokej kvality (1. stupeň), pričom najmä v ich okrajových, niekedy aj centrálnych častiach sa môže vyskytnúť prostredie vyhovujúce (2. stupeň). Lokálne sú prítomné v regiónoch 1. environmentálnej kvality aj enklávy prostredia mierne narušeného (3. stupeň), spravidla najčastejšie v blízkosti väčších sídelných zoskupení.

Regióny 2. environmentálnej kvality predstavujú územia prechodného typu a sú z aspektu kvality životného prostredia veľmi heterogénne. Dominantným je tu prostredie vyhovujúce (2. stupeň) a tiež prostredie mierne narušené (3. stupeň). V antropogénne predisponovaných oblastiach je vcelku bežné aj prostredie narušené (4. stupeň) a výnimočne tiež prostredie silne narušené (5. stupeň). Preto bolo potrebné v niektorých prípadoch vymedziť v rámci regiónov 2. environmentálnej kvality ucelené okrsky s viac narušeným prostredím. Na strane druhej, a síce v územiach výrazne nezasiadnutých antropogénnou činnosťou, sa tu nachádzajú “ostrov” prostredia vysokej kvality (1. stupeň).

Regióny 3. environmentálnej kvality reprezentujú tie územia, kde sa kumulujú environmentálne záťaže. Ich základom je prostredie silne narušené (5. stupeň) a prostredie narušené (4. stupeň). Z tohto dôvodu sa označujú ako zaťažené (ohrozené) oblasti. Pre periférne zóny jednotlivých regiónov 3. environmentálnej kvality je typické prostredie mierne narušené (3. stupeň) a na ich rozhraní s regiónmi 2. environmentálnej kvality aj prostredie vyhovujúce (2. stupeň).

Obr. č. 17 - Mapa environmentálnej kvality územia

III.4.1 Ovzdušie

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. V § 7 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov je stanovený postup pre jej hodnotenie. Kritéria kvality ovzdušia sú uvedené vo vyhláske MPŽPRR SR č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia. Na základe výsledkov hodnotenia kvality ovzdušia je vymedzený zoznam aglomerácií a zón, ktorý je uvedený v Prílohe č. 17 k vyhláske č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia.

Aglomerácie a zóny sa z hľadiska úrovne znečistenia ovzdušia znečisťujúcimi látkami, pre ktoré sú určené limitné hodnoty, rozdeľujú do troch skupín. Územie PSK je na základe tohto členenia zaradené do 1. skupiny t.j. medzi aglomerácie a zóny, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia jednou látkou alebo viacerými znečisťujúcimi látkami vyššia ako limitná hodnota, prípadne limitná hodnota zvýšená o medzu tolerance, ak je určená. V prípade ozónu medzi aglomerácie a zóny, v ktorých je koncentrácia ozónu vyššia ako cieľová hodnota pre ozón.

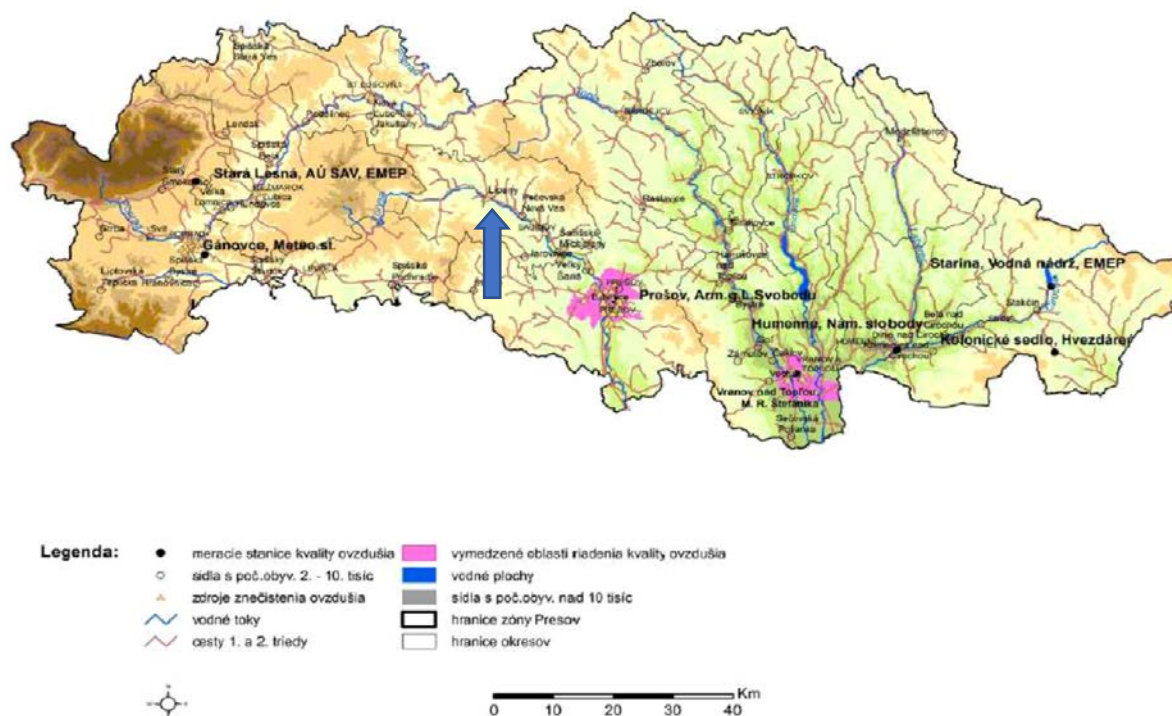
Znečisťujúca látka, pre ktorú bolo v roku 2015 územie Prešovského kraja a mesto Prešov zaradené do 1. skupiny je PM_{10} , a NO_2 .

Do 2. skupiny sú zaradené aglomerácie a zóny, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia jednou látkou alebo viacerými znečisťujúcimi látkami medzi limitnou hodnotou a limitnou hodnotou zvýšenou o medzu tolerance. V prípade ozónu aglomerácie a zóny, v ktorých je koncentrácia ozónu vyššia ako dlhodobý cieľ pre ozón, ale nižšia alebo sa rovná cieľovej hodnote pre ozón. Územie PSK a mesto Prešov nie je zaradené do 2. skupiny.

Prešovský kraj bol na základe ďalších meraní zaradený aj do 3. skupiny, t.j. úroveň znečistenia ovzdušia znečisťujúcimi látkami je pod limitnými hodnotami a koncentrácia ozónu je nižšia ako dlhodobý cieľ pre ozón.

Znečisťujúcimi látkami, pre ktoré je územie Prešovského kraja zaradené do 3. skupiny sú $PM_{2,5}$, SO_2 , CO a benzén.

Obr. č. 18 – mapa riadenie kvality ovzdušia v Prešovskom kraji s označením miesta umiestnenia mobilného zariadenia – Zdroj: SHMU

V roku 2015 v zóne Prešovského kraja boli vymedzené dve oblasti riadenia kvality ovzdušia. Ide o územie mesta Prešov a obce Ľubotice, s výmerou 79 km², v ktorej žije 93 199 obyvateľov a územie mesta Vranov nad Topľou, obce Hencovce, Kučín, Majerovce, Nižný Hrabovec a Kladzany, s výmerou 65 km², v ktorej žije 27 255 obyvateľov. V Prešove znečisťujúcou látkou sú PM₁₀, PM_{2,5} a NO₂, vo Vranove nad Topľou a okolí sú to PM₁₀ a PM_{2,5}.

V roku 2015 pokračovala tendencia poklesu znečistenia časticami PM₁₀ v celej zóne. Prekročenie limitnej hodnoty sa nevyskytlo na žiadnej stanici. Úroveň PM_{2,5} sa na všetkých staniaciach pohybovala pod cieľovou hodnotou 25 µg.m⁻³. Priemerná ročná koncentrácia NO₂ bola prekročená len na stanici Prešov arm. gen. Ľ. Svobodu, 42 µg.m⁻³. Ostatné ZL neprekročili limitné hodnoty.

Monitorovanie kvality ovzdušia je zabezpečené prostredníctvom siedmich monitorovacích staníc kvality ovzdušia. Prekračovanie limitných hodnôt pre prachové častice je pravidelné v zimných mesiacoch z dôvodu aplikácie zimného posypu a absentujúcej vegetácie. Za rozhodujúce lokálne zdroje znečisťovania ovzdušia prachovými časticami sú považované lokálne vykurovacie systémy, emisie z dopravy, prach zo stavebnej činnosti, z nespevnených povrchov, z povrchu komunikácií atď.

Hlavným zdrojom znečisťovania ovzdušia v kraji je predovšetkým palivovo – energetický priemysel Chemes, a.s. Humenné, Bukóza Energo, a.s., Vranov nad Topľou a drevársky priemysel Bukocel, a.s. Hencovce.

Ďalšími lokálnymi zdrojmi sú najmä doprava, minerálny prach zo stavebnej činnosti, lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá, veterná erózia z nespevnených povrchov a ťažba a úprava nerastných surovín.

Vyhláškou Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR, č. 411/2012 Z. z., o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v okolí, spôsob a požiadavky na zisťovanie a preukazovanie množstva vypúšťaných znečisťujúcich látok a údajov o dodržaní určených technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania. Hlavným líniovým zdrojom znečistenia ovzdušia z prevádzky na dopravných koridoroch, je automobilová doprava. Na znečisťovaní ovzdušia v okolí dopravných koridorov sa podieľajú škodliviny pochádzajúce z výfukových plynov automobilov (oxid uhoľnatý - CO a oxidy dusíka - NO_x a uhlíkovodíky C_x H_y) a zvýšená prašnosť.

Spracovanie a vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt (LH) a limitných hodnôt zvýšených o medzu tolerancie (LH + MT) na ochranu zdravia ľudí zabezpečuje Slovenský hydrometeorologický ústav v Bratislave na základe výsledkov meraní v sieti monitorovacích staníc. Kvalita ovzdušia je považovaná za dobrú, ak úroveň znečistenia neprekračuje limitné hodnoty.

III.4.2 Povrchové a podzemné vody

Povrchové vody

Odtokové plochy hodnoteného územia sú zaradené do povodia Torysy (č.h.p. 4-32-04), ktorá je jeho hlavným recipientom. Q₃₅₅ v Toryse je 0,289 m³/s a BSK₅ = 2,4 mg/l. Do Torysy je zaústnený miestny potok, ktorý preteká intravilánom obce. Tok Torysa preteká hranicou k.ú. obce. Tento úsek toku je v intraviláne čiastočne upravený. Miestny potok je v intraviláne obce upravený dlažbou z lomového kameňa do betónu. Kvalita vody v toku nie je sledovaná.

Zrážkové vody z povrchového odtoku odtekajú systémom miestnych otvorených rigolov do tokov. Ochrana zastavaného územia proti prívalovým povrchovým vodám nie je riešená.

Nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z. z. (ďalej len NV), ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd, ustanovuje požiadavky hlavne na kvalitu povrchovej vody, klasifikáciu dobrého ekologického stavu povrchových vôd, limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia priemyselných odpadových vôd s obsahom škodlivých látok. Požiadavky na kvalitu povrchových vôd sú definované v Prílohe č. 1 k NV č. 269/2010 Z. z.

Na území kraja v r. 2015 najviac prekročení požiadaviek na kvalitu povrchovej vody vo všeobecných ukazovateľoch bolo v ukazovateli dusitanový dusík (N-NO_2) vo všetkých čiastkových povodiach. Z hydrobiologických a mikrobiologických ukazovateľov najviac prekročení bolo v ukazovateľoch termotolerantné koliformné baktérie (TKB), črevné enterokoky (EK) a koliformné baktérie (KB).

V súčasnosti je zásobovanie obyvateľstva a objektov technickej a občianskej vybavenosti riešené z verejného vodovodu. Cez katastrálne územie obce prechádzajú zásobovacie potrubia Prešovského skupinového vodovodu DN 600 a 800.

Vodovod je napojený na tento skupinový vodovod Prešov a obec je zásobovaná pitnou vodou z vodárenských zdrojov Prešovského skupinového vodovodu. Obec je v súčasnosti zásobovaná bez vodojemu napojením na potrubie Lt DN 350 Prešovského skupinového vodovodu. Celková dĺžka vodovodu je 4285,0 m. Záložným vodným zdrojom je studňa v blízkosti toku Torysa s výdatnosťou 3,0 l.s-1. Bolo realizované výtlačné vodovodné potrubie DN 100, vodojem 2x150 m³ s kótou max. hladiny 417,50 m.n.m., zásobovacie a rozvážacie potrubie DN 100, 150.

Podzemné vody

Podzemné vody v oblasti Východoslovenského regiónu majú veľký význam vzhľadom na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, čo sa týka množstva aj kvality. Chemické zloženie podzemných vôd je primárne dané predovšetkým geologickou štruktúrou, v ktorej sa akumulujú, ako aj procesmi (fyzikálno-chemické, biologické), ktoré v danom zvodnenom systéme prebiehajú. Kvalita podzemných vôd je ďalej metamorfovaná vplyvom ľudskej činnosti a odpadmi, ktoré pri nej vznikajú.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie SR do riešeného územia zasahuje hydrogeologický rajón QP 120 – Paleogén Spišsko-šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torysy. Z hľadiska hydrogeologickej produktivity má najväčší význam alúvium rieky Torysy v rajóne QP 120, kde sú pre akumuláciu podzemných vôd priaznivé štrkovito – piesčité sedimenty a zároveň je to jedna z oblastí SR, kde sa nachádza najväčšie využiteľné množstvo podzemných vôd (nad 10,00 l.s-1.km-2). Náplavy Torysy v rajóne NQ 123 majú vyvinutú vrstvu štrkov, ktoré sú však silne zahlinené a celkové využiteľné množstvo podzemných vôd je menšie (1,00 – 4,99 l.s-1.km-2).

V riešenom území sa nachádza vodohospodársky významná oblasť Riečne náplavy Torysy.

Monitorovaniu sietí kvality podzemných vôd v roku 2001 tvorili objekty v lokalitách Tichý Potok – U Gerčáka, Brezovica a Rožkovany, ktoré reprezentujú podzemné vody kvartérnych

sedimentov. Kvalita podzemných vôd je hodnotená podľa STN 75 7111 „Pitná voda“. Nadlimitné koncentrácie NEL_{UV} boli namerané len v objekte Rožkovany. Vo využívaných vodných zdrojoch v tejto oblasti nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt. Oproti minulým hodnoteným rokom neboli zaznamenané prekročenia limitných hodnôt obsahu dusičnanov, stopových prvkov ani železa a mangánu.

Tab.č. 27 - Hodnoty prekročení limitných hodnôt STN 75 7111

Názov stanice	Ukazovateľ	Limitná hodnota	Nameraná hodnota	Jednotka
Rožkovany	NEL_{UV}	0,050	0,060	mg.l-1

Do pozorovacej siete kvality podzemných vôd boli v povodí Torysy zahrnuté pozorovacie objekty uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab.č.28 . - Pozorovacie objekty kvality podzemných vôd v povodí Torysy

Typ objektu	číslo objektu lokalita
Využívaný vrt	501601 Brezovica
	501633 Veľký Šariš
Vrt základnej siete SHMÚ	105990 Pečovská Nová Ves

Podzemné vody plytkého obehu paleogénneho súvrstvia môžu byť lokálne znečisťované, ale ich využívanie je len úzko lokálne. Chemizmus podzemných vôd hlbšieho obehu paleogénu môže byť sekundárne ovplyvňovaný len v pri povrchovej zóne pri ich výtoky na povrch.

Podzemná voda v alúviu Torysy je negatívne ovplyvňovaná znečistením vody v recipiente a v okolí zdrojov znečistenia - poľnohospodárske družstvá, obce.

Zraniteľnosť a ohrozenie kvality podzemných vôd znečisťujúcimi látkami môžeme hodnotiť ako **mierne**, vzhľadom na to, že lokalita záujmového územia nezasahuje do žiadneho z ochranných pásiem vodárenského zdroja Sabinov I. a Sabinov II.

III.4.3 Horninové prostredie

Súčasný stav horninového prostredia je monitorovaný v rámci Čiastkového monitorovacieho systému (ČMS) Geologické faktory. Zameraný je hlavne na tzv. geologické hazardy, t.j.

škodlivé prírodné alebo antropogénne geologické procesy, ktoré ohrozujú prírodné prostredie, a v konečnom dôsledku aj človeka.

Havarijné znečistenie horninového prostredia nie je v záujmovom území známe. Dá sa predpokladať, že lokálne sa môžu vyskytnúť znečistené horniny najmä vo výrobných okrskoch, v oblasti manipulácie s ropnými látkami (RL) -verejné benzínové čerpace stanice, súkromné stanice PHM rôznych podnikov, rôzne výrobné podniky môžu lokálne spôsobovať znečistenie RL a chlúrovanými uhl'ovodíkmi.

Pravdepodobnosť znečistenia horninového prostredia je značná aj v miestach ťažby nerastných surovín (tehliarske suroviny, apod.), prevádzok priemyselného areálu a pod.

Znečistenie organického pôvodu možno očakávať aj na štrkoch alúvia Torysy, ktoré sa výraznejšie prejavuje pod jednotlivými sídlami sústredenými okolo toku, resp. okolo jeho prítokov.

Zdrojom znečistenia môžu byť aj miestne neriadené skládky odpadov. Horninové prostredie môže byť mierne znečistené aj v priestoroch starej ťažobne tehliarskej suroviny. Vzhľadom na výskyt ílovitých hĺn a ílov v povrchovej vrstve v prevažnej časti územia, nepredpokladáme väčší rozsah znečistenia horninového prostredia.

III.4.4 Odpady

Nakladanie s odpadom v meste Lipany sa riadi Programom odpadového hospodárstva obce Rožkovany na roky 2016 – 2020 schválený OU odborom starostlivosti o ŽP v Sabinove a Všeobecne záväzným nariadením obce Rožkovany o nakladaní s komunálnym odpadom na území obce Rožkovany č. 11/2019 schválený na zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Rožkovany dňa 29.11.2019 . Obec Rožkovany vykonáva v súlade s platnou legislatívou zber komunálneho odpadu a separovaný zber zložiek komunálneho odpadu prostredníctvom spol. Marius Pedersen a fy ENVI PAK..

Tab.č. 29 - Množstvo KO , ktoré vznikli v obci v rokoch 2011 - 2015

Názov	Množstvo KO v tonách				
	2011	2012	2013	2014	2015
	156,01	188,34	188,85	199,57	294,59

Tab. č. 30 - Množstvo KO v obci na obyvateľa v kg

Názov	Množstvo KO v tonách				
	2011	2012	2013	2014	2015

Počet obyv.	1311	1325	1337	1337	1336
Kg/obyv.	119	142,14	141,25	149,27	220,5

Cieľom je zníženie množstva ďalej už nevyužiteľného komunálneho odpadu, čo je jeden z budúcich trendov odpadového hospodárstva predovšetkým vo vzťahu ku kapacitným možnostiam skládkovania.

Tab.č. 31 - Prehľad nakladania s KO v obci Rožkovany v rokoch 2011-2015

Spôsob nakladania	Množstvo KO v tonách				
	2011	2012	2013	2014	2015
Materiálové zhodnotenie.	0	16,38	0	0	1,89
Energetické zhodnotenie	0	0	0	0	0
Ostatné zhodnotenie	18,2	12,95	14 54	11,439 5,59	
skládkovanie	137,81	159,01	174,31		
Spaľovanie bez en. využitia	0	0	0	0	0
Zneškodňovanie ostatné	0	0	0	5,77	0
Iný spôsob zneškodnenia	0	0	0	0	0
spolu	156,01	188,34	188,85	199,56	294,58

Spoločnosti zabezpečujú separovaný zber plastov, skla, papiera, kovových obalov, drobného stavebného odpadu a 1 až 2x ročne aj zber objemného odpadu, 2x ročne nebezpečný odpad.

Zber a autorizované spracovanie odpadov z elektrických a elektronických zariadení aj v okrese Sabinov vykonáva spoločnosť H+EKO spol., s r. o. Košice –prevádzka v Šarišských Michaľanoch.

Zavedením a dôslednou realizáciou separovaného zberu v obci Rožkovany došlo k zníženiu množstiev komunálneho odpadu, ktorý je potrebné zneškodniť uložením na skládku odpadov, čím obyvatelia mesta Lipany naplňajú hierarchiu odpadového hospodárstva a zároveň prispievajú k naplneniu Programu odpadového hospodárstva.

Pre zefektívnenie triedeného zberu odpadov v obci Rožkovany prispieva aj otvorenie Zberného dvora, kde môžu obyvatelia donáškovým spôsobom bezplatne odovzdať nasledovný komunálny odpad:

Tab. č. 32 – zoznam KO, ktorý môžu obyvatelia uložiť na zberný dvor v obci Rožkovany

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
20 01 01	Papier a lepenka	O
20 01 02	sklo	O
20 01 03	Viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky	O
20 01 04	Obaly z kovov	O
20 01 10	šatstvo	O
20 01 11	textílie	
20 01 23	Vyradené zariadenia obsahujúce HCF	N
20 01 25	Jedlé oleje a tuky	O
20 01 35	Vyrad. elektrické. a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23, obsahujúce NL	N
20 01 36	Vyrad. elektrické. a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	O
20 01 39	plasty	O
20 03 07	Objemný odpad	O
20 03 08	Drobný stavebný odpad	O

III.4.5 Hluk a radónové riziko

Hluk

V množine stresových faktorov má významné miesto hluk, ktorý zhoršuje kvalitu životného prostredia a nepriaznivo vplýva nielen na faunu a flóru, ale aj na zdravie človeka. Ochrana pred hlukom, o jeho posudzovaní a kontrole vo vonkajšom prostredí zachytáva v našej legislatíve zákon NR SR č. 2/2005 Z.z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí

v znení neskorších predpisov a od 16.8.2007 vo vyhláške MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa stanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Vyhláška zhodnocuje intenzitu hluku samostatne vo vonkajšom prostredí, pre cestnú dopravu, Pre železničné dráhy, leteckú dopravu a hluk z iných zdrojov ako z dopravy.

Automobilová doprava predstavuje líniový stresový faktor, ktorý vplýva na okolitú krajinu, Predovšetkým pozdĺž dopravných koridorov, negatívne zaťažuje prostredie emisiami, hlukom

a vibráciami.

Podľa interných zdrojov RUVZ so sídlom v Prešove najzávažnejším zdrojom hluku sú prípady, keď cesty I. a II. triedy prechádzajú v blízkosti obytnej zástavby. K takýmto cestám v Okrese patrí cesta I/68.

Podľa posledného sčítania dopravy v roku 2015 (SSC, 2015) je najväčšia intenzita v okrese Sabinov na ceste I. triedy, konkrétne na ceste I/68, ktorá vedie z Mníšek nad Popradom, št.hr. – Stará Ľubovňa – Prešov.

Pri železničnej doprave je intenzita hluku závislá na počte, druhu a skladbe vlakov a parametroch trasy. Intenzita hluku je najvýraznejšia na tratiach prechádzajúcimi cez sídelné útvary a na železničných staniciach.

Okresom Sabinov prechádza elektrifikovaná trať č.188 Košice - Plaveč - Čirč - Muscyna PKP.

Touto traťou ročne prejde cca 8 752 nákladných vlakov a 17 655 osobných vlakov (ŽSR, 2017).

V území sa nachádzajú aj viaceré stacionárne zdroje hluku ako areály výroby, priemyselné a poľnohospodárske prevádzky, ktoré zaťažujú obyvateľov, ktorí sa ich v blízkosti pohybujú alebo bývajú.

Radónové riziko

Pod radónovým (Rn) rizikom z geologického prostredia rozumieme pravdepodobnosť výskytu zvýšenej úrovne objemovej aktivity radónu v tomto prostredí. Radón je súčasťou rozpadovej rady uránu ^{238}U a izotopy radónu vznikajú následným rozpadom rádia ^{226}Ra . Jeho ďalším rozpadom vznikajú tzv. dcérske produkty rozpadu radónu kovovej povahy, ktoré sú ľahko adsorbovateľné na prach a aerosolové častice ovzdušia. Tieto následne vystupujú ako alfa žiariče, ktoré sú silne radiotoxické.

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika (URANPRESS, Spišská Nová Ves, 1992) vyskytujú sa v okrese Sabinov zhruba v rovnakom pomere oblasti s nízkym (najmä Stredná časť okresu) a so stredným radónovým rizikom (prevažne severovýchodná a juhozápadná časť okresu – územie bradlového pásma a vlastné údolie rieky Torysa).

V rámci okresu Sabinov sa územia s vysokým radónovým rizikom nenachádzajú.

III.4.6 Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravie je definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody a nie len ako neprítomnosť choroby. Je výsledkom vzťahov medzi ľudským organizmom a sociálno-ekonomickými, fyzikálnymi, chemickými a biologickými faktormi životného prostredia, pracovného prostredia a spôsobom života.

Vo všeobecnosti je v Prešovskom samosprávnom kraji najvyššia pôrodnosť, dosahuje sa najvyšší prirodzený prírastok, ale vplyvom migračnému úbytku je celkový prírastok obyvateľstva druhý najvyšší v rámci krajov SR. Vo vekovom zložení sa znižuje podiel predproduktívnej zložky a narastá počet obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku. Obyvateľstvo kraja aj pri miernom zvyšovaní priemerného veku (37,24 rokov) patrí k najmladším v Slovenskej republike.

Ako uvádza správa o zdravotnom stave obyvateľstva SR za roky 2012 – 2014 z celkového počtu úmrtí medzi 5 najčastejších príčin smrti v celej populácii SR patria úmrtia na choroby obehovej sústavy, nádory, úrazy a choroby dýchacej a tráviacej sústavy, ktorých podiel je rozdielny v závislosti od vekových skupín a pohlavia. Na územie kraja zasahuje oblasť v minulosti veľmi silne znečisteného územia – neoficiálne nazývaného ako „trojuholník smrti“ (Vranov – Michalovce – Humenné).

Stredná dĺžka života pri narodení, t.j. nádej na dožitie, je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov. Predstavuje priemerný počet rokov novorodenca, ktorý môže dosiahnuť pri rešpektovaní špecifickej úmrtnosti v danom období. Nádej na dožitie pri narodení u mužov dosiahla 72,14 roka a bola medziročne vyššia o 0,71 roka, u žien dosiahla 79,71 roka a bola vyššia o 0,07 roka. Vzhľadom na rozdielny

vývoj strednej dĺžky života pri narodení mužov a žien došlo k miernemu poklesu vzájomného rozdielu nádeje na dožitie. Ženy narodené v roku 2011 za nezmenených úmrtnostných pomerov majú šancu dožiť sa o 7,6 roka viac ako muži toho istého ročníka.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky, patrí okrem iného **úmrtnosť** – mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. V roku 2011 zomrelo v Prešovskom kraji 6 747 osôb, čo je o 147 osôb menej ako v predchádzajúcom roku a o 121 viac ako v roku 2001. Z hľadiska pohlavia je charakteristická mužská nadúmrtnosť, ktorej výsledkom bolo o 93 mŕtvych mužov viac ako žien. Teda muži sa na celkovom počte úmrtí podieľali 50,7 %. Ich podiel oproti roku 2001 klesol o 3,6 percentuálneho bodu.

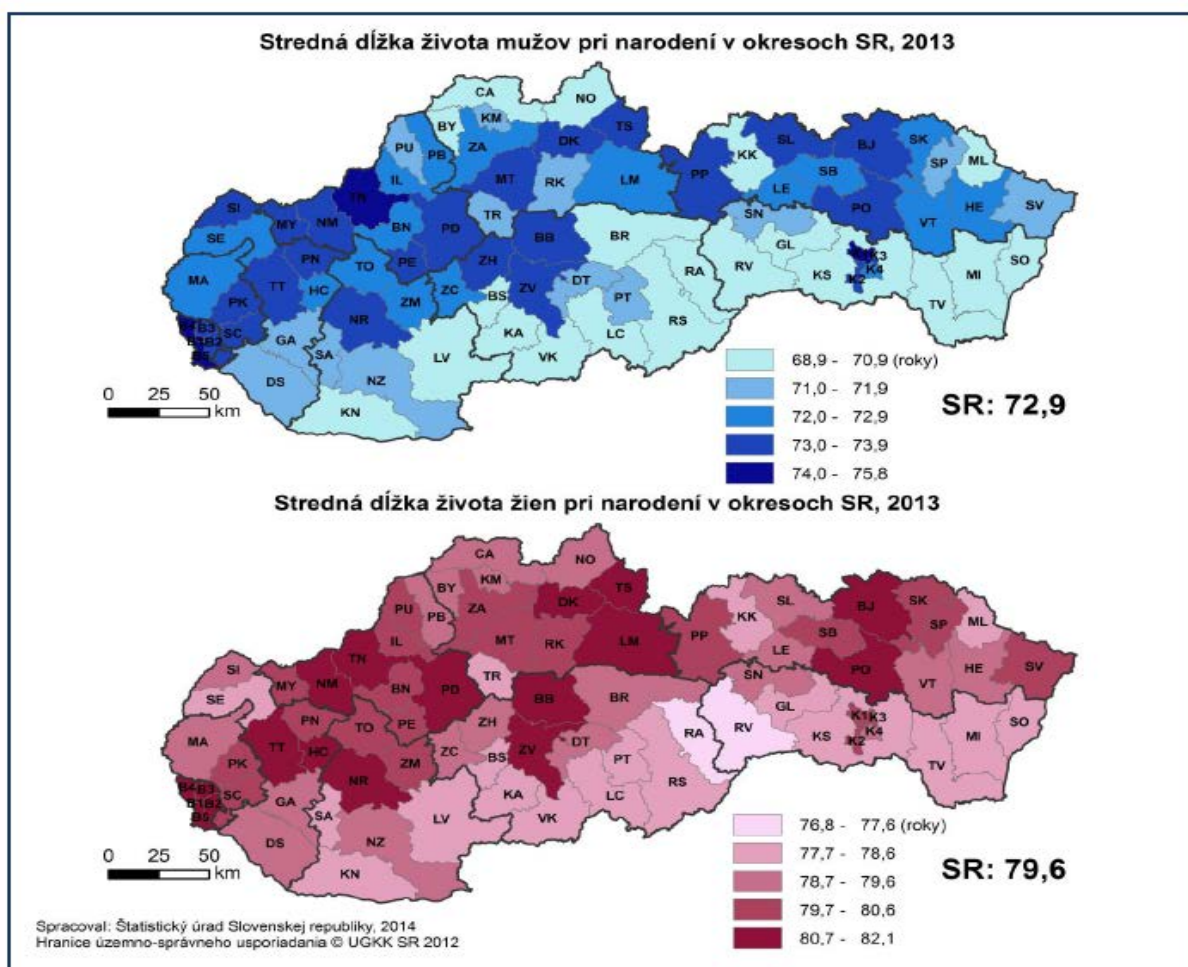
V roku 2011 sa na celkovom počte zomretých v Prešovskom samosprávnom kraji najviac podieľali okresy Prešov (19,3 %), Poprad (12,9 %) a Vranov nad Topľou (10,6 %). Najmenej k tomu prispel okres Medzilaborce (2,2 %) a okres Stropkov (2,8 %). Najväčší medziročný nárast v počte úmrtí zaznamenali okresy Poprad (o 37) a Kežmarok (o 20) a najväčší pokles úmrtí bol v okrese Prešov (o 77). Hrubá miera úmrtnosti dosiahla najvyššie hodnoty v okresoch Medzilaborce (11,98 ‰) a Snina (10,45 ‰). Najmenej osôb v prepočte na 1 000 obyvateľov zomrelo v okrese Stará Ľubovňa (7,17). Oproti roku 2010 najviac vzrástla hrubá miera úmrtnosti v okresoch Stropkov (o 0,52 bodu) a Poprad (o 0,44 bodu). Najväčší medziročný pokles zaznamenal okres Medzilaborce (o 3,45 bodu).

V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v Prešovskom samosprávnom kraji dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca. V poslednom období bol v rámci chorôb obehovej sústavy zaznamenaný nárast úmrtí na cievne ochorenia mozgu, predovšetkým u mužov. Druhou príčinou úmrtnosti sú nádorové ochorenia, najmä nádory dýchacej sústavy, ktoré majú vzostupnú tendenciu u mužskej populácie. Úmrtnosťou na vonkajšie príčiny sú podstatne viac postihnutí muži, ktorí zomierajú nie len pri dopravných nehodách, ale i pri úmyselnom sebapoškodení.

Podľa príčin úmrtia dominujú v kraji - rovnako ako na celom Slovensku, ochorenia srdca a ciev 52,95 % (53,42 % SR), pred nádorovými chorobami, ktoré predstavujú 21,20 % úmrtí (22,61 % v SR). Z hľadiska predčasnej úmrtnosti dospelých je závažné, že na tieto ochorenia obehového systému evidujeme dlhodobo najviac predčasných úmrtí mužov.

Druhou najčastejšou príčinou smrti je úmrtnosť na nádorové ochorenia. Analyzované údaje dokladajú, že úmrtia na zhubné nádory sú častejšie u mužov a vo vyššom počte ako u žien a že sú hlavnou príčinou predčasných úmrtí žien v produktívnom veku v kraji, aj na celom Slovensku. Z nádorových ochorení u mužov ako príčina smrti dlhodobo dominujú zhubné nádory pľúc a priedušiek, narastá počet nádorov kolorekta a prostaty, nasledujú nádory dutiny ústnej, hltanu. V incidencii a prevalencii nádorov sú na druhom mieste nádory kože (bez melanómu kože). U žien sú najčastejšími zhubnými nádormi, ak opomenieme nádory kože, rakovina prsníka, kolorekta, tela maternice a krčku maternice, nádory vaječníkov a žalúdka.

Obr. č.19 – mapa strednej dĺžky života pri narodení mužov a žien v okresoch SR v roku 2013

Zdroj: ŠÚSR

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1 Požiadavky na vstupy

IV.1.1 Záber pôdy

Záber pôdy nie je potrebný. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v existujúcom areáli, ktorý je určený na podnikateľské účely v obci Rožkovany a keďže sa jedná o mobilné zariadenie, jeho prevádzkovanie na jednom mieste je možné kratšie ako 6 po sebe nasledujúcich mesiacov na jednom mieste a nemá byť a nie je pevne spojené so zemou.

IV.1.2 Požiadavky na energie a surovinové zdroje

Surovinové zdroje

Prevádzka nemá nároky na spotrebu surovinových zdrojov. Vstupnými surovinami do procesu materiálového zhodnocovania odpadov sú „ostatné“ druhy odpadov. Využívaním stavebných odpadov ako druhotných surovín v stavebníctve sa šetria prírodné zdroje a výraznou mierou sa prispieva k ochrane životného prostredia.

Množstvo 50 000t/rok – 100 000t/rok

Tab. č. 33 - Druhy zhodnocovaných odpadov v zariadení na zhodnocovanie odpadov – recyklácia stavebných odpadov:

Kód odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
17 01 01	Betón	O
17 01 02	Tehly	O
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 03 02	Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 08	Štrk zo železničného zvršku iný ako uvedený v 17 05 07	O
20 03 08	Drobný stavebný odpad	O

Energetické zdroje

Pohonné hmoty a prevádzkové kvapaliny

Pri prevádzke mobilného zariadenia a ďalších zariadení a dopravných prostriedkov sa budú počas navrhovanej činnosti používať rôzne druhy pohonných a mazacích hmôt / napr. nafta, hydraulický olej, motorový olej, mazacie tuky a pod/

Tankovanie v areáli prevádzky na zhodnocovanie stavebných odpadov v Rožkovanoch bude možné z jestvujúcej čerpacej stanice resp. prostredníctvom mobilnej čerpacej stanice na naftu pomocou hadice a čerpacej pištole s uzatváracím ventilom v prevedení 12 V s napojením na autobatériu s výkonom 30 l/min.

Množstvo paliva bude závislé od množstva zhodnotených odpadov resp. počtu prevádzkových hodín.

Elektrická energia

Nároky na odber elektrickej energie nebudú

Plyn

So spotrebou plynu sa v rámci hodnotenej činnosti neuvažuje.

IV.1.3 Dodávka vody

Posudzovaná činnosť zhodnocovania stavebných odpadov mobilným zariadením neznamená pre životné prostredie významné zaťaženie odberom vody z jestvujúceho rozvodu vody v areáli resp. pitná voda bude tiež zabezpečovaná dovozom v komerčnom balení.

Počas prevádzky bude potrebná voda na: - pitie a hygienické účely.

S potrebou technologickej vody sa uvažuje len na eliminovanie prípadnej prašnosti pri zhodnocovaní stavebných odpadov vytváraním vodnej clony postrekom – zdroj vlastná studňa. S požiarou vodou sa neuvažuje, nakoľko protipožiarna ochrana bude zabezpečená hasiacimi prístrojmi.

Pitná voda

Podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií v platnom znení.

Tab.č.34 - Výpočet špecifickej potreby vody

Skupina a druh spotreby	špecifická spotreba (q)	
	Rozmer l.osoba-1deň-1	Počet osôb 1 zmena
Špecifická potreba vody na priamu potrebu	5	4
Podnik so špinavými prevádzkami a prašnými prevádzkami alebo horúcimi a čistými prevádzkami na nepriamu potrebu	120	4

Priemerná denná spotreba :

n – spotrebná jednotka

q – špecifická potreba

$$Q_{p1} = n \cdot q \quad Q_{p1} = (5 \times 4) + (120 \times 4) = 20 + 480 \text{ l.d-1} = 500 \text{ l.d-1} \quad ' = 0,5 \text{ m}^3 / \text{deň}$$

$$Q_p = Q_{p1} = 0,5 \text{ m}^3 / \text{deň}$$

Maximálna denná potreba vody“

$$Q_m = Q_p \cdot k_d$$

k_d – súčiniteľ dennej nerovnomernosti

$$k_d = 1,4$$

$$Q_m = 500 \cdot 1,4 = 700 \text{ l.d-1} = 0,008 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba vody:

$$Q_h = Q_m \cdot k_h$$

k_h – súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti

$$k_h = 1,8$$

$$Q_h = 1 / 24 \cdot 500 \cdot 1,8 = 37,49 \text{ l.h-1}$$

Ročná potreba vody jednozmennú prevádzku:

$$Q_{\text{roč}} = 200 \cdot 0,5 = 100 \text{ m}^3 / \text{rok}$$

Spotreba technologickej vody na skrúpanie

Nie je možné dopredu spotrebu vyčíslit', nakoľko táto bude závisla od klimatických podmienok v konkrétnom období na konkrétnom mieste. Odhad sa pohybuje v rozmedzí 1-1,5m³/hodina .

IV.1.4 Nároky na pracovné sily

Prevádzka navrhovanej činnosti si bude vyžadovať 3-4 pracovníkov na obsluhu bagra s MB drvičom, obsluhu mobilného zariadenia BAGELA , obsluhu nakladača, triediča, vodiča.

IV.1.5 Dopravná a iná infraštruktúra

Počas prevádzky mobilného zariadenia nebudú na dopravnú ani ostatnú dotknutú infraštruktúru kladené žiadne špeciálne nároky. Areál spoločnosti C B R s. r. o. je napojený miestnou prístupovou komunikáciou na zbernú komunikáciu III/54322, ktorá sa napája na cestu I. triedy č. 3188- I/68 smer Prešov -Sabinov – Lipany.

Pohyb vozidiel do podniku je cca 10 až 15 vozidiel denne, ktoré dovážajú odpady a odvážajú recyklát na základe zmluvného vzťahu s odberateľom.

Mobilné zariadenie na zhodnocovanie stavebných odpadov bude prepravované na miesto výkonu práce po cestnej sieti SR. Prepravu možno realizovať pomocou nákladného auta resp. trailera. Nakládka a vykládka zariadení sa realizuje samostatnými nájazdmi a zjazdami jednotlivých mechanizmov.

IV.2 Údaje o výstupoch

IV.2.1 Zdroje znečisťovania ovzdušia

Pri zhodnocovaní stavebných odpadov sú emitované do ovzdušia znečisťujúce látky z nasledujúcich technologických uzlov a zariadení:

- Nakládka odpadov,
- Spracovanie odpadov (drvenie, triedenie,)
- Dieselový motor zariadení / drvič, triedič /
- Sklárky vstupných odpadov a recyklátu

Mobilné drviace zariadenie a triediace zariadenie na zhodnocovanie odpadov v zmysle Vyhlášky č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov sa definujú ako „prenosné zariadenia“ t.j.stacionárny zdroj alebo jeho časť, ktorý má účelový charakter a na jednom mieste sa prevádzkuje dočasne.

Druhy emitovaných znečisťujúcich látok

Pri prevádzke zariadenia na zhodnocovanie stavebných odpadov vznikajú nasledovné emisie znečisťujúcich látok z nasledovných zariadení:

- sklárky vstupných odpadov a recyklátu TZL
- nakládka a spracovanie odpadov TZL (tuhé znečisťujúce látky)
- dieselový motor zariadení (drvič, triedič) TZL, CO, NO_x, SO₂, TOC

Kategorizácia zdrojov znečisťovania ovzdušia

Prenosné zdroje - mobilné drviace zariadenie a triediace zariadenie na zhodnocovanie odpadov sú podľa prílohy č. 1 k vyhláške č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov kategorizované ako:

5. Nakladanie s odpadmi a krematóriá

5.99 Ostatné zariadenia a technológie spracovania a nakladania s odpadmi - členenie podľa bodu 2.99

Členenie podľa bodu 2.99 ak:

písm. b) podiel hmotnostného toku (HT) emisií znečisťujúcej látky pred odlučovačom a hmotnostného toku znečisťujúcej látky, ktorý je uvedený v prílohe č. 3 pre jestvujúce zariadenie ak ide o iné znečisťujúce látky ako znečisťujúce látky s karcinogénnym účinkom a organické plyny a pary

menej ako 1 – **malý zdroj znečisťovania ovzdušia**
(stredný zdroj → podiel $HT \geq 1a \leq 10$; veľký zdroj → podiel $HT > 10$)

Dieselové motory zariadení sú podľa prílohy č. 1 k vyhláške č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov kategorizované ako:

1.palivovo-energetický priemysel

1.1 Technologické celky obsahujúce spaľovacie zariadenia vrátane plynových turbín a stacionárnych piestových spaľovacích motorov, s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom

$< 0,3$ MW - **malý zdroj znečisťovania ovzdušia**

IV.2.2 Odpadové vody

Pri prevádzke zariadení môžu vznikať odpadové vody, ktoré súvisia so skrúpaním drveného materiálu. Nakoľko mobilné zariadenie bude zhodnocovať len odpady, ktoré nie sú nebezpečné, tak ani charakter odpadových vôd nebude nebezpečný pre podzemné ani povrchové vody. Predpokladá sa, že prevažné množstvo vody zo skrúpania sa naviaže priamo na recykláciu, ktorý bude svojím charakterom materiálom využiteľným v stavebníctve.

Splaškové vody

Obsluha mobilných zariadení bude využívať hygienické a sociálne zariadenia jestvujúceho areálu pre počet pracovníkov cca 3 -4 pre mobilné zariadenia a uvažuje sa s množstvom cca 50 m³/6mesiacov resp. 100 m³/rok.

Dažďové vody

Charakter a technická realizácia hodnotenej činnosti – Zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením nevytvára predpoklad kontaminácie podzemných vôd ani horninového prostredia. Zariadenie je konštruované na prácu vo vonkajšom prostredí a tým pádom aj prispôsobené vystaveniu sa poveternostným vplyvom. Vzhľadom k dočasnému umiestneniu mobilného zariadenia / max. 6 mesiacov v roku/ zostávajú súčasné pomery areálu zachované.

IV.2.3 Odpady

Mobilný drvič a mobilné zariadenie BAGELA BA umožňujú zhodnocovanie stavebných odpadov uvedených v kapitole IV.1.2 –Požiadavky na energie a surovinové zdroje. Spoločnosť C B R s. r. o. počíta so zabezpečením certifikácie svojich recyklátov / recyklované kamenivo/ vzniknutých drvením a triedením na rôzne frakcie. V súlade s STN EN 13242 +A1 Kamenivo do nestmelených a hydraulicky stmelených materiálov používaných v inžinierskom staviteľstve a pri výstavbe ciest zabezpečí analýzu na obsah nuklidov a síry v drvine na výstupe z mobilného zariadenia činnosťou R5 - recyklácia alebo spätné získavanie iných anorganických materiálov v certifikovaných laboratóriách.

Počas prevádzky a údržby zariadení je predpoklad vzniku nasledujúcich druhov odpadu uvedených v tab. podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Tab.č.35

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu
13 01 11	syntetické hydraulické oleje	N
13 02 06	syntetické motorové, prevodové a mazacie oleje	N
15 01 01	obaly z papiera	O
15 01 06	zmiešané obaly	O
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N
16 01 03	opotrebované pneumatiky	O
16 01 07	olejové filtre	N
16 06 01	olovené akumulátory	N
16 06 02	niklovo-kadmiové batérie	N
17 02 01	drevo	O
17 02 02	sklo	O
17 02 03	plasty	
19 12 02	železné kovy	O
19 12 03	neželezné kovy	O
19 12 12	iné odpady vrátane zmiešaných materiálov z mechanického spracovania odpadu iné ako uvedené v 19 12 11	O
20 01 03	zmesový komunálny odpad	O

Vzniknuté odpady budú zhromažďované utriedené, jednotlivo podľa druhov odpadov, do doby ich zhodnotenia, resp. zneškodnenia oprávnenou organizáciou. Miesta zhromažďovania budú označené názvom, katalógovým číslom a kategóriou nebezpečnosti a v prípade nebezpečných odpadov aj identifikačným listom nebezpečného odpadu. Prevádzkovateľ bude viesť evidenciu o vzniku a spôsobe nakladania s odpadmi. Odpady budú zneškodňované len oprávnenou organizáciou.

Kovový odpad kat. č. 19 12 02 a 19 12 03, ktorý vzniká pri zhodnocovaní stavebných odpadov bude uložený do kontajnera a odovzdaný ako druhotná surovina na ďalšie využitie a odpad kat. č. 19 12 12 – iné odpady vrátane zmiešaných materiálov z mechanického spracovania odpadu iné ako uvedené v 19 12 11 (O), bude uložený na najbližšiu povolenú skládku odpadov.

Ďalšie výstupné odpady budú dočasne zhromažďované na vyčlenenej ploche do doby prepravy oprávnenými spoločnosťami za účelom ich zhodnotenia/zneškodnenia. Odvoz a zneškodnenie odpadu z údržby mechanizmov a automobilov zabezpečuje servisná spoločnosť na základe zmluvy.

Nakladanie s odpadmi v súvislosti s navrhovanou prevádzkou mobilnou drviacou a triediacou jednotkou bude riešené v súlade s platnou legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva. predovšetkým:

1/ §6 zákona č. 79/2015Z.z.o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov/ďalej len zákon o odpadoch/ o hierarchii odpadového hospodárstva, t.j. záväzného poradia týchto priorít:

- Predchádzanie vzniku odpadov
- Príprava na opätovné použitie
- Recyklácia
- Iné zhodnocovanie napr. energetické
- Zneškodňovanie

2/ §14 zákona o odpadoch plniť povinnosti držiteľa odpadu

3/ nakladať s komunálnym odpadom v súlade s platnými predpismi na úseku odpadového hospodárstva a VZN č. 11/2019 o nakladaní s komunálnym odpadom na území obce Rožkovany.

IV.2.4 Zdroje hluku a vibrácií

Požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku stanovuje vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

V zmysle citovanej vyhlášky MZ SR je možné predmetné vonkajšie prostredie zaradiť do IV. Kategórie územia.

Tab. č. 36 -Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

kategória územia	opis chráneného územia, vonkajšieho priestoru	časový interval	Prípustné hodnoty dB Hluk z dopravy	Hluk z
---------------------	--	------------------------	--	--------

							iných zdrojov
			PVD	ŽD	LD	LDmax	
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, závody	deň	70	70	70		70
		večer	70	70	70		70
		noc	70	70	70	95	70

Legenda: PVD-pozemná a vodná doprava

ŽD- železničné dráhy

LD- letecká doprava

Posudzovaná činnosť je situovaná v lokalite , ktorá je v zmysle územného plánu obce Rožkovany vymedzená ako priemyselná zóna a je dostatočne vzdialená od obytnej zóny . Posudzovaná činnosť bude realizovaná len počas pracovných dní v dennú dobu v čase max. od 7 – 16 hod.

Vibrácie

Prevádzkovateľ bude musieť pracoviská zabezpečiť podľa požiadaviek NV SR č. 416/2005 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám.

Prevádzka drviča a zariadenia BAGELA BA bude zdrojom vibrácií, avšak budú mať dosah len

Niekoľko metrov od zariadenia /cca 5m/. Prenos vibrácií do širšieho okolia sa nepredpokladá.

IV.2.5 Žiarenia a iné fyzikálne polia

Posudzovaná činnosť nie je zdrojom rádioaktívneho alebo elektromagnetického žiarenia, nakladať sa bude len so stavebným odpadom kategórie - O – ostatný.

IV.2.6 Iné očakávané vplyvy

Posudzovaná činnosť nepredpokladá žiadne podmieňujúce ani vyvolané investície.

IV.3 Hodnotenie predpokladaných vplyvov a ich posúdenie z hľadiska významnosti a časového priebehu pôsobenia

IV.3.1 Vplyv na obyvateľstvo

Počas prevádzky mobilného zariadenia nepredpokladajú sa významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo oproti súčasnému stavu . Zdravotný stav obyvateľstva nebude ovplyvnený prevádzkou navrhovanej činnosti. Navrhovaná činnosť nie je novou činnosťou v území

a preto sa nepredpokladá zvýšená imisná záťaž ani hlučnosť v posudzovanom území. Prevádzka bude aktívna denne od 7 do 16.00hod od pondelka do piatka. V nočných hodinách a počas víkendu a sviatkov bude činnosť pozastavená.

Nepriaznivé dopady na obyvateľov možno očakávať len do vzdialenosti cca 150 – 200m od mobilného zariadenia. Jedná sa o dočasnú prevádzku / mobilné zariadenie môže byť prevádzkované na jednom mieste max. 6 po sebe nasledujúcich mesiacov./

Za negatívne vplyvy prevádzky mobilného zariadenia na zdravie obyvateľov môžeme považovať hluk z dopravy a zhodnocovania odpadov mobilným zariadením a znečistenia ovzdušia, ktoré pri dodržaní všetkých technických a organizačných opatrení je možné vylúčiť.

Nepredpokladá sa, že emisné vplyvy a hladiny hluku súvisiace s realizáciou navrhovanej činnosti budú takého rozsahu, že by mohli závažne ovplyvniť životné prostredie dotknutého územia a zdravie obyvateľov. Okrem toho ide o vplyvy nepravidelné, dočasné, krátkodobé a iba s lokálnym dosahom.

Navrhovaná činnosť bude plne rešpektovať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dodržiavaním prevádzkového poriadku a predpisov v oblasti BOZP minimalizujeme vplyvy na pracovníkov mobilného zariadenia.

Z hľadiska socio-ekonomických súvislostí sa prejaví pozitívna stránka realizácie navrhovanej činnosti, spojená s vytvorením pracovných príležitostí prednostne z ľudských zdrojov dotknutej obce a okolia.

Vplyv na zdravie obyvateľstva možno považovať za nevýznamný

IV.3.2 Vplyv na prírodné prostredie

Nakoľko sa navrhované riešenie bude realizovať v priestoroch jestvujúceho areálu, preto nepredpokladáme vplyvy na prírodné prostredie. Navrhovaná činnosť nezasahuje do horninového prostredia. Vzhľadom na charakter územia, v ktorom sa zámer bude realizovať nie je predpoklad ovplyvnenia reliéfu alebo horninového prostredia.

IV.3.2.1 Vplyv na kvalitu podzemných a povrchových vôd

Počas štandardného prevádzkovania a dodržiavanie všetkých technických a technologických opatrení nie je predpoklad kontaminácie podzemných a ani povrchových vôd. Potenciálnym negatívnym vplyvom na vodné pomery môže byť v tomto prípade opäť len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Vzhľadom k tomu, že v dotknutom území ani jeho okolí sa nenachádzajú významnejšie pramene ani zdroje podzemných a minerálnych vôd, negatívny vplyv navrhovanej činnosti na pomery povrchových a podzemných vôd sa nepredpokladá. Z hľadiska ovplyvnenia odtokových pomerov v území sa neočakáva vznik negatívnych javov, nakoľko nedôjde k zmene konfigurácie spevnených a zastrešených plôch v jestvujúcom areáli.

Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyv navrhovanej činnosti na vodné pomery ako negatívny.

IV.3.2.2 Vplyv na ovzdušie

Ako sme uviedli v kapitole IV.2.1 v – zdroje znečisťovania ovzdušia v súvislosti s realizáciou zámeru existujúca a navrhovaná činnosť budú pôsobiť ako malé zdroje

znečisťovania ovzdušia technologického charakteru, pričom jeho hlavným prejavom budú emisie VOC, TZL, CO, a NO_x.

Z hľadiska ochrany ovzdušia bude mať prevádzka navrhovanej činnosti negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia a to predovšetkým v mieste výkonu práce a blízkom okolí. Tento vplyv však pri dodržaní navrhnutých opatrení bude málo významný, lokálneho charakteru a dočasný. Vzhľadom na to, že sa jedná o mobilné zariadenie, ktoré môže byť na jednom mieste max. 6 po sebe nasledujúcich mesiacov navrhovaná činnosť nepredpokladá negatívny dopad na súčasnú kvalitu ovzdušia.

IV.3.2.3 Vplyv na pôdu

Mobilné zariadenie bude dočasne umiestnené v jestvujúcom areáli na zhodnocovanie stavebných odpadov a preto si nevyžiada záber poľnohospodárskej pôdy a ani nebude mať vplyv na kvalitu pôdy v dotknutom území. Posudzovaná činnosť je navrhovaná na parcele č. 633/3 v obci Rožkovany, ktorá je vedená na liste vlastníctva ako ostatná plocha..

Z toho dôvodu sa vznik negatívnych vplyvov na pôdu neočakáva.

IV.3.2.4 Vplyv na fauna, flóra a ich biotopy

V hodnotenom území nedôjde k žiadnemu negatívne vplyvu na biotu ani k ovplyvneniu žiadnych čo len významnejších rastlinných ani živočíšnych spoločenstiev ani biotopov. Pre realizáciu navrhovanej činnosti nebude potrebný výrub stromov, pričom chránené stromy sa v dotknutom území nenachádzajú. Pri presune mobilného zariadenia na inú lokalitu je vždy potrebné zvážiť situovanie mobilného zariadenia mimo chránených biotopov.

IV.3.2.5 Vplyv na územný systém ekologickej stability

Areál pre navrhovanú činnosť nezasahuje do ekologicky hodnotných segmentov krajiny a preto nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES. Navrhovaná činnosť je v súlade s dokumentáciou o územných systémoch ekologickej stability.

IV.3.3 Vplyvy na krajinu

Umiestnenie navrhovanej činnosti je plánované v jestvujúcej prevádzke na zhodnotenie stavebného odpadu v obci Rožkovany s priemyselným charakterom využitia územia, a preto nepredstavuje pre dotknutú krajinu žiaden nepriaznivý vplyv vyvolaný zmenou jej štruktúry, využívania scenérie, či krajinného obrazu, ani narušenie ekologickej stability.

IV.3.4 Vplyv na urbárny komplex a využívanie krajiny

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v existujúcom zariadení na zhodnocovanie stavebných odpadov a preto nebude mať negatívny vplyv na urbárny komplex a využívanie krajiny.

IV.3.5 Vplyv na kultúru a pamiatky

Priamo v dotknutej lokalite sa nenachádzajú žiadne pamiatky kultúrnej alebo historickej hodnoty, ktoré by boli cieľom záujmu obyvateľov širšieho okolia alebo návštevníkov dotknutého regiónu a preto prevádzka mobilného zariadenia v jestvujúcom zariadení na

zhodnotenie odpadov nebude mať žiaden vplyv na kultúrne a historické pamiatky dotknutého územia a jeho širšieho okolia obce Rožkovany.

IV.4 Hodnotenie zdravotných rizík

Samotná prevádzka posudzovaného zámeru nie je pri dodržiavaní platných bezpečnostných a hygienických limitov zdrojom toxických látok alebo iných škodlivín a žiadnym spôsobom neovplyvňuje zdravotný stav dotknutého obyvateľstva. Celý proces zhodnocovania stavebných odpadov mobilným zariadením je presne regulovaný vyškolenými pracovníkmi, ktorí budú poučení a zaškolení. Zamestnávateľ zabezpečí podľa jednotlivých profesií osobné ochranné pomôcky. Možným negatívnym vplyvom spojeným s nakladaním s nebezpečnými látkami budú zamestnanci vystavení len pri havarijných stavoch. Pre tieto výnimočné situácie budú vypracované havarijné plány a prevádzkové dokumenty.

Potenciálne zdravotné riziká pre dotknuté obyvateľstvo sú spojené v prvom rade s emisiami znečisťujúcich látok do ovzdušia a hlukom z technológie a dopravy. Miera vplyvu emisií hluku a znečisťujúcich látok zo zvýšenej dopravy je minimálna a z pohľadu rizika pre zdravotný stav dotknutého obyvateľstva zanedbateľná. Prípadné havarijné stavy (požiar, únik výstupného produktu a pod.), vzhľadom k svojmu charakteru a rozsahu, nepredstavujú z pohľadu zdravia obyvateľstva v dotknutej obci neprimerané riziko a sú včasným a účelným zásahom účinne riešiteľné a odstrániteľné.

Prevádzka bude plne v súlade so zákonom č.314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších právnych predpisov a vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb a súvisiacich STN.

Zamestnávateľ bude dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov. Pri bežnej prevádzke a dodržiavaní všetkých prevádzkových a technologických postupov nevzniká predpoklad vzniku negatívneho vplyvu prevádzky na zdravie dotknutého obyvateľstva.

IV.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Prevádzka a navrhovaná činnosť nie je lokalizovaná v území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, nezasahuje do lokalít tvoriacich sústavu chránených území NATURA 2000 (Chránené vtáčie územia, mokrade a územia európskeho významu), ani chránenej vodohospodárskej oblasti.)

Z hľadiska ochrany prírody nie je záujmové územie zaradené do niektorého zo stupňov ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2004 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Na bezprostredné územie a okolie prevádzky sa nevzťahujú podmienky osobitného režimu ochrany a obmedzenia, v súvislosti so správou a režimom ochrany prírody vyššieho ako prvého stupňa ochrany.

Vzhľadom na rozsah a druh navrhovanej činnosti nepredpokladáme vplyv ani na územia s ochranou, ktoré sú v širšom okolí dotknutého územia.

IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Sumárne zhodnotenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a rozloženia časového pôsobenia na obdobie prevádzky mobilného zariadenia je vyjadrené v nasledujúcej tabuľke.

V nasledujúcom hodnotení je symbolom *označený vplyv potenciálny, napr. vplyv v prípade havárie.

Tab. 37 - Prehľad vybraných vplyvov v jednotlivých etapách priebehu posudzovanej činnosti z hľadiska ich významu a časového pôsobenia :/ P – prevádzka/

objekt vplyvu	Kvalita vplyvu									
	etapa	krátkodobý	dlhodobý	priamy	nepriamy	dočasný	trvalý	pozitívny	Bez vplyvu	Negativ.
Krajinný obraz	P								x	
Horninové prostredie	P								x	
Podzemné vody	P								x	
Povrchové vody	P								x	
Ovzdušie	P	x		x		x				x
Fauna, flóra	P								x	
Hluk	P	x		x		x				x
Doprava	P	x		x		x				x
Obyvateľstvo	P	x			x	x				x
Priemysel a služby	P		x					x		
Odpady	P		x					x		
Sociálny aspekt – prac. príležitosť	P		x					x		

Z uvedeného vyhodnotenia vyplýva, že významnejšie vplyvy navrhovanej činnosti sú spojené predovšetkým s:

- tvorbou hluku a vibrácií
- znečisťovaním ovzdušia (zvýšenou prašnosťou)

Osobitnú dôležitosť majú potenciálne havarijné stavy, hlavne z hľadiska ohrozenia horninového prostredia, kvality podzemných a povrchových vôd.

Všetky vplyvy navrhovanej činnosti boli vyhodnotené **vo vzťahu k platným právnym predpisom**, ktoré sú uvedené zozname hlavných použitých materiálov.

IV.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice.

IV.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Navrhovaná činnosť má vecnú súvislosť s činnosťou, ktorá je v súčasnosti vykonávaná na dotknutom území. Na základe súčasných poznatkov nie je reálny predpoklad, aby realizácia navrhovanej činnosti vyvolala súvislosti, ktoré môžu významne negatívne ovplyvniť súčasný stav životného prostredia v dotknutom území v oblasti ochrany prírody a krajiny, prírodných zdrojov alebo kultúrnych pamiatok. Je potrebné si uvedomiť, že mobilné zariadenie nemôže natrvalo počas celého roka vykonávať činnosť. V súlade s §5 zákona o odpadoch môže byť nepretržite v prevádzke na jednom mieste len 6 po sebe nasledujúcich mesiacov.

IV.9 Riziká spojené s realizáciou činnosti

Riziko vzniku technických porúch, havárií a ľudských zlyhaní nie je možné nikdy úplne vylúčiť, ale možné je zabezpečiť uplatňovanie preventívnych opatrení, ktoré riziko vzniku mimoriadnych udalostí a ich prípadné dôsledky môžu znížiť na minimum. Toto je možné zabezpečiť pravidelnou kontrolou stavu a využívania technických zariadení a zodpovedným výberom pracovníkov, zúčastnených na prevádzkovaní činnosti, ich dostatočným oboznámením s uplatňovanými pracovnými postupmi a preventívnymi opatreniami a pravidelným monitorovaním činnosti týchto pracovníkov a celkovej situácie v zariadení. Na účel zvládnutia mimoriadnych udalostí sa vyhotovujú tzv. havarijné plány, ktorých účelom je zabezpečenie minimalizácie prípadných škôd pri vzniknutej udalosti.

Pri prevádzkovaní navrhovanej činnosti sa bude dbať najmä na dodržiavanie podmienok určených vo vydaných povoleniach, v prevádzkovom poriadku, stanovených pracovných postupov a vykonávať sa bude sústavný odborný monitoring najmä kritických miest zariadenia. Uvedené opatrenia sa budú uplatňovať nielen v priebehu prevádzkovania navrhovanej činnosti.

Pre ďalšie stupne povoľovacích aktivít boli identifikované nasledovne podmienky:

- Výsadba zelene - vzrastlých stromov, ktorá bude plniť zároveň ochrannú funkciu pred dopravným hlukom a prachom a zabezpečí v území podmienky pre zadržiavanie zrážkovej vody a zároveň vhodne doplní chýbajúcu vegetáciu
- Investor sa pokúsi o realizáciu vertikálnych zelených stien pri administratívnej budove s popínavými rastlinami

- Ochrana vôd bude zabezpečená v zmysle zákona č. 364/2004 Z .z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon),
- Pôvodca komunálneho odpadu je povinný dodržiavať hierarchiu odpadového hospodárstva a to:
 - Predchádzanie vzniku odpadov
 - Príprava na opätovné použitie
 - Recyklácia
 - Iné zhodnotenie napr. energetické
 - Zneškodňovanie
 - Separovanie a zhodnocovanie odpadov bude zabezpečené v zmysle požiadaviek zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a schváleného VZN obce Rožkovany o nakladaní s komunálnym odpadom na území obce.

IV.10 Zmierňujúce opatrenia

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas jej prevádzky.

Pri činnosti navrhovateľa sú to opatrenia:

- A. Technické opatrenia – popísané v bode II.8. predkladaného zámeru činnosti
- B. Technologické a legislatívne opatrenia

Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti vyplývajú z existujúcich legislatívnych noriem, ktoré upravujú prevádzkovanie takýchto prevádzok, technologických postupov a technického vybavenia objektov, o ktorých je uvedené v predchádzajúcich kapitolách, ako aj z navrhovaných opatrení, ktoré vyplynú zo stanovísk dotknutých orgánov štátnej správy.

Spoločnosť C B R s. r. o. má aj v súčasnej dobe vypracované tieto dokumenty (ktoré po obdržaní súhlasu na zhodnocovanie stavebných odpadov bude aktualizovať) :

- a) Prevádzkový poriadok zariadenia na zhodnocovanie stavebných odpadov - podľa zákona o odpadoch,
- b) Opatrenia pre prípad havárie pri zaobchádzaní s nebezpečnými odpadmi - podľa zákona o odpadoch,
- c) Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (ďalej len „HAVARIJNÝ PLÁN“) - podľa zákona o vodách,

Opatrenia na predchádzanie vzniku nepriaznivých vplyvov a situácií sú napríklad

- vyhovujúci technický stav mobilných zariadení
- vyhovujúci technický stav skladovacích a manipulačných plôch pri skladovaní a zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami a nebezpečnými odpadmi,
- dôsledná kontrola zodpovedných pracovníkov pri preberaní odpadov a pri zhromažďovaní odpadov,

- pravidelné čistenie pracovných priestorov,
- pravidelné oboznamovanie zodpovedných pracovníkov s vypracovanými vnútornými predpismi,
- manipulácia v súlade so všetkými vydanými predpismi tak, aby nedošlo k ich poškodeniu a úniku znečisťujúcich látok a nebezpečných odpadov mimo manipulačných a skladovacích priestorov,

Spoločnosť C B R s. r. o. dodržiava podmienky obsiahnuté aj v týchto predpisoch:

- Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení,
- Zákon NR SR č. 355 /2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v platnom znení.
- Zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

IV.11 Posúdenie očakávaného vývoja, ak by sa činnosť nerealizovala (Nulový variant)

V prípade, že navrhovaná činnosť nebude realizovaná, bude využitie dotknutého územia v terajšom stave, so vstupmi a výstupmi na súčasnej úrovni. Tu chceme znova zdôrazniť, že spoločnosť **C B R s. r. o.** je existujúcim moderným podnikom, sledujúc technický a technologický pokrok vo svete, má záujem pri svojej činnosti využívať najnovšie technické zariadenia, ktoré by skvalitnili a uľahčili prácu pri zhodnocovaní stavebných materiálov, ktoré sú najvýznamnejším odpadovým prúdom a zároveň sú špecifické svojím vysokým potenciálom opätovného použitia a recyklácie, čím sa ušetrí množstvo primárnych surovín. Zároveň má záujem podieľať sa na zvýšení potenciálu obehového hospodárstva v sektore stavebníctva, čo bude viesť k vyššej miere recyklácie a predchádzaniu vzniku stavebného odpadu.

Pri nezrealizovaní činnosti by museli pôvodcovia týchto odpadov zabezpečiť ich prevoz na miesto ich spracovania, čím by bola naďalej vo väčšej miere zaťažovaná doprava. Aj v prípade nevyužitia zhodnoteného odpadu priamo na mieste zhodnotenia sa priaznivé vplyvy na prepravu prejavia, pretože nespracovaný stavebný odpad, má výrazne väčší objem ako po jeho podrobení.

IV.12 Posúdenie súladu činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Realizácia navrhovanej činnosti je umiestnená v katastrálnom území obce Rožkovany, ktoré je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Pri riadení využitia a usporiadania územia Prešovského kraja je potrebné sa riadiť záväznými časťami Územného plánu VÚC Prešovského kraja schváleného VZN PSK č.77/2019 schválené uznesením č. 269/2019 zo dňa 26.8.2019. Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s územno- plánovacími dokumentmi obce Rožkovany, je v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rožkovany na obdobie 2015 – 2023 a v súlade s RÚSES okresu Sabinov.

Navrhovaná činnosť je v súlade so smerovaním Slovenska – prechodom na obehovú ekonomiku a dosiahnutie cieľov Európskej zelenej dohody.

Navrhovaná činnosť je v súlade s POH SR na roky 2021 – 2025, ako aj s pripravovanou novelou zákona o odpadoch, kde sa navrhuje zabezpečiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu a odpadu z demolácie vrátane zasypávacích prác ako náhrady za iné materiály v jednotlivom kalendárnom roku najmenej na 70% hmotnosti takéhoto odpadu pre skupinu odpadov zakategorizovaných v Katalógu odpadov pod číslom 17.

Pri realizácii posudzovanej činnosti investor prijme adaptačné opatrenia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy v oblasti zvyšovania retenčnej schopnosti krajiny v súlade so „Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy“.

IV.13 Ďalší postup hodnotenia vplyvov

Navrhovaná činnosť je v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení, zaradená do procesu zisťovacieho konania.

V zámere činnosti sme zhodnotili vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie ľudí v dotknutom území.

Postup hodnotenia navrhovanej činnosti bol vykonaný v súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Zámer predkladáme na posúdenie na Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Návrhy, podmienky alebo odporúčania, ktoré vyplnú zo stanovísk k zámeru činnosti, budú zapracované do dokumentov prevádzky.

Cieľom „zámeru činnosti“ je posúdenie dopadov činnosti na životné prostredie a zdravie ľudí v dotknutom území.

Pri hodnotení vplyvov činností sa vychádzalo z:

- analýzy prírodných podmienok (geológia, hydrogeológia územia, pôdy, vodstvo, ovzdušie a pod.),
- analýzy poznatkov o území (obyvateľstvo, infraštruktúra, hospodárske aktivity a pod.),
- charakteristiky zdrojov znečisťovania (znečistenie ovzdušia, vody, pôdy, horninového prostredia a pod.),
- identifikácie stretov záujmov v území (prvky územnej ochrany, ekostabilizujúce prvky a iné),
- charakteru navrhovaných činností (zohľadnenie vstupov a výstupov - priamych a nepriamych vplyvov),
- definovania dopadov, vplyvov na životné prostredie a človeka,
- návrhu opatrení.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Zámer je predložený v jednom variante. Príslušný orgán – Okresný úrad Sabinov, Odbor starostlivosti o životné prostredie na základe žiadosti navrhovateľa, podľa § 22 ods. 7 zákona

č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie rozhodnutím č. OÚ-SB-OSZP-2021/003668-002 zo dňa 3.11.2021 upustil od požiadavky variantného riešenia.

V.1 Nulový variant

Pri nulovom variante by navrhovaná činnosť nebola realizovaná.

V.2 Návrh optimálneho variantu realizácie

Navrhované riešenie je v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou územia a obce Rožkovany, v súlade s podmienkami legislatívy v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

Ochrana zdravia obyvateľov je v plnej miere akceptovaná a posudzovaná činnosť nemá žiadny negatívny vplyv na zdravie obyvateľov.

Pri plnení podmienok a opatrení pre tento charakter činnosti, nie sú reálne riziká negatívnych dopadov na miestne obyvateľstvo a prírodné prostredie.

Možné vplyvy na okolité prostredie a jeho jednotlivé zložky boli popísané v predošlých kapitolách.

Pri stanovení poradia vhodnosti jednotlivých variant vychádzame z kompromisu medzi potrebou navrhovateľa danej stavby v regióne a environmentálnou únosnosťou zvoleného riešenia.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha č.1:

- Umiestnenie mobilného zariadenia v obci Rožkovany
- dočasné umiestnenie mobilného zariadenia v priestore na zhodnocovanie v recyklačnom stredisku Rožkovany

Príloha č.2

-stanovisko dotknutého orgánu OU Sabinov

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII.1 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer

Nebola spracovaná.

VII.2 Zoznam hlavných použitých materiálov

- Atlas krajiny, 2002, MŽP SR Bratislava a SAŽP Banská Bystrica.
- Futták, J. et. al., 1966: Fytografické členenie Slovenska I. Veda, Vydavateľstvo SAV, Bratislava
- Mazúr E., Lukniš M., 1980: Základné geomorfologické členenie SR, SAV Bratislava
- Michalko, J.(ed.) et al. 1986: Geobotanická mapa ČSSR. Slovenská republika. Veda, Bratislava, 162 pp.
- Ing.arch. Juraj Medvecký – Heterik, Ing. Arch. Zuzana Medvecká – Hateretiková :“Územný plán obce Rožkovany“ / november 2012

- VZN č. 11/2019 o nakladaní s komunálnym odpadom na území obce - Rožkovany
- JAP projekt Prešov, Ing. Peter Jurica „ Recyklačné centrum stavebného odpadu“, 09/2011
- SHMÚ Bratislava, Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní za roky 2002 – 2015 spracovane v roku 2019
- Hydrologická ročenka SHMÚ 2016
- Vývoj obyvateľstva v SR r. 1999,2000. ŠÚ SR.
- Zdravotnícke ročenky SR r. 1996-2003. UZIŠ Bratislava.
- Akčný plán rozvoja okresu Sabinov
- Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy MŽP SR – aktualizácia 2018
- Konsolidovaná výročná správa obce Rožkovany za rok 2019- PhDr. Beáta Kollárová, PhD
- Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 - 2025
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rožkovany na obdobie 2015 – 2023
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Sabinov /SAŽP 201
- Dôvodová správa k návrhu novely zákona o odpadoch - §77 – nakladanie so stavebnými odpadmi a odpadom z demolácií

Osobné zisťovanie a poznatky, platné zákony , vyhlášky a nariadenia vlády SR.

Internetové stránky:

www.shmu.sk,www.sabinov.sk,www.presov.sk,www.poda.sk,www.ssc.sk,
www.sopsr.sk,www.uzemia.enviroportal.sk,www.envirogov.sk,www.vupu.sk
www.uksup.sk,www.hlukovamapa.sk,www.mapy.atlas.sk,www.enviroportal.sk,www.

VII.3 Zoznam vyžiadaných vyjadrení a stanovísk

Príslušný orgán štátnej správy – Okresný úrad Sabinov, Odbor starostlivosti o životné prostredie ŠSOH, na základe žiadosti navrhovateľa bol požiadaný, podľa § 22 ods. 7 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o upustenie od požiadavky variantného riešenia. Okresný úrad tejto požiadavke vyhovel rozhodnutím č. OÚ-SB-OSZP-2021/003668-002 zo dňa 3.11.2021.

VII.4 Doplnujúce informácie o doterajšom postupe prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov

Keďže navrhovaná činnosť je plánovaná v existujúcom areáli s jestvujúcou výrobou nie sú známe doplnujúce informácie o postupe prípravy.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

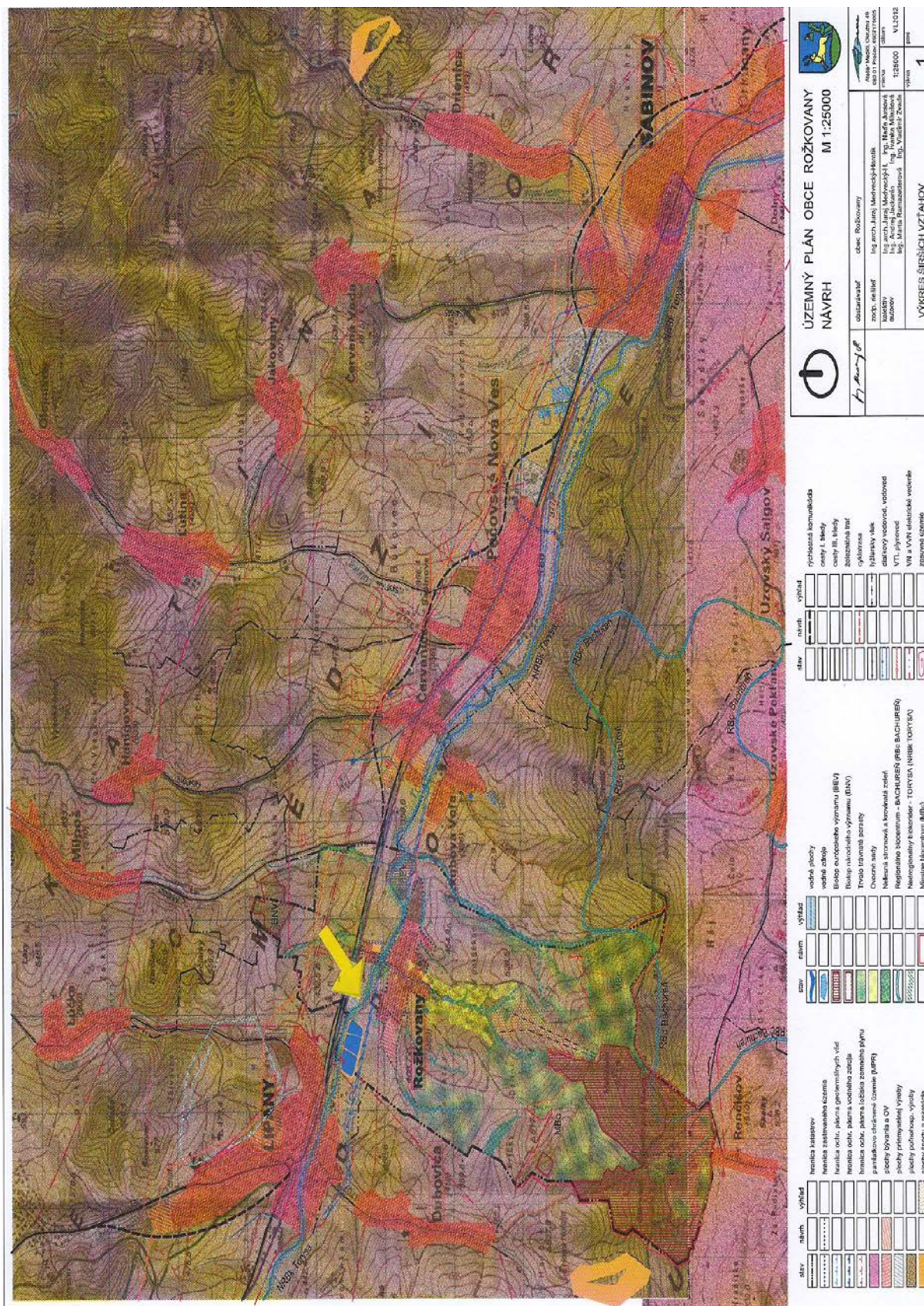
Košice, január 2022

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

- 1 Spracovateľ zámeru**
Ing. Ľubica Nagyová
- 2 Potvrdenie správnosti údajov**
Ing. Peter Bujňák – konateľ

MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha č.1:
Situačná mapa širších vzťahov hodnoteného územia

C B R s.r.o. – Zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením – Zámer EIA

dočasné umiestnenie mobilného zariadenia v priestore na zhodnocovanie stavebných odpadov v existujúcom recyklačnom stredisku Rožkovany

STANOVISKÁ DOTKNUTÝCH ORGÁNOV

OKRESNÝ ÚRAD SABINOV

ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

ŠSOH

Námestie slobody 85, 083 01 Sabinov

Číslo spisu

OU-SB-OSZP-2021/003668-002

Sabinov

03. 11. 2021

Rozhodnutie

upústenie od požiadavky variantného riešenia zámeru

Popis konania / Účastníci konania

Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, s prihladnutím na § 3 ods. 1 písm. e) a § 4 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ako príslušný orgán vo veciach štátnej správy posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 56 písm. b) zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP“) vo veci žiadosti navrhovateľa CBR, s.r.o., Hollého 29, 083 01 Sabinov, IČO: 45 562 776 o upustenie od požiadavky variantného riešenia zámeru pre navrhovanú činnosť „Zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením“ v zmysle § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Výrok

upúšťa od požiadavky variantného riešenia zámeru pre navrhovanú činnosť „Zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením“

Odôvodnenie

Navrhovateľ, CBR, s.r.o., Hollého 29, 083 01 Sabinov, IČO: 45 562 776, predložil Okresnému úradu Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „okresný úrad“) podľa § 22 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP dňa 20.10.2021 žiadosť o upustenie od požiadavky variantného riešenia zámeru pre navrhovanú činnosť „Zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením“.

Činnosť je v zmysle prílohy č. 8 zákona zaradená do kategórie:

9. Infraštruktúra,

Položka č. 11 Zariadenie na zhodnocovanie ostatného stavebného odpadu
od 50 000 t/rok do 100 000 t/rok (zistovacie konanie)

Účelom navrhovanej činnosti je úprava alebo zhodnocovanie odpadov kategórie ostatný odpad mobilným zariadením, čím dôjde k zníženiu odpadu ukladaného na skládku odpadov, optimálnemu využívaniu zhodnotených surovínových zdrojov v stavebníctve, šetreniu prírodných zdrojov a vo výraznej miere k ochrane životného prostredia.

Navrhovateľ odôvodňuje svoju žiadosť tým, že navrhovaný variant rieši úpravu alebo zhodnocovanie odpadov kategórie ostatný odpad mobilným zariadením v súlade s požadovanými cieľmi environmentálnej politiky štátu, pričom bude dodržaná podmienka, že vždy bude prevádzkované len v mieste vzniku odpadov.

Po zvážení argumentov uvedených v žiadosti navrhovateľa okresný úrad upustil podľa § 22 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP od požiadavky variantného riešenia zámeru, t.j. zámer, vypracovaný podľa § 22 a prílohy č. 9 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, bude obsahovať jeden variant činnosti, ako aj nulový variant, tzn. variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa zámer neuskutočnil.

Upozornenie:

Podľa § 22 ods. 1 navrhovateľ doručí na tunajší úrad zámer vypracovaný podľa § 22 a prílohy č. 9 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP písomne a elektronicky a zároveň si vopred dohodne s tunajším úradom potrebný počet písomných vyhotovení. Ak predložený zámer nebude mať potrebné náležitosti podľa § 22 odsekov 3 a 4 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, bude vrátený na dopracovanie.

Ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, zohľadní sa táto skutočnosť v ďalšom konaní podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Poučenie

Upustenie od požiadavky variantného riešenia zámeru sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), a preto sa voči nemu nemožno odvolať.

Ing. Stanislav Girašek
vedúci odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Sufix: 10329

Doručuje sa

CBR s. r. o., Hollého 29, 083 01 Sabinov, Slovenská republika